

NAJAARSNOTA 2025

Inhoudsopgave

Inleiding.....	4
Toelichting op de opzet van de Najaarsnota.....	5
Cijfermatige weergave	6
Programma 1 Bestuur	8
Mutaties Najaarsnota.....	9
Toelichting mutaties.....	10
Programma 2 Publiek, Veiligheid en JZ	15
Mutaties Najaarsnota.....	16
Toelichting mutaties.....	16
Programma 3 Ruimtelijke Ontwikkeling.....	18
Mutaties Najaarsnota.....	19
Toelichting mutaties.....	20
Programma 4 Ruimtelijk Beheer	24
Mutaties Najaarsnota.....	25
Toelichting mutaties.....	26
Programma 5 Sociaal Domein/Samenleving	31
Mutaties Najaarsnota.....	33
Toelichting mutaties.....	34
Programma 6 Financiën en Alg dekkingsmiddelen	40
Mutaties Najaarsnota.....	41
Toelichting	42
Bijlage 1 Status uitvoering speerpunten	44
Toelichting.....	44
Programma 1 Bestuur	45
Goed bestuur	45
Programma 2 Publiek, Veiligheid en JZ	47
Een veilige leefomgeving.....	47
Dienstverlening burgerzaken op niveau	49
Programma 3 Ruimtelijke Ontwikkeling.....	50
Kwalitatief hoogw. en duurz.leefomg.	50
Ruimte voor economie en bedrijvigheid.....	52
Ontspanning binnen handbereik.....	53
Programma 4 Ruimtelijk Beheer	55
Schoon en verzorgd.....	55
Bereikbaar en veilig.....	57
Toekomstbest.data-infrastructuur.....	61
Programma 5 Sociaal Domein/Samenleving	63

Toegankelijkheid	63
Bestaanszekerheid	65
Samenkracht	67
Preventie voorliggend veld	71
Partnerschap	76
Programma 6 Financiën en Alg dekkingsmiddelen	79
optimale inzet en beh. van fin. midd.	79
Bijlage 2 Toelichting MIP.....	81
Bijlage 3 Mutaties Algemene reserve	86

Inleiding

Geacht bestuur,

Deze Najaarsnota betreft een rapportage over de eerste helft van het lopende begrotingsjaar 2025. De nota geeft een toelichting op de voortgang van de speerpunten uit de begroting en een financiële prognose naar het einde van dit begrotingsjaar.

De stand van het saldo begroting 2025 is gebaseerd op de vastgestelde primaire begroting 2025 aangevuld met de gevolgen van raadsbesluiten van de laatste maanden van 2024 en de voorliggende maanden van 2025.

De rapportage richt zich, zoals gemeld, op het lopende jaar 2025. Uiteraard zijn de gevolgen zoals gepresenteerd in de Kadernota 2026 niet verwerkt in deze rapportage. Gebruikelijk tonen wij ook het saldo van de begroting voor de jaren 2026 tot en met 2028. Op basis van de voorstellen in deze rapportage geeft het saldo begroting voor de jaren 2026 en verder geen representatief beeld. Daarom is ervoor gekozen om het saldo begroting van deze jaren in deze nota niet weer te geven. Een representatief saldo begroting voor de jaren 2026 tot en met 2029 zal worden gepresenteerd bij het traject Begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029.

De begroting 2026, inclusief effecten uit de Kadernota, wordt behandeld in de begrotingsraad van 6 november 2025. De gevolgen van de septembercirculaire zijn niet verwerkt in deze nota maar zullen worden opgenomen in de Begroting 2026. De gevolgen van de septembercirculaire voor 2025 zullen worden verwerkt in de Winternota 2025.

Het totaal van de mutaties in deze nota dat wordt verwerkt in het saldo begroting 2025 is: € -76.000 (zie 2^e tabel in "Cijfermatige weergave" op pagina 6).

Na vaststelling van de in de nota opgenomen voorstellen resulteert een saldo begroting van:

2025 € 181.000

De grootste mutaties in de Najaarsnota zijn hieronder weergegeven (groter dan € 30.000 en kleiner dan -/- € 30.000). Als er een - (minteken) voor het bedrag staat dan leidt dit tot een verlaging van het saldo van de begroting.

Bedragen * € 1.000					
Omschrijving	Prod	2025	2026	2027	2028
Bijstelling energielasten 2025	Div.	110	0	0	0
Bijstelling verzekeringslasten	Div.	119	119	119	119
Omzetting budget Omgevingswet naar formatie- en uitvoeringsbudgetten	Div	450	0	0	0
Opvoering activum Activum Strategische aankoop Purmer	Div	0	56	56	56
Voorziening Appa (wachtgeld) gewezen politiek ambtsdragers	1.02	-225	0	0	0
Implementatie cyberbeveiligingswet	1.07	35	-65	-20	80
Inhuuropdracht Projectleider ICT en Privacy Officer	1.07	-66	0	0	0
Naheffingsaanslag WKR 2022-2024	1.07	-200	0	0	0
Ontwikkelen beheer accommodaties	1.07	75	0	0	0
Terugdraaien voorstel 14 Kadernota 2025 Formatie team projecten	1.07	-50	0	0	0
Verlenging inhuurovereenkomst interim gemeentesecretaris	1.07	-34	0	0	0
Bijstelling reisdocumenten	2.05	67	0	0	0

Bedragen * € 1.000					
Omschrijving	Prod	2025	2026	2027	2028
Actualisatie budget duurzaamheid gemeente	3.07	0	0	169	0
Bijstelling opbrengst leges Omgevingsvergunningen	3.08	250	0	0	0
Afboeken kosten project verplaatsing industrieterrein Julianaweg	3.10	-660	-40	0	0
Eenmalige decentralisatie-uitkering Omgevingswet	3.15	-168	0	0	0
Actualisatie verkeersmodel	4.06	-65	0	0	0
Vrijval kapitaallastenreserve als gevolg van afvoeren meekoppelkansen Noordeinde	4.06	246	-14	-14	-14
Aanpassing dotatie voorziening beschoeiing	4.08	118	118	118	118
Aframen budget Baggerplan	4.08	70	0	0	0
Wijksteunpunt Oosthuizen	5.01	39	0	0	0
Aanvulling budgetten Jeugdzorg	5.06	-610	0	0	0
Inzet reserves in begroting 2025 (voorstel uit Kadernota 2025)	5.06	-1.600	0	0	0
Aanvulling budgetten WMO	5.07	-216	0	0	0
WMO Woningaanpassing (Kadernota 2025)	5.07	-150	0	0	0
Actualisatie personele kosten Werkplus	5.14	100	150	150	150
Impulsbudget sociale infrastructuur	5.14	-50	-45	-45	-45
Actualisatie budgetten Inburgering	5.16	65	0	0	0
Aanvullende subsidie Bibliotheek Waterland	5.17	-52	0	0	0
Meicirculaire 2025	6.04	2.265	0	0	0
Te betalen Vennootschapsbelasting	6.07	120	121	0	0

Toelichting op de opzet van de Najaarsnota

Het is vanuit de BBV-voorschriften verplicht de mutaties per programma op te nemen. In de Najaarsnota is het daarom mogelijk dat een aantal mutaties onder meerdere programma's terug komt. De tekst van deze mutaties is dan op elk programma hetzelfde. De cijfers in de tabel, bij elk programma, kunnen uiteraard wel afwijkend zijn.

In de nota worden de bedragen op duizendtallen afgerond. Bedragen onder € 500 worden afgerond naar '€ 0'. Dit komt vaak voor bij MIP mutaties (Investerings en kredieten)

De totalen van de mutaties in deze nota binnen de verschillende categorieën (bestaand beleid, nieuw beleid etc.) zijn aangegeven in de tweede tabel van de cijfermatige weergave. De mutaties worden vervolgens per programma en per categorie nader toegelicht.

Meerjarig investeringsplan (MIP).

In het MIP zijn alle investeringen opgenomen die voor nu en de komende jaren zijn gepland. Het totaal aan nieuwe afschrijvings- en rentekosten (kapitaallasten) wordt bepaald door de jaarschijven in het MIP. Veel hiervan betreft vervangingsinvesteringen op basis van vastgestelde afschrijvingstermijnen. Voor het inzicht worden deze investeringen per onderdeel (bijvoorbeeld een voertuig) opgenomen in het MIP. Elke wijziging op een (vervangings-) investering leidt derhalve tot een mutatie aangezien de kapitaallasten verschuiven naar een andere jaarschijf en daarmee van invloed zijn op het saldo van de begroting.

Cijfermatige weergave

Onderstaande tabel toont het actuele resultaat van de begroting 2025 en hoe dit resultaat tot stand is gekomen. De peilmomenten daarbij zijn de primitieve begroting 2025 (beginstand), de Winternota 2024/slotstand 2024 (dit zijn de gevolgen van raadsbesluiten genomen in 2024 na vaststellen van de begroting 2025), de gevolgen van raadsbesluiten genomen in 2025, de Voorjaarsnota en tenslotte deze Najaarsnota 2025.

Bedragen * € 1.000	
Omschrijving	2025
Primitieve begroting 2025	478
Mutaties 2025 na vaststelling primitieve begroting 2025	-188
Raad 20 maart 2025	0
Raad 22 mei 2025 Voorjaarsnota	-33
Raad 22 mei 2025 Overige besluiten	0
Totaal vóór Najaarsnota	257
Raad 30 oktober Najaarsnota	-76
Totaal na Najaarsnota	181

Het bovenstaande subtotaal van de Najaarsnota kan worden onderverdeeld in de volgende categorieën:

Bedragen * € 1.000	
Raad 30 oktober Najaarsnota	2025
Bestaand beleid	-75
Meerjarig investeringsplan	0
Nieuw beleid	-1
Totaal	-76

Onderstaande tabel toont de lasten en baten (alsmede het saldo) per programma van de begroting 2025 en verder. De eerste kolom geeft deze totalen tot het moment vóór de nu voorliggende Najaarsnota. De tweede kolom toont de actuele stand van de begroting 2025 ná vaststelling van de Najaarsnota.

Bedragen * € 1.000		
Omschrijving	Begroting 2025 tot NJ-nota	Bijgestelde begroting 2025
Bestuur		
Lasten	-20.528	-21.215
Baten	723	1.020
Saldo	-19.805	-20.194
Publiek, Veiligheid en Juridische zaken		
Lasten	-7.663	-7.845
Baten	742	947
Saldo	-6.921	-6.898
Ruimtelijke ontwikkeling		
Lasten	-9.190	-26.484
Baten	5.059	22.233

Bedragen * € 1.000		
Omschrijving	Begroting 2025 tot NJ- nota	Bijgestelde begroting 2025
Saldo	-4.130	-4.251
Ruimtelijk beheer		
Lasten	-25.020	-24.892
Baten	14.013	14.538
Saldo	-11.006	-10.353
Sociaal Domein/Samenleving		
Lasten	-57.330	-57.544
Baten	20.595	18.387
Saldo	-36.735	-39.156
Financien & alg. dekkingsmiddelen		
Lasten	-6.978	-12.780
Baten	85.834	93.903
Saldo	78.855	81.123
Totaal	257	181

Programma 1 Bestuur

Onderstaande tabel toont de ontwikkeling van de saldi (per speerpunt) vanaf de primitieve begroting 2025 tot en met de vaststelling van deze Najaarsnota.

De eerste cijferkolom toont het geraamde saldo per speerpunt en programma in de primitieve begroting.

De tweede cijferkolom toont de geraamde mutaties in de begrotingswijzigingen tot en met de raadsvergadering van 25 september 2025.

De derde cijferkolom toont de mutaties die voortkomen uit deze Najaarsnota.

De laatste cijferkolom toont het geraamde saldo per speerpunt en programma ná deze Najaarsnota.

Daaronder staan twee tabellen met de ontwikkeling van de lasten en baten per speerpunt en per product binnen dit programma. De reservemutaties zijn in elke tabel afzonderlijk weergegeven.

Bedragen * € 1.000				
Saldi speerpunten en programma	Primitieve begroting	Wijzigingen vóór Najaarsnota	Wijzigingen Najaarsnota	Tot en met Najaarsnota
Saldi per speerpunt				
Goed bestuur	-19.892	-551	-629	-21.073
Saldo vóór reservemutaties	-19.892	-551	-629	-21.073
Saldo reservemutaties	242	397	240	879
Saldo inclusief reservemutaties	-19.650	-155	-389	-20.194

Bedragen * € 1.000				
Totalen per speerpunt, product en programma	Primitieve begroting	Wijzigingen vóór Najaarsnota	Wijzigingen Najaarsnota	Tot en met Najaarsnota
Lasten per speerpunt				
Goed bestuur	-19.971	-556	-662	-21.190
1.01 Algemeen bestuur	-811	-77	-15	-903
1.02 Dagelijks bestuur	-1.327	0	-220	-1.547
1.03 Regionale samenwerking	-270	-62	-35	-367
1.04 Rekenkamer	-42	0	0	-42
1.05 Burgerparticipatie	-83	-25	5	-103
1.06 Communicatie en voorlichting	-463	-48	18	-493
1.07 Overhead	-16.977	-345	-414	-17.736
Totaal lasten vóór reservemutaties	-19.971	-556	-662	-21.190
Toevoegingen aan reserves	0	0	-25	-25
Totaal lasten inclusief reservemutaties	-19.971	-556	-687	-21.215

Bedragen * € 1.000				
Totalen per speerpunt, product en programma	Primitieve begroting	Wijzigingen vóór Najaarsnota	Wijzigingen Najaarsnota	Tot en met Najaarsnota
Baten per speerpunt				
Goed bestuur	79	5	32	117
1.01 Algemeen bestuur	0	0	0	0
1.02 Dagelijks bestuur	0	0	0	0
1.03 Regionale samenwerking	0	0	0	0
1.04 Rekenkamer	0	0	0	0
1.05 Burgerparticipatie	0	0	0	0
1.06 Communicatie en voorlichting	0	0	0	0

Bedragen * € 1.000					
Totalen per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór Najaarsnota	Wijzigingen Najaarsnota	Tot en met Najaarsnota
1.07	Overhead	79	5	32	117
Totaal Baten vóór reservemutaties		79	5	32	117
Onttrekkingen aan reserves		242	397	265	904
Totaal baten inclusief reservemutaties		321	402	297	1.020

Mutaties Najaarsnota

De onderstaande tabel geeft de verschillende mutaties weer die in deze Najaarsnota ter vaststelling worden aangeboden. Deze mutaties zijn onderverdeeld in Bestaand beleid, Nieuw beleid en mutaties voortkomende uit het Meerjarig investeringsplan.

Bedragen * € 1.000					
Omschrijving	2025	2026	2027	2028	
Bestaand beleid					
Aanvullend inhuurbudget sectie Sport	0	0	0	0	
Actualisatie budgetten inwonersinitiatieven	5	0	0	0	
Bijstelling energielasten 2025	-11	0	0	0	
Bijstelling verzekeringslasten	21	21	21	21	
Correctie reservemutaties	-3	-2	-2	1	
Huisvestingsverordening 2025	100	0	0	0	
Implementatie cyberbeveiligingswet	35	-65	-20	80	
Inhuuropdracht Projectleider ICT en Privacy Officer	-66	0	0	0	
Naheffingsaanslag WKR 2022-2024	-200	0	0	0	
Omzetten budget uitzendkrachten toiletpool naar structurele personele formatie	0	0	0	0	
Omzetten formatieplekken van WSW naar Nieuw Beschut	0	0	0	0	
Onderzoek Joods verleden WO2	0	0	0	0	
Ontwikkelen beheer accommodaties	75	0	0	0	
Ontwikkeling Communicatie tool	0	0	0	0	
Seizoenkaarten FC Volendam	-7	-8	-8	-8	
SPUK Integraal Zorg Akkoord 2025	0	0	0	0	
Terugdraaien voorstel 14 Kadernota 2025 Formatie team projecten	-50	0	0	0	
Uitbreiding formatie Team Projecten	-11	0	0	0	
Vergoeding raadscommissieleden	-15	-15	-15	-15	
Verlenging inhuurovereenkomst interim gemeentesecretaris	-34	0	0	0	
Verplaatsen budget Aanpak Singelwijk naar team BSL Jeugd	0	0	0	0	
Verplaatsen budget Participatie naar team BSL Werk & Inkomen	0	0	0	0	
Voorziening Appa (wachtgeld) gewezen politiek ambtsdragers	-225	0	0	0	
Wegenbelasting elektrische voertuigen	-4	-6	-6	-6	
Wijzigingsvoorstel sport en bewegen (van outsourcen naar insourcen)	0	0	0	0	
Totaal Bestaand beleid	-390	-73	-29	74	
Nieuw beleid					
Opstellen visiedocument	0	0	0	0	

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Vorbereidingskosten Regiodeal	0	0	0	0
Totaal Nieuw beleid	0	0	0	0
Meerjarig investeringsplan				
Actualisatie investering VK Nieuw Stads Kantoor	0	4	4	4
Actualisatie krediet vv Toyota Aygo 87-RDB-4	0	-1	-1	-1
Koppelen activum Activum VK activiteiten ambtelijke huisvesting	1	3	3	3
Koppelen krediet VK Nieuw Stads Kantoor	0	1	-4	-4
Totaal Meerjarig investeringsplan	1	7	2	2
Totaal Bestuur	-389	-66	-27	76

Toelichting mutaties

Bestaand beleid

Aanvullend inhuurbudget sectie Sport

In 2025 is een start gemaakt met de realisatie van het wijzigingsvoorstel voor sport. Dit voorstel brengt een grote besparing met zich mee. De reeds ingehuurde expertise is nog nodig om tot volledige implementatie over te gaan. Binnen het budget voor het preventie voorliggend veld is nog een restant-budget aanwezig t.w.v. € 27.000. Voorgesteld wordt om dit budget hiervoor in te zetten. Vanwege het programma-overstijgende karakter van deze financieel-technische aanpassing vindt de verwerking in deze nota 2025 plaats. Dit voorstel komt voor in programma 1 en 5. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Actualisatie budgetten inwonersinitiatieven

De subsidies 2025 aan de dorpsraden en inwonersinitiatieven zijn verstrekt. Het resterende budget van € 5.000 kan worden afgeraamd. Deze bijstelling leidt in 2025 tot een eenmalige verhoging van het saldo begroting.

Bijstelling energielasten 2025

De energieprijzen zijn dit jaar tot nog toe iets lager uitgevallen dan was begroot. Daarnaast is het verbruik in sommige panden gedaald. Voorgesteld wordt om de geraamde budgetten voor energielasten voor sommige panden te verlagen. Deze bijstelling leidt tot een verhoging van het saldo begroting 2025 met € 109.000. Eventuele bijstellingen voor 2026 en verder zullen worden opgenomen in de begroting 2026. Dit voorstel komt voor in de programma's 1, 3, 4, 5 en 6.

Bijstelling verzekeringslasten

De nieuwe aanbesteding van het verzekeringspakket is gunstig uitgevallen. De budgetten voor de verzekeringslasten kunnen structureel worden verlaagd met € 119.000. Deze bijstelling komt ten gunste van het saldo begroting 2025 en verder. Dit voorstel komt voor in programma 1 tot en met 6.

Correctie reservemutaties

Met dit journaal worden een aantal administratieve aansluitverschillen opgelost. Daarnaast is de onttrekking op de kapitaallastenreserve bijgewerkt op basis van mutaties in de activa gedurende het jaar. Dit voorstel leidt per saldo tot een verlaging van het saldo begroting van € 1.000 in 2025, tot een verhoging van €19.000 in 2026, tot een verhoging van €28.000 in 2027 en tot een verhoging van €22.000 in 2028. Dit voorstel komt voor in programma 1, 3, 4 en 5

Huisvestingsverordening 2025

De bestaande gemeentelijke Huisvestingsverordening (2021) moet worden geactualiseerd. Deze verordening is een instrument om te kunnen sturen bij de verdeling van (schaarse) woonruimten en de samenstelling van de woningvoorraad. Een belangrijke wijziging betreft een vergunningplicht voor betaalbare woningen, waarmee deze bij voorrang kunnen worden toegewezen aan woningzoekenden met lokale binding, en een

registratieplicht voor toeristisch verhuur van woonruimten. Voor de vergunningverlening en handhaving is het nodig dat 2 full-time arbeidsplaatsen vanaf 2026 worden opgenomen. Deze 2 FTE's worden meegenomen in de begroting 2026, omdat de vaststelling van de nieuwe huisvestingsverordening door de gemeenteraad staat gepland voor de vergadering van september van dit jaar (totaal ca € 197.000). Nadat hiervoor in eerste instantie € 10.000 beschikbaar was gesteld is in de raad van september 2025 middels amendement besloten om dit bedrag voor 2025 te verhogen naar € 100.000. Voorgesteld wordt dit hele bedrag in 2025 ten laste te brengen van de algemene reserve. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Implementatie cyberbeveiligingswet

In het kader van de cyberbeveiligingswet (NIS2) moeten er maatregelen geïmplementeerd worden. Hiervoor is een programma opgezet met 7 projecten. Hiervoor is tijdelijk ondersteuning nodig van 8 uur per week programmamanager/projectleider en 20 uur specialistische consultancy. Het opzetten hiervan neemt naar verwachting 2 jaar in beslag. Hiervoor wordt €290.000 beleidsbudget aangevraagd. Het niet voldoen aan deze wetgeving levert een risico op voor een boete van maximaal €10 miljoen. Daarnaast loopt de gemeente per hack een risico van maximaal €6 miljoen. Op dit moment lopen gesprekken tussen de VNG en het Rijk over de financiering van de implementatie van de wet. Zodra hier inzicht in komt zullen eventuele baten, ten gunste van het saldo begroting, geraamd worden. Daarnaast kan het budget van de Wet Open Overheid structureel verlaagd worden met €80.000 per jaar. Dit compenseert de incidentele uitgaven die nodig zijn voor de implementatie van de cyberbeveiligingswet. Dit voorstel leidt tot een verhoging van het saldo begroting van €35.000 in 2025, tot een verlaging van €65.000 in 2026, tot een verlaging van €20.000 in 2027 en tot een verhoging van €80.000 vanaf 2028.

Inhuuropdracht Projectleider ICT en Privacy Officer

De functies van Projectleider ICT en Privacy Officer zijn specifiek en specialistisch. Omdat het specifieke en specialistische functies zijn krijgen we weinig tot geen reacties op uitgezette vacatures. Daarom wordt nu verzocht om te kiezen voor tijdelijke inhuur tot er wel beschikbare kandidaten zijn gevonden. In eerste instantie wordt ingehuurd voor de periode van 6 maanden. De beschikbare budgetten voor de 2 functies in de personele begroting zijn waarschijnlijk onvoldoende om invulling te geven aan de opzet om 6 maanden gebruik te maken van inhuurkrachten en 6 maanden vaste medewerkers. Daarom wordt voorgesteld om in 2025 een aanvullend budget van € 66.000 beschikbaar te stellen voor de inhuur van een projectleider ICT en een Privacy Officer. Deze bijstelling leidt tot een verlaging van het saldo begroting 2025.

Naheffingsaanslag WKR 2022-2024

Elke organisatie heeft een bedrag dat elk jaar onbelast mag worden besteed. Dit wordt de vrije ruimte van de werkkostenregeling (WKR) genoemd. De vrije ruimte wordt ieder jaar opnieuw vastgesteld. In tegenstelling tot andere organisaties vallen de uitgaven in de vrije ruimte van de raad ook onder de WKR. Het is de verwachting dat de gemeente net als in voorgaande jaren een naheffingsaanslag zal krijgen van de Belastingdienst omdat de vrije ruimte zal worden overschreden. Voorgesteld wordt om hiervoor in 2025 eenmalig een budget te ramen van € 200.000. Deze bijstelling leidt tot een eenmalige verlaging van het saldo begroting 2025.

Omzetten budget uitzendkrachten toiletpool naar structurele personele formatie

De afdeling Openbare Werken is voornemens om een deel van het huidige inleningsbudget voor ambulant schoonmaakwerk en de toiletvoorziening aan de Parallelweg om te zetten naar structurele formatie (1,86 fte). Hiervoor zal een reguliere werving- en selectieprocedure worden gestart. Tot nu toe worden deze werkzaamheden uitgevoerd door uitzendkrachten via UBV. Het betreft echter structurele werkzaamheden die het hele jaar door plaatsvinden in verschillende kernen van de gemeente, evenals de bezetting van de openbare toiletten van maart tot en met november. De huidige werkwijze leidt tot relatief hoge kosten vanwege toeslagen voor avond- en weekenddiensten en brengt bovendien risico's met zich mee op het gebied van continuïteit en wet- en regelgeving bij langdurige inzet van uitzendkrachten. Door over te stappen op structurele inzet van gemeentepersoneel kan de personele bezetting efficiënter en financieel gunstiger worden georganiseerd, terwijl de kwaliteit van de dienstverlening behouden blijft. Werkzaamheden van minder kritisch belang blijven flexibel worden ingevuld met uitzendkrachten. De inhuurbudgetten worden omgezet in personele budgetten. Voor de periode van augustus tot en met december 2025 bedragen de loonkosten € 40.000. Vanaf 2026 bedragen de structurele salariskosten € 105.000 per jaar. De resterende middelen blijven beschikbaar voor incidentele inhuur bij onvoorziene omstandigheden. Vanwege het programma-overstijgende karakter van deze financieel-technische aanpassing vindt de verwerking in deze nota plaats. Deze wijziging heeft geen gevolgen voor het saldo begroting vanaf 2025 en verder.

Omzetten formatieplekken van WSW naar Nieuw Beschut

Door het vertrek en pensionering van medewerkers met een WSW-indicatie ontstaat krapte in de uitvoering van de groenvoorziening. Voorgesteld wordt om deze “leeggekomen” posities op te vullen met nieuwe medewerkers uit de doelgroep van de Participatiewet met ingang van 1 juli 2025. Het realiseren van drie werkplekken voor beschut werk in 2025 en 1 werkplek in 2026 zorgt ervoor dat de gemeente invulling geeft aan de wettelijke eisen van de Participatiewet en haar verplichtingen ten aanzien van de integratie van mensen met een arbeidsbeperking. Dit leidt tot hogere kosten voor Nieuw Beschut en tot lagere kosten WSW. Vanwege het programma-overstijgende karakter van deze financieel-technische aanpassing vindt de verwerking in deze nota 2025 plaats. Dit voorstel komt voor in programma 1, 4 en 5. Deze wijziging heeft geen gevolgen voor het saldo begroting vanaf 2025 en verder.

Onderzoek Joods verleden WO2

Er heeft een onderzoek plaatsgevonden over het Joods verleden van de totale gemeente Edam-Volendam ten tijde van de Tweede Wereldoorlog, de rol en handelen van onze gemeentelijke organisatie ten aanzien van de Joodse gemeenschap tijdens en na de oorlog en het functioneren van dhr. Van Baar. Het onderzoek heeft plaatsgevonden in afstemming met uw raad, het college en het CJO (Centraal Joods Overleg). Voorgesteld wordt om een incidenteel budget van € 15.000 beschikbaar te stellen ten laste van de Algemene reserve om de kosten van het onderzoek te dekken. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Ontwikkelen beheer accommodaties

In de Kadernota 2025 is een structureel budget van € 100.000 beschikbaar gesteld voor het her-ontwikkelen van het beheer van de eigen accommodaties. Het voorstel voor de invulling van dit plan wordt momenteel uitgewerkt en zal waarschijnlijk in het 4e kwartaal worden uitgevoerd. Het beschikbare budget van € 100.000 kan in 2025 dus eenmalig worden verlaagd met € 75.000. Deze bijstelling leidt tot een eenmalige verhoging van het saldo begroting 2025 met € 75.000.

Ontwikkeling Communicatie tool

In 2024 is begonnen met de ontwikkeling van een communicatie app voor de burgers. Dit jaar zijn we tot de conclusie gekomen dat de tool niet voldoet aan onze verwachtingen. Deze ontwikkeling wordt nu “on hold” gezet. Het budget van € 25.000 wordt toegevoegd aan de Algemene reserve. Indien in de toekomst een nieuwe tool op de markt komt, die aansluit bij onze wensen en eisen, zal uw raad gevraagd worden het budget opnieuw beschikbaar te stellen. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting.

Seizoenkaarten FC Volendam

Het budget moet vanaf 2025 worden verhoogd met € 6.000. De verklaring hiervoor is dat de prijzen voor deze kaarten altijd worden vastgesteld voorafgaande aan het nieuwe seizoen. Dit seizoen keert FC Volendam terug in de Eredivisie. Dit voorstel leidt in de jaren 2025 tot en met 2028 tot een verlaging van het saldo begroting van respectievelijk € 7.000, € 8.000, € 8.000 en € 8.000.

SPUK Integraal Zorg Akkoord 2025

Vanuit de rijksvergoeding specifieke uitkering Integraal Zorg Akkoord (IZA) middelen krijgen we de mogelijkheid om voor de 2025 de formatie met 6 uur uit te breiden voor inzet ambtelijke capaciteit voor IZA en deze kosten te declareren bij Purmerend. Deze bijstelling heeft geen gevolgen voor het saldo begroting in 2025. Dit voorstel komt voor in programma 1 en 5.

Terugdraaien voorstel 14 Kadernota 2025 Formatie team projecten

In de Kadernota 2025 was een bezuiniging van € 50.000 opgenomen doordat een medewerker van team projecten vanaf mei 2024 tot en met september 2026 werd gedetacheerd naar een andere gemeente met optie tot definitieve overgang. De medewerker bleef vooralsnog op de loonlijst, maar er stonden detacheringsofbrengsten tegenover tot september 2026. Van de vrijgekomen formatie werd een deel niet meer ingevuld. De detachering van de medewerker projecten is in 2024 beëindigd. De medewerker is teruggekeerd in de eigen organisatie (vooralsnog boventallig). Hierdoor komt de structurele bezuiniging van € 50.000 te vervallen. Dit voorstel leidt tot een verlaging van het saldo begroting van € 50.000 in 2025. NB: Dit risico op terugkeer is benoemd in de Kadernota 2025.

Uitbreiding formatie Team Projecten

De ambities binnen de gemeente zijn hoog. Ook de behoefte aan woningbouw blijft urgent. Om zowel de ambities van de gemeente als de behoefte aan woningbouw te kunnen (blijven) realiseren is met grote regelmaat de inzet van het Projectenbureau nodig. Denk aan bestaande projecten als De Lange Weeren, bedrijventerrein De Purmer, transformatie Julianaweg en diverse inbreidingslocaties. Er blijven echter ook nieuwe projecten bijkomen zoals een AMVO, Slobbeland en de realisatie van een nieuw gebouw voor de Trimaran. Daarnaast blijven er diverse initiatieven binnen komen via de Initiatievenloods die regelmatig verder gaan in de projectenorganisatie. Om dit te blijven faciliteren wordt een structurele uitbreiding van de bestaande formatie gevraagd met 8 uur per week vanaf 1 juli 2025. Hiervan kan 2 uur gedekt worden binnen de huidige formatie. Dit betekent dat er om 6 uur formatie uitbreiding gevraagd wordt. De kosten voor een half jaar bedragen in 2025 € 11.000. In de Kadernota 2026 is een voorstel voor een structurele formatie uitbreiding met 6 uur opgenomen. Dit voorstel leidt tot een verlaging van het saldo begroting 2025 van € 11.000.

Vergoeding raadscommissieleden

De vergoeding die wordt verstrekt aan raadscommissieleden en niet-raadsleden is gewijzigd. Vanaf 1-1-2025 ontvangen ook niet-raadsleden een vergoeding voor aanwezigheid bij themabijeenkomsten. De raadscommissieleden zijn erg belangrijk voor de ondersteuning van de fracties. Het is steeds moeilijker om mensen te interesseren voor de politiek. Het is dan ook van belang dat de inzet die er wel is gewaardeerd wordt en aansluit bij de wettelijke regels. Voorgesteld wordt om het budget voor de vergoeding voor raadscommissieleden met ingang van 2025 structureel te verhogen met € 15.000. Deze bijstelling leidt tot een structurele verlaging van het saldo begroting 2025 en verder.

Verlenging inhuurovereenkomst interim gemeentesecretaris

De eerste stappen voor de selectie van een nieuwe gemeentesecretaris zijn inmiddels opgestart. Om de periode tot de aanstelling van de nieuwe gemeentesecretaris te overbruggen is de inhuurovereenkomst met de interim gemeentesecretaris/algemeen directeur verlengd voor de periode van 1 juli 2025 tot 1 januari 2026, met de mogelijkheid tot twee keer drie maanden verlenging. De kosten van de voorgestelde inlening komen ten laste van de vacante formatieruimte functie Gemeentesecretaris/algemeen directeur binnen de personele begroting. De verwachting is dat de dekking voor die formatie binnen de personele begroting onvoldoende is voor wat betreft de verwachte inleningskosten. Voorgesteld wordt om het beschikbare budget voor de formatieruimte functie Gemeentesecretaris in 2025 eenmalig te verhogen met € 34.000. Deze bijstelling leidt tot een verlaging van het saldo begroting 2025.

Verplaatsen budget Aanpak Singelwijk naar team BSL Jeugd

Voor het op pijl houden van de formatie van team BSL Jeugd wordt er vanuit het budget 'Aanpak Singelwijk' tussen de € 12.000 en € 16.000 beschikbaar gesteld. Vanwege het programma-overstijgende karakter van deze financieel-technische aanpassing vindt de verwerking in deze nota 2025 plaats. Dit voorstel komt voor in programma 1 en 5. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Verplaatsen budget Participatie naar team BSL Werk & Inkomen

Voor het op pijl houden van de formatie van team BSL Werk & Inkomen wordt er vanuit het budget Participatie € 56.000 beschikbaar gesteld. Vanwege het programma-overstijgende karakter van deze financieel-technische aanpassing vindt de verwerking in deze nota 2025 plaats. Dit voorstel komt voor in programma 1 en 5. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Voorziening Appa (wachtgeld) gewezen politiek ambtsdragers

In verband met een wisseling in het college dient een voorziening gevormd te worden voor de kosten van gewezen politiek ambtsdragers. Deze kosten betreffen dan de volledige verplichting rond het toe te kennen wachtgeld, alsook de kosten verbonden aan een loopbaan-/outplacementtraject. Jaarlijks wordt de betreffende voorziening dan bijgesteld aan de hand van de actualiteit per 31 december van het betreffende boekjaar. Voorgesteld wordt een Voorziening Appa (wachtgeld) gewezen politiek ambtsdragers te vormen en in 2025 een bedrag te doteren van € 225.000. Deze bijstelling leidt tot een verlaging van het saldo begroting 2025 van € 225.000.

Wegenbelasting elektrische voertuigen

Met ingang van 2025 moeten we ook voor elektrische voertuigen wegenbelasting gaan betalen. In 2026 stijgen deze tarieven nog meer. Voorgesteld wordt om de budgetten voor belastingen tractiemiddelen voor de jaren

2025 tot en met 2026 te verhogen met respectievelijk € 5.000, € 8.000, € 9.000 en € 9.000. Deze bijstelling leidt tot een structurele verlaging van het saldo begroting 2025 en verder. Dit voorstel komt voor in de programma's 1, 2 en 3.

Wijzigingsvoorstel sport en bewegen (van outsourcen naar insourcen)

De Raad heeft voor de zomer de Raadsinformatiebrief 'Wijzigingsvoorstel sport, bewegen, cultuur en gezondheid' ontvangen. In deze RIB is de Raad geïnformeerd over dit voorstel. Dit voorstel betreft een omzetting van kostensoort inkoop/inhuur naar kostensoort personeel. Vanwege het programma-overstijgende karakter van deze financieel-technische aanpassing vindt de verwerking in deze nota 2025 plaats. Dit voorstel komt voor in programma 1 en 5. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Nieuw beleid

Opstellen visiedocument

In aansluiting op de eerder vastgestelde Omgevingsvisie, de te ontwikkelen Omgevingsplannen, de Woonzorg-Welzijn visie, de recent toegekende Regiodeal Waterland, de woningbouwopgave, de aanstaande samenwerkingsverbanden omliggende gemeenten, onze organisatieontwikkeling en ambtelijke huisvesting (nieuw gemeentehuis) noodzaakt ons om na te denken over welke gemeente Edam-Volendam in 2050 wil zijn. Dit levert tevens een afwegingskader op voor de investeringen en bezuinigingen de komende jaren op basis waarvan de gemeenteraad weloverwogen toekomstgerichte besluiten kan nemen. Voorgesteld wordt voor het opstellen van dit visiedocument in 2025 € 50.000 beschikbaar te stellen en dit te dekken uit de Algemene reserve. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Vorbereidingskosten Regiodeal

De regiodeal wordt in 2025 voorbereid. Hieruit volgen regionale voorbereidingskosten. Ons verwachte aandeel hierin bedraagt € 35.000. Voorgesteld wordt om deze incidentele kosten te dekken uit de Algemene reserve. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Mutaties MIP

De mutaties worden toegelicht in de bijlage Toelichting MIP

Programma 2 Publiek, Veiligheid en JZ

Onderstaande tabel toont de ontwikkeling van de saldi (per speerpunt) vanaf de primitieve begroting 2025 tot en met de vaststelling van deze Najaarsnota.

De eerste cijferkolom toont het geraamde saldo per speerpunt en programma in de primitieve begroting.

De tweede cijferkolom toont de geraamde mutaties in de begrotingswijzigingen tot en met de raadsvergadering van 25 september 2025.

De derde cijferkolom toont de mutaties die voortkomen uit deze Najaarsnota.

De laatste cijferkolom toont het geraamde saldo per speerpunt en programma ná deze Najaarsnota.

Daaronder staan twee tabellen met de ontwikkeling van de lasten en baten per speerpunt en per product binnen dit programma. De reservemutaties zijn in elke tabel afzonderlijk weergegeven.

Bedragen * € 1.000				
Saldi speerpunten en programma	Primitieve begroting	Wijzigingen vóór Najaarsnota	Wijzigingen Najaarsnota	Tot en met Najaarsnota
Saldi per speerpunt				
Een veilige leefomgeving	-5.730	30	-44	-5.743
Dienstverlening burgerzaken op niveau	-1.326	4	67	-1.255
Saldo vóór reservemutaties	-7.056	33	23	-6.999
Saldo reservemutaties	66	35	0	101
Saldo inclusief reservemutaties	-6.989	68	23	-6.898

Bedragen * € 1.000				
Totale per speerpunt, product en programma	Primitieve begroting	Wijzigingen vóór Najaarsnota	Wijzigingen Najaarsnota	Tot en met Najaarsnota
Lasten per speerpunt				
Een veilige leefomgeving	-5.757	30	-59	-5.786
2.01 Bezwaar- en beroepsschriften	-408	0	0	-408
2.02 APV en bijzondere wetten	-333	90	0	-244
2.03 Integrale Veiligheid	-930	-60	0	-990
2.04 Crisisbeheersing en Brandweer	-4.086	0	-59	-4.144
Dienstverlening burgerzaken op niveau	-1.832	-104	-124	-2.059
2.05 KCC/Burgerzaken	-1.832	-104	-124	-2.059
Totaal lasten vóór reservemutaties	-7.589	-74	-182	-7.845
Toevoegingen aan reserves				
Totaal lasten inclusief reservemutaties	-7.589	-74	-182	-7.845

Bedragen * € 1.000				
Totale per speerpunt, product en programma	Primitieve begroting	Wijzigingen vóór Najaarsnota	Wijzigingen Najaarsnota	Tot en met Najaarsnota
Baten per speerpunt				
Een veilige leefomgeving	27	0	15	42
2.01 Bezwaar- en beroepsschriften	0	0	0	0
2.02 APV en bijzondere wetten	19	0	15	34
2.03 Integrale Veiligheid	0	0	0	0
2.04 Crisisbeheersing en Brandweer	8	0	0	8
Dienstverlening burgerzaken op niveau	506	108	191	804
2.05 KCC/Burgerzaken	506	108	191	804

Bedragen * € 1.000				
Totalen per speerpunt, product en programma	Primitieve begroting	Wijzigingen vóór Najaarsnota	Wijzigingen Najaarsnota	Tot en met Najaarsnota
Totaal Baten vóór reservemutaties	533	108	206	846
Onttrekkingen aan reserves	66	35	0	101
Totaal baten inclusief reservemutaties	599	143	206	947

Mutaties Najaarsnota

De onderstaande tabel geeft de verschillende mutaties weer die in deze Najaarsnota ter vaststelling worden aangeboden. Deze mutaties zijn onderverdeeld in Bestaand beleid, Nieuw beleid en mutaties voortkomende uit het Meerjarig investeringsplan.

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Bestaand beleid				
Bijstelling reisdocumenten	67	0	0	0
Bijstelling verzekeringslasten	2	2	2	2
Controleren en herstellen van brandkranen	-60	0	0	0
Overdracht aanpak Singelwijk naar Veiligheid 2026-2029	0	-25	-25	-25
Vergunningen APV	15	15	15	15
Wegenbelasting elektrische voertuigen	-1	-2	-2	-2
Totaal Bestaand beleid	23	-10	-10	-10
Totaal Publiek, Veiligheid en Juridische zaken	23	-10	-10	-10

Toelichting mutaties

Bestaand beleid

Bijstelling reisdocumenten

In de jaren 2024 tot en met 2028 vindt de (verwachte) piek in vervanging van de reisdocumenten plaats. De raming voor de leges reisdocumenten kan daardoor in 2025 met € 182.000 worden verhoogd. De extra kosten bedragen € 115.000 per jaar. Per saldo leidt dit tot een verhoging van het saldo begroting met € 67.000.

Bijstelling verzekeringslasten

De nieuwe aanbesteding van het verzekeringspakket is gunstig uitgevallen. De budgetten voor de verzekeringslasten kunnen structureel worden verlaagd met € 119.000. Deze bijstelling komt ten gunste van het saldo begroting 2025 en verder. Dit voorstel komt voor in programma 1 tot en met 6.

Controleren en herstellen van brandkranen

Uit recente controles is gebleken dat meerdere brandkranen binnen de gemeente Edam-Volendam niet meer voldoen aan de gestelde eisen op het gebied van bereikbaarheid en werking. Om de inzetbaarheid van de brandkranen te waarborgen, is extra budget nodig voor herstel. De totale kosten hiervoor bedragen € 60.000. Brandkranen vormen een essentieel onderdeel van de brandbestrijdingsinfrastructuur. Ze dragen direct bij aan de snelheid en effectiviteit van de onder andere de brandweer en daarmee ook aan de veiligheid van onze inwoners, gebouwen en leefomgeving. Door een herschikking binnen het wegenbudget is het mogelijk om de benodigde werkzaamheden aan de brandkranen te dekken zonder extra druk op de begroting. Dankzij deze interne verschuiving kunnen de urgente werkzaamheden tijdig worden uitgevoerd, zónder gevolgen voor het saldo begroting. Hiermee investeren we gericht en doeltreffend in de veiligheid binnen onze gemeente. Dit voorstel heeft per saldo geen gevolgen voor het saldo begroting. Dit voorstel komt voor in programma 2 en 4.

Overdracht aanpak Singelwijk naar Veiligheid 2026-2029

Het budget voor veiligheid van € 25.000 binnen programma Singelwijk wordt overgezet naar product Integrale Veiligheid. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting. Dit voorstel komt voor in programma 2 en 5.

Vergunningen APV

Voorgesteld wordt de legesopbrengst APV vergunningen te verhogen met € 15.000 op basis van rekeningcijfers 2024 en 2025. Deze bijstelling leidt met ingang van 2025 tot een structurele verhoging van het saldo begroting van € 15.000.

Wegenbelasting elektrische voertuigen

Met ingang van 2025 moeten we ook voor elektrische voertuigen wegenbelasting gaan betalen. In 2026 stijgen deze tarieven nog meer. Voorgesteld wordt om de budgetten voor belastingen tractiemiddelen voor de jaren 2025 tot en met 2026 te verhogen met respectievelijk € 5.000, € 8.000, € 9.000 en € 9.000. Deze bijstelling leidt tot een structurele verlaging van het saldo begroting 2025 en verder. Dit voorstel komt voor in de programma's 1, 2 en 3.

Mutaties MIP

De mutaties worden toegelicht in de bijlage Toelichting MIP

Programma 3 Ruimtelijke Ontwikkeling

Onderstaande tabel toont de ontwikkeling van de saldi (per speerpunt) vanaf de primitieve begroting 2025 tot en met de vaststelling van deze Najaarsnota.

De eerste cijferkolom toont het geraamde saldo per speerpunt en programma in de primitieve begroting.

De tweede cijferkolom toont de geraamde mutaties in de begrotingswijzigingen tot en met de raadsvergadering van 25 september 2025.

De derde cijferkolom toont de mutaties die voortkomen uit deze Najaarsnota.

De laatste cijferkolom toont het geraamde saldo per speerpunt en programma ná deze Najaarsnota.

Daaronder staan twee tabellen met de ontwikkeling van de lasten en baten per speerpunt en per product binnen dit programma. De reservemutaties zijn in elke tabel afzonderlijk weergegeven.

Bedragen * € 1.000				
Saldi speerpunten en programma	Primitieve begroting	Wijzigingen vóór Najaarsnota	Wijzigingen Najaarsnota	Tot en met Najaarsnota
Saldi per speerpunt				
Kwalitatief hoogwaardige en duurzame leefomgeving	-4.168	-409	214	-4.363
Ruimte voor economie en bedrijvigheid	-204	-30	-1	-235
Ontspanning binnen handbereik	-554	-14	9	-559
Saldo vóór reservemutaties	-4.926	-454	222	-5.157
Saldo reservemutaties	122	1.127	-433	816
Saldo inclusief reservemutaties	-4.804	673	-211	-4.341

Bedragen * € 1.000					
Totalen per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór Najaarsnota	Wijzigingen Najaarsnota	Tot en met Najaarsnota
Lasten per speerpunt					
Kwalitatief hoogwaardige en duurzame leefomgeving		-7.304	-647	-17.392	-25.343
3.03	Monumenten en Oudheidkunde	-558	5	10	-543
3.04	Omgevingsprogramma	-1.061	-45	-50	-1.157
3.05	Ruimtelijk onderzoek en beleid	-570	0	0	-570
3.06	Wonen	-126	0	-100	-226
3.07	Duurzaamheid	-1.405	-593	-75	-2.072
3.08	Omgevingsvergunning	-1.091	0	0	-1.091
3.09	Bouw- en woningtoezicht	-188	-20	0	-208
3.10	Grondexploitatie	-564	-75	-17.497	-18.135
3.11	Overige gronden	-287	94	-12	-205
3.15	Omgevingswet implementatie	-1.455	-14	332	-1.136
Ruimte voor economie en bedrijvigheid		-304	-30	-1	-335
3.01	Economische zaken	-264	-30	0	-294
3.12	Markten en standplaatsen	-39	0	-1	-40
Ontspanning binnen handbereik		-891	-14	9	-896
3.02	Toerisme	-479	-15	11	-483
3.13	Kermissen en volksfeesten	-325	0	-2	-327
3.14	Recreatie	-87	1	0	-86
Totaal lasten vóór reservemutaties		-8.498	-691	-17.384	-26.574
Toevoegingen aan reserves		0	0	0	0
Totaal lasten inclusief reservemutaties		-8.498	-691	-17.384	-26.574

Bedragen * € 1.000					
Totalen per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór Najaarsnota	Wijzigingen Najaarsnota	Tot en met Najaarsnota
Baten per speerpunt					
Kwalitatief hoogwaardige en duurzame leefomgeving		3.136	238	17.606	20.980
3.03	Monumenten en Oudheidkunde	114	0	0	114
3.04	Omgevingsprogramma	27	0	0	27
3.05	Ruimtelijk onderzoek en beleid	0	0	0	0
3.06	Wonen	2	0	0	2
3.07	Duurzaamheid	1.165	0	509	1.674
3.08	Omgevingsvergunning	1.000	0	250	1.250
3.09	Bouw- en woningtoezicht	0	0	0	0
3.10	Grondexploitatie	504	238	16.832	17.574
3.11	Overige gronden	325	0	0	325
3.15	Omgevingswet implementatie	0	0	15	15
Ruimte voor economie en bedrijvigheid		100	0	0	100
3.01	Economische zaken	0	0	0	0
3.12	Markten en standplaatsen	100	0	0	100
Ontspanning binnen handbereik		337	0	0	337
3.02	Toerisme	50	0	0	50
3.13	Kermissen en volksfeesten	270	0	0	270
3.14	Recreatie	17	0	0	17
Totaal Baten vóór reservemutaties		3.573	238	17.606	21.417
Onttrekkingen aan reserves		122	1.127	-433	816
Totaal baten inclusief reservemutaties		3.695	1.365	17.173	22.233

Mutaties Najaarsnota

De onderstaande tabel geeft de verschillende mutaties weer die in deze Najaarsnota ter vaststelling worden aangeboden. Deze mutaties zijn onderverdeeld in Bestaand beleid, Nieuw beleid en mutaties voortkomende uit het Meerjarig investeringsplan.

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Bestaand beleid				
Actualisatie budget duurzaamheid gemeente	0	0	169	0
Afboeken kosten project verplaatsing industrieterrein Julianaweg	-660	-40	0	0
Bijstelling afschrijvingslasten activa naar aanleiding van jaarrekening 2024	-1	-1	-1	-1
Bijstelling energielasten 2025	13	0	0	0
Bijstelling GREX 2025	-5	-12	0	0
Bijstelling opbrengst leges Omgevingsvergunningen	250	0	0	0
Bijstelling verzekeringslasten	-6	-6	-6	-6
Budget Duurzaamheid: Aanpak Energie-armoede (Sisa C55 regeling)	0	0	0	0

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Budget Duurzaamheid: Prov. Energiebesparingsakkoord	20	20	0	0
Budget Duurzaamheid: Provinciale subsidie SMP	0	0	0	0
Budget Duurzaamheid: Verduurzaming slecht geïsoleerde woningen	0	0	0	0
Correctie reservemutaties	-19	0	0	0
Eenmalige decentralisatie-uitkering Omgevingswet	-168	0	0	0
Huisvestingsverordening 2025	-100	0	0	0
Omzetten budget uitzendkrachten toilet-pool naar structurele personele formatie	0	0	0	0
Omzetting budget Omgevingswet naar formatie- en uitvoeringsbudgetten	450	0	0	0
Subsidie woondeals	15	0	0	0
Wegenbelasting elektrische voertuigen	0	-1	-1	-1
Totaal Bestaand beleid	-211	-39	161	-8
Meerjarig investeringsplan				
Actualisatie krediet VK 1e fase transf. bedrijventerr. Jul.wg	0	-1	-1	-1
Opvoering activum Activum Strategische aankoop Purmer	0	67	67	66
Totaal Meerjarig investeringsplan	0	66	66	65
Totaal Ruimtelijke ontwikkeling	-211	27	227	57

Toelichting mutaties

Bestaand beleid

Actualisatie budget duurzaamheid gemeente

In het verleden zijn diverse budgetten van duurzaamheid geactualiseerd, samengevoegd en overgeheveld. Op basis van een activiteitenplan zijn de voor 2025 beschikbare budgetten herverdeeld over de boekjaren. Omdat deze bedragen al uit de algemene reserve gedekt zouden worden, heeft dit geen gevolgen voor saldo begroting. De onttrekking aan de reserve wordt namelijk ook herverdeeld over de boekjaren. Uitgegaan wordt nu van een structureel budget €150.000 vanaf 2029 en verder. Deze wijziging leidt in 2027 tot een eenmalige verhoging van het saldo begroting van €169.000.

Afboeken kosten project verplaatsing industrieterrein Julianaweg

Voor het project Transformatie bedrijventerrein Julianaweg is een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld van zo'n € 590.000. Gebleken is dat dit krediet niet toereikend is om het project tot afronding te brengen. Daarom wordt in deze nota elders een aanvullend krediet aangevraagd van € 110.000, zodat in totaal € 700.000 beschikbaar is om tot een afronding te komen. Aangezien dit project niet leidt tot een gemeentelijke investering, zullen de kosten moeten worden verhaald door het afsluiten van anterieure overeenkomsten of inbreng in een toekomstige grondexploitatie. Vooralsnog is de verwachting dat dit niet gaat lukken binnen de door BBV toegestane termijn van 5 jaar. BBV schrijft voor dat de kosten moeten worden afgeboekt indien deze niet gaan leiden tot een afschrijving of kostenverhaal. De verhaalbaarheid van de kosten binnen dit project is überhaupt nog een grote onzekerheid. Hierdoor moet worden overgegaan tot een afwaardering van de gemaakte kosten. Tot en met ultimo 2025 wordt uitgegaan van bestedingen € 660.000 en een aanvullend bedrag van € 40.000 in 2026. Mochten er in de toekomst alsnog kosten verhaald kunnen worden, dan zal dit te zijner tijd tot een voordeel leiden. Dit heeft een negatief effect op saldo begroting van € 660.000 in 2025 en € 40.000 in 2026.

Bijstelling afschrijvingslasten activa naar aanleiding van jaarrekening 2024

Bijstelling afschrijvingslasten van diverse activa door verandering van afschrijvingstermijn en door nagekomen facturen. De afschrijvingslasten stijgen hierdoor met ingang van 2025 structureel met € 42.000. Van één van de

activa worden de afschrijvingslasten gedekt uit de reserve Dekking kapitaallasten afgesloten kredieten. Voorgesteld wordt om de onttrekking aan de reserve Dekking kapitaallasten afgesloten kredieten met ingang van 2025 structureel te verhogen met € 24.000. Per saldo leidt deze bijstelling tot een structurele verlaging van het saldo begroting 2025 en verder met € 18.000. Deze bijstelling zorgt voor mutaties op de programma's 3, 4 en 5.

Bijstelling energielasten 2025

De energieprijzen zijn dit jaar tot nog toe iets lager uitgevallen dan was begroot. Daarnaast is het verbruik in sommige panden gedaald. Voorgesteld wordt om de geraamde budgetten voor energielasten voor sommige panden te verlagen. Deze bijstelling leidt tot een verhoging van het saldo begroting 2025 met € 109.000. Eventuele bijstellingen voor 2026 en verder zullen worden opgenomen in de begroting 2026. Dit voorstel komt voor in de programma's 1, 3, 4, 5 en 6.

Bijstelling GREX 2025

De ramingen op de grondexploitatie complexen Purmer en Maria Goretti betreffen de jaarlijkse bijstellingen van de geraamde jaarschijven. Ieder jaar wordt de grondexploitatie herzien met de meest recente gegevens. De eventuele wijzigingen worden via deze wijziging verwerkt in de begroting.

Bijstelling opbrengst leges Omgevingsvergunningen

In de begroting 2025 is een bedrag geraamd voor de inkomsten uit leges omgevingsvergunningen van € 1.000.000. De huidige ontwikkelingen inzake het aantal aanvragen en de in rekening gebrachte bedragen duiden erop dat dit bedrag naar boven bijgesteld kan worden. Het aantal aanvragen tot nu toe en het aantal grote projecten zijn vergelijkbaar met de situatie in 2024, toen uiteindelijk in totaal € 1.115.000 is ontvangen. Voorstel is om de inkomstenraming voor 2025 eenmalig te verhogen met € 250.000 naar een totaalbedrag van € 1.250.000. Deze bijstelling leidt in 2025 tot een eenmalige verhoging van het saldo begroting met € 250.000.

Bijstelling verzekeringslasten

De nieuwe aanbesteding van het verzekeringspakket is gunstig uitgevallen. De budgetten voor de verzekeringslasten kunnen structureel worden verlaagd met € 119.000. Deze bijstelling komt ten gunste van het saldo begroting 2025 en verder. Dit voorstel komt voor in programma 1 tot en met 6.

Budget Duurzaamheid: Aanpak Energie-armoede (Sisa C55 regeling)

Onze gemeente heeft middels een speciale Rijksuitkering in de periode 2022-2023 in totaal € 591.000 ontvangen voor de bestrijding van energie-armoede. Dit geld mag tot uiterlijk 31-12-2027 voor specifieke doelen worden gebruikt, waarvan onze gemeente ook jaarlijks verantwoording moet afleggen. Ultimo 2024 is van dit geld in totaal € 275.000 besteed. Voorgesteld wordt het resterende bedrag in gelijke delen over de restant-looptijd van de regeling verdeeld. Dit komt neer op een jaarlijks te besteden budget van € 106.000. Deze bijstelling heeft geen gevolgen voor het saldo begroting 2025 en verder.

Budget Duurzaamheid: Prov. Energiebesparingsakkoord

Onze gemeente ontvangt in de jaren 2023 t/m 2026 van de provincie in totaal € 107.000 voor de uitvoeringsregeling subsidie Stimulerend Energietoezicht Bedrijven. Tot en met 2024 heeft onze gemeente uit deze regeling € 66.000 ontvangen. Het restant wordt verdeeld over de resterende 2 jaren: € 20.000 per jaar. Omdat de uitvoering van deze werkzaamheden door onze gemeente is uitbesteed aan de Omgevingsdienst IJmond zijn de gemeentelijke uitgaven op dit onderdeel al meegenomen in de raming van de gemeentelijke bijdrage aan de OD IJmond. Deze bijstelling leidt in 2025 en 2026 daardoor tot een incidentele verhoging van het saldo begroting van € 20.000.

Budget Duurzaamheid: Provinciale subsidie SMP

Voor de periode 2025 tot en met 2027 ontvangt onze gemeente in totaal € 185.000 voor de uitvoering van het Soorten Management Plan (Een SMP is gedetailleerd plan dat is ontworpen om specifieke diersoorten in een bepaald gebied te beschermen en hun leefomgeving te verbeteren.) In 2025 staan hiervoor geen uitgaven gepland. Voorgesteld wordt het hele subsidie-budget van € 185.000 beschikbaar te stellen in de jaarschijf 2026. Omdat ook het totale subsidie-bedrag in dat jaar als ontvangst zal worden verantwoord heeft dit voorstel geen gevolgen voor het saldo begroting.

Budget Duurzaamheid: Verduurzaming slecht geïsoleerde woningen

Voor de uitvoering van de Regeling specifieke uitkering verduurzaming slecht geïsoleerde woningen (Sisa94) ontvangt onze gemeente in totaal € 2.555.000 van het Rijk om te besteden in de jaren 2023 tot en met 2027. Voorgesteld wordt het per ultimo 2024 niet bestede deel van dit geld in 3 gelijke delen toe te voegen aan de reeds geraamde budgetten in de resterende jaren van de regeling. Omdat de subsidie en de te besteden budgetten aan zowel de baten- als de lastenkant worden bijgesteld heeft dit voorstel geen gevolgen voor het saldo begroting.

Correctie reservemutaties

Met dit journaal worden een aantal administratieve aansluitverschillen opgelost. Daarnaast is de onttrekking op de kapitaallastenreserve bijgewerkt op basis van mutaties in de activa gedurende het jaar. Dit voorstel leidt per saldo tot een verlaging van het saldo begroting van € 1.000 in 2025, tot een verhoging van €19.000 in 2026, tot een verhoging van €28.000 in 2027 en tot een verhoging van €22.000 in 2028. Dit voorstel komt voor in programma 1, 3, 4 en 5

Eenmalige decentralisatie-uitkering Omgevingswet

In de Mei-circulaire 2025 van het Gemeentefonds is voor onze gemeente een extra eenmalige decentralisatie-uitkering van € 168.000 (landelijk € 80,7 mln.) beschikbaar gesteld voor de verdere implementatie van de Omgevingswet in onze gemeente. Voorgesteld wordt deze extra uitkering op te nemen in het uitvoeringsbudget van de Omgevingswet. De inkomst is in deze nota geraamd in het voorstel van de Meicirculaire in programma 6. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Huisvestingsverordening 2025

De bestaande gemeentelijke Huisvestingsverordening (2021) moet worden geactualiseerd. Deze verordening is een instrument om te kunnen sturen bij de verdeling van (schaarse) woonruimten en de samenstelling van de woningvoorraad. Een belangrijke wijziging betreft een vergunningplicht voor betaalbare woningen, waarmee deze bij voorrang kunnen worden toegewezen aan woningzoekenden met lokale binding, en een registratieplicht voor toeristisch verhuur van woonruimten. Voor de vergunningverlening en handhaving is het nodig dat 2 full-time arbeidsplaatsen vanaf 2026 worden opgenomen. Deze 2 FTE's worden meegenomen in de begroting 2026, omdat de vaststelling van de nieuwe huisvestingsverordening door de gemeenteraad staat gepland voor de vergadering van september van dit jaar (totaal ca € 197.000). Nadat hiervoor in eerste instantie € 10.000 beschikbaar was gesteld is in de raad van september 2025 middels amendement besloten om dit bedrag voor 2025 te verhogen naar € 100.000. Voorgesteld wordt dit hele bedrag in 2025 ten laste te brengen van de algemene reserve. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Omzetten budget uitzendkrachten toiletpool naar structurele personele formatie

De afdeling Openbare Werken is voornemens om een deel van het huidige inleningsbudget voor ambulant schoonmaakwerk en de toiletvoorziening aan de Parallelweg om te zetten naar structurele formatie (1,86 fte). Hiervoor zal een reguliere werving- en selectieprocedure worden gestart. Tot nu toe worden deze werkzaamheden uitgevoerd door uitzendkrachten via UBV. Het betreft echter structurele werkzaamheden die het hele jaar door plaatsvinden in verschillende kernen van de gemeente, evenals de bezetting van de openbare toiletten van maart tot en met november. De huidige werkwijze leidt tot relatief hoge kosten vanwege toeslagen voor avond- en weekenddiensten en brengt bovendien risico's met zich mee op het gebied van continuïteit en wet- en regelgeving bij langdurige inzet van uitzendkrachten. Door over te stappen op structurele inzet van gemeentepersoneel kan de personele bezetting efficiënter en financieel gunstiger worden georganiseerd, terwijl de kwaliteit van de dienstverlening behouden blijft. Werkzaamheden van minder kritisch belang blijven flexibel worden ingevuld met uitzendkrachten. De inhuurbudgetten worden omgezet in personele budgetten. Voor de periode van augustus tot en met december 2025 bedragen de loonkosten € 40.000. Vanaf 2026 bedragen de structurele salariskosten € 105.000 per jaar. De resterende middelen blijven beschikbaar voor incidentele inhuur bij onvoorziene omstandigheden. Vanwege het programma-overstijgende karakter van deze financieel-technische aanpassing vindt de verwerking in deze nota plaats. Deze wijziging heeft geen gevolgen voor het saldo begroting vanaf 2025 en verder.

Omzetting budget Omgevingswet naar formatie- en uitvoeringsbudgetten

Afgelopen jaren is structureel budget beschikbaar gesteld voor het opzetten en uitvoeren van de zes omgevingsprogramma's in het kader van de nieuwe omgevingswet. In de begroting 2026 wordt een nadere bestemming aan deze gelden gegeven. Voor het lopende jaar 2025 wordt voorgesteld een deel van het budget ad € 50.000 om te zetten naar het budget voor Vergunningverlening, Handhaving en Toezicht. Het resterende budget zal in 2025 niet geheel nodig zijn, waardoor deze ten dele afgeraamd kan worden. Deze bijstelling leidt tot een eenmalige verhoging van het saldo begroting 2025 met € 450.000.

Subsidie woondeals

Voor de activiteiten op het gebied van Volkshuisvesting kan subsidie worden verkregen bij de provincie. De kosten hiervoor zijn al opgenomen in de bestaande begrotingsramingen.

Wegenbelasting elektrische voertuigen

Met ingang van 2025 moeten we ook voor elektrische voertuigen wegenbelasting gaan betalen. In 2026 stijgen deze tarieven nog meer. Voorgesteld wordt om de budgetten voor belastingen tractiemiddelen voor de jaren 2025 tot en met 2026 te verhogen met respectievelijk € 5.000, € 8.000, € 9.000 en € 9.000. Deze bijstelling leidt tot een structurele verlaging van het saldo begroting 2025 en verder. Dit voorstel komt voor in de programma's 1, 2 en 3.

Mutaties MIP

De mutaties worden toegelicht in de bijlage Toelichting MIP

Programma 4 Ruimtelijk Beheer

Onderstaande tabel toont de ontwikkeling van de saldi (per speerpunt) vanaf de primitieve begroting 2025 tot en met de vaststelling van deze Najaarsnota.

De eerste cijferkolom toont het geraamde saldo per speerpunt en programma in de primitieve begroting.

De tweede cijferkolom toont de geraamde mutaties in de begrotingswijzigingen tot en met de raadsvergadering van 25 september 2025.

De derde cijferkolom toont de mutaties die voortkomen uit deze Najaarsnota.

De laatste cijferkolom toont het geraamde saldo per speerpunt en programma ná deze Najaarsnota.

Daaronder staan twee tabellen met de ontwikkeling van de lasten en baten per speerpunt en per product binnen dit programma. De reservemutaties zijn in elke tabel afzonderlijk weergegeven.

Bedragen * € 1.000				
Saldi speerpunten en programma	Primitieve begroting	Wijzigingen vóór Najaarsnota	Wijzigingen Najaarsnota	Tot en met Najaarsnota
Saldi per speerpunt				
Schoon en verzorgd	-1.351	66	-17	-1.303
Bereikbaar en veilig	-11.347	324	644	-10.379
Toekomstbest.data-infrastructuur	435	0	-67	367
Saldo vóór reservemutaties	-12.263	389	560	-11.314
Saldo reservemutaties	1.031	-163	93	961
Saldo inclusief reservemutaties	-11.232	226	653	-10.353

Bedragen * € 1.000					
Totalen per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór Najaarsnota	Wijzigingen Najaarsnota	Tot en met Najaarsnota
Lasten per speerpunt					
Schoon en verzorgd		-12.304	66	-17	-12.255
4.03	Straatreiniging	-942	0	0	-942
4.11	Groenvoorzieningen	-2.919	9	-33	-2.943
4.13	Afvalstoffen	-5.940	32	-7	-5.915
4.14	Riolering	-2.228	25	23	-2.180
4.16	Begraafplaatsen	-272	0	0	-272
4.17	Ongediertebestrijding	-3	0	0	-3
Bereikbaar en veilig		-12.374	42	639	-11.692
4.01	Wegen, paden, pleinen	-6.712	124	493	-6.096
4.02	Openbare verlichting	-1.075	-1	49	-1.026
4.04	Gladheidsbestrijding	-343	0	0	-343
4.05	Bruggen	-1.067	-94	117	-1.044
4.06	Verkeer	-858	-37	-105	-1.000
4.07	Havens	-573	29	-108	-651
4.08	Waterhuishouding	-1.287	21	194	-1.073
4.15	Parkeren	-460	0	-1	-460
Toekomstbest.data-infrastructuur		-450	0	-167	-617
4.10	Centrale Antenne Installatie	-450	0	-167	-617
Totaal lasten vóór reservemutaties		-25.128	108	455	-24.565
Toevoegingen aan reserves		0	0	-326	-326
Totaal lasten inclusief reservemutaties		-25.128	108	128	-24.892

Bedragen * € 1.000					
Totalen per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór Najaarsnota	Wijzigingen Najaarsnota	Tot en met Najaarsnota
Baten per speerpunt					
Schoon en verzorgd		10.953	0	0	10.953
4.03	Straatreiniging	0	0	0	0
4.11	Groenvoorzieningen	0	0	0	0
4.13	Afvalstoffen	6.595	0	0	6.595
4.14	Riolering	4.075	0	0	4.075
4.16	Begraafplaatsen	283	0	0	283
4.17	Ongediertebestrijding	0	0	0	0
Bereikbaar en veilig		1.027	282	5	1.314
4.01	Wegen, paden, pleinen	369	192	0	560
4.02	Openbare verlichting	25	0	0	25
4.04	Gladheidsbestrijding	0	0	0	0
4.05	Bruggen	31	90	0	121
4.06	Verkeer	106	0	5	111
4.07	Havens	235	0	0	235
4.08	Waterhuishouding	0	0	0	0
4.15	Parkeren	261	0	0	261
Toekomstbest.data-infrastructuur		885	0	100	985
4.10	Centrale Antenne Installatie	885	0	100	985
Totaal Baten vóór reservemutaties		12.864	282	105	13.251
Onttrekkingen aan reserves		1.031	-163	420	1.287
Totaal baten inclusief reservemutaties		13.895	118	525	14.538

Mutaties Najaarsnota

De onderstaande tabel geeft de verschillende mutaties weer die in deze Najaarsnota ter vaststelling worden aangeboden. Deze mutaties zijn onderverdeeld in Bestaand beleid, Nieuw beleid en mutaties voortkomende uit het Meerjarig investeringsplan.

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Bestaand beleid				
Aanpassing dotatie voorziening beschoeiing	118	118	118	118
Aanpassing kapitaallasten rioleringskredieten 2025	0	71	71	71
Aanpassing ledkasten milieustraat Volendam	-7	0	0	0
Actualisatie verkeersmodel	-65	0	0	0
Aframen budget Baggerplan	70	0	0	0
Bijstelling afschrijvingslasten activa naar aanleiding van jaarrekening 2024	-6	-10	-10	-10
Bijstelling energielasten 2025	119	0	0	0
Bijstelling opbrengsten Abri's op basis van Consumentenprijsindex (CPI)	5	5	5	5
Bijstelling verzekeringslasten	3	3	3	3

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Budgettaire wijziging: inzet extra middelen voor brugbediening	0	0	0	0
Controleren en herstellen van brandkranen	60	0	0	0
Correctie reservemutaties	21	21	21	21
Correcties op CAI-posten	0	0	0	0
Dekking kapitaallasten kredietaanvraag pekelininstallatie	0	5	5	5
Handmatige correctie bijstelling krediet Riool en rioolduikers Julianaweg 2025	0	0	0	0
Omzetten formatieplekken van WSW naar Nieuw Beschut	-43	-114	-114	-114
Opvoering krediet 3e ontsluitingsweg Kruising Abcoudestraat	0	-2	-15	-15
Toevoeging restantbudget wegen buiten de bebouwde kom aan reserve budgetoverheveling	138	0	0	0
Verlichting beeld Veenus Etersheim	-6	0	0	0
Vrijval kapitaallastenreserve als gevolg van afvoeren meekoppelkansen Noordeinde	246	-14	-14	-14
Totaal Bestaand beleid	654	83	70	70
Nieuw beleid				
Onderhoudskosten hoogwerker	-1	-1	-1	-1
Totaal Nieuw beleid	-1	-1	-1	-1
Meerjarig investeringsplan				
Actualisatie investering Riolering en rioolduikers Julianaweg 2025	0	70	69	69
Actualisatie krediet Krediet Vrij-verval riolering 2025 eerste afschr in 2026	0	-80	-79	-79
Actualisatie krediet Mechanische riolering 2025 eerste afschr in 2026	0	-8	-8	-8
Actualisatie krediet Riolering en rioolduikers Julianaweg 2025	0	-70	-69	-69
Actualisatie krediet Vervangen valbeveil. ondergr. afvalcont.	0	-4	-4	-4
Opvoering investering Hoogwerker inclusief trailer	0	-9	-9	-9
Opvoering krediet Pekelininstallatie	0	-6	-5	-5
Totaal Meerjarig investeringsplan	0	-106	-105	-104
Totaal Ruimtelijk beheer	653	-23	-36	-35

Toelichting mutaties

Bestaand beleid

Aanpassing dotatie voorziening beschoeiing

Uit analyse blijkt dat er structureel te veel wordt gedoteerd aan de voorziening voor beschoeiing. Deze overdotatie is met name het gevolg van een wijziging in de labelingsystematiek, waarbij uitgaven voor groot onderhoud in toenemende mate als investering worden aangemerkt. In de Nota Reserves en Voorzieningen is vastgelegd dat neerwaartse bijstellingen van voorzieningen in principe niet plaatsvinden. In dit geval is echter sprake van een technische aanpassing in de toerekening en niet van een werkelijke daling van de onderhoudskosten. Om onnodige druk op het begrotingssaldo te voorkomen, wordt voorgesteld om van dit uitgangspunt af te wijken en de jaarlijkse dotatie aan de voorziening naar beneden bij te stellen. Voorgesteld wordt de jaarlijkse dotatie te verlagen met € 118.000. Dit voorstel leidt vanaf 2025 tot een structurele verhoging van het saldo begroting van € 118.000.

Aanpassing kapitaallasten rioleringskredieten 2025

Naar aanleiding van mutaties binnen het MIP dienen de kapitaallasten te worden gedekt vanuit de voorziening Gemeentelijk Rioleringsplan. Zo zijn de kapitaallasten voor de kredieten mechanische riolering en vrij-verval riolering 2025 gezamenlijk met € 71.000 bijgesteld. Deze bijstelling heeft per saldo geen gevolgen voor het saldo begroting vanaf 2026 en verder.

Aanpassing ledkasten milieustraat Volendam

Om de informatievoorziening bij de milieustraat in Volendam te verbeteren, stellen wij voor om eenmalig € 7.000 te investeren in het aanpassen van de twee bestaande ledkasten. Met deze aanpassing kunnen de kasten op afstand worden aangestuurd via een internetverbinding, in plaats van – zoals nu – uitsluitend ter plaatse via een bluetooth-verbinding. Op dit moment is het alleen mogelijk om de teksten op de ledkasten aan te passen wanneer iemand fysiek aanwezig is op locatie en verbinding maakt via bluetooth. Dit is inefficiënt, tijdrovend en kwetsbaar in acute situaties of bij afwezigheid van personeel. Door over te stappen op een internet gestuurde oplossing kunnen bevoegde medewerkers op elk moment en vanaf iedere locatie de teksten wijzigen. Dit vergroot de flexibiliteit en betrouwbaarheid van de communicatie richting bezoekers van de milieustraat. Dit voorstel leidt tot een eenmalige verlaging van het saldo begroting in 2025 van € 7.000.

Actualisatie verkeersmodel

In 2025 moet het verkeersmodel worden geactualiseerd. Dit model geeft inzicht in de huidige en toekomstige verkeersintensiteit op onze wegen. Die informatie is essentieel voor de afdeling Verkeer bij het beoordelen van ruimtelijke initiatieven en noodzakelijk om vanaf 2026 te voldoen aan de verplichte rapportage van geluidsemissies onder de Omgevingswet. De actualisatie omvat verschillende werkzaamheden, zoals het samenstellen van het model en het uitvoeren van verkeerstellingen met telslangen. De totale lasten hiervoor bedragen € 65.000. Dit voorstel leidt in 2025 eenmalig tot een verlaging van het saldo begroting met € 65.000.

Aframen budget Baggerplan

In 2025 wordt het budget voor het baggerplan eenmalig met € 70.000 verlaagd. Deze bijstelling is het gevolg van een herfasering van werkzaamheden en bijbehorende uitgaven binnen het programma. De uitvoering van het baggerplan loopt inhoudelijk volgens planning door, maar de financiële besteding verloopt in 2025 iets langzamer dan eerder geraamd. Het gaat nadrukkelijk niet om het schrappen of uitstellen van werkzaamheden, maar om een bijstelling die past binnen de meerjarige planning en uitvoering van het programma. Dit voorstel leidt in 2025 eenmalig tot een verhoging van het saldo begroting van € 70.000

Bijstelling afschrijvingslasten activa naar aanleiding van jaarrekening 2024

Bijstelling afschrijvingslasten van diverse activa door verandering van afschrijvingstermijn en door nagekomen facturen. De afschrijvingslasten stijgen hierdoor met ingang van 2025 structureel met € 42.000. Van één van de activa worden de afschrijvingslasten gedekt uit de reserve Dekking kapitaallasten afgesloten kredieten. Voorgesteld wordt om de onttrekking aan de reserve Dekking kapitaallasten afgesloten kredieten met ingang van 2025 structureel te verhogen met € 24.000. Per saldo leidt deze bijstelling tot een structurele verlaging van het saldo begroting 2025 en verder met € 18.000. Deze bijstelling zorgt voor mutaties op de programma's 3, 4 en 5.

Bijstelling energielasten 2025

De energieprijzen zijn dit jaar tot nog toe iets lager uitgevallen dan was begroot. Daarnaast is het verbruik in sommige panden gedaald. Voorgesteld wordt om de geraamde budgetten voor energielasten voor sommige panden te verlagen. Deze bijstelling leidt tot een verhoging van het saldo begroting 2025 met € 109.000. Eventuele bijstellingen voor 2026 en verder zullen worden opgenomen in de begroting 2026. Dit voorstel komt voor in de programma's 1, 3, 4, 5 en 6.

Bijstelling opbrengsten Abri's op basis van Consumentenprijsindex (CPI)

In 2024 is geen indexering toegepast op de inkomsten uit de exploitatie van Abri's (reclameobjecten in de openbare ruimte). Deze opbrengsten zijn gekoppeld aan de Consumentenprijsindex (CPI) en dienen daarom jaarlijks aangepast te worden aan de inflatie. Om dit te corrigeren, wordt in deze najaarsnota een structurele bijstelling van € 5.000 per jaar doorgevoerd. Deze aanpassing compenseert de gemiste indexering over het afgelopen jaar en brengt de opbrengsten weer in lijn met de actuele CPI-ontwikkeling. Het is van belang dat deze indexering voortaan jaarlijks wordt meegenomen bij het actualiseren van de begroting. Zo blijven de

inkomsten uit de Abri-exploitatie ook in de toekomst goed aansluiten bij de economische ontwikkelingen. Dit voorstel leidt tot een structurele verhoging van het saldo begroting van € 5.000 vanaf 2025 en verder.

Bijstelling verzekeringslasten

De nieuwe aanbesteding van het verzekeringspakket is gunstig uitgevallen. De budgetten voor de verzekeringslasten kunnen structureel worden verlaagd met € 119.000. Deze bijstelling komt ten gunste van het saldo begroting 2025 en verder. Dit voorstel komt voor in programma 1 tot en met 6.

Budgettaire wijziging: inzet extra middelen voor brugbediening

Door de overname van bruggen van het Hoogheemraadschap is het aantal te bedienen bruggen toegenomen. In de oorspronkelijke businesscase was hiervoor een inschatting gemaakt, maar in de praktijk blijkt dat er meer inzet nodig is om een veilige en betrouwbare brugbediening te kunnen blijven garanderen. Om deze inzet in 2025 te kunnen bekostigen, wordt € 119.000 overgeboekt vanuit het budget voor klein onderhoud aan bruggen. De kosten voor deze inzet bedragen eveneens € 119.000. Dit jaar wordt een groot deel van het klein onderhoud gelijktijdig met groot onderhoud uitgevoerd, waardoor het beschikbare budget in 2025 niet volledig nodig is. Het gaat hier nadrukkelijk om een incidentele meevaller; het budget voor klein onderhoud blijft structureel noodzakelijk voor het behoud van de bruggen op de lange termijn. Voor de komende jaren wordt structureel extra budget voor brugbediening opgenomen in de begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029. Deze wijziging heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting 2025.

Controleren en herstellen van brandkranen

Uit recente controles is gebleken dat meerdere brandkranen binnen de gemeente Edam-Volendam niet meer voldoen aan de gestelde eisen op het gebied van bereikbaarheid en werking. Om de inzetbaarheid van de brandkranen te waarborgen, is extra budget nodig voor herstel. De totale kosten hiervoor bedragen € 60.000. Brandkranen vormen een essentieel onderdeel van de brandbestrijdingsinfrastructuur. Ze dragen direct bij aan de snelheid en effectiviteit van de onder andere de brandweer en daarmee ook aan de veiligheid van onze inwoners, gebouwen en leefomgeving. Door een herschikking binnen het wegbudget is het mogelijk om de benodigde werkzaamheden aan de brandkranen te dekken zonder extra druk op de begroting. Dankzij deze interne verschuiving kunnen de urgente werkzaamheden tijdig worden uitgevoerd, zónder gevolgen voor het saldo begroting. Hiermee investeren we gericht en doeltreffend in de veiligheid binnen onze gemeente. Dit voorstel heeft per saldo geen gevolgen voor het saldo begroting. Dit voorstel komt voor in programma 2 en 4.

Correctie reservemutaties

Met dit journaal worden een aantal administratieve aansluitverschillen opgelost. Daarnaast is de onttrekking op de kapitaallastenreserve bijgewerkt op basis van mutaties in de activa gedurende het jaar. Dit voorstel leidt per saldo tot een verlaging van het saldo begroting van € 1.000 in 2025, tot een verhoging van €19.000 in 2026, tot een verhoging van €28.000 in 2027 en tot een verhoging van €22.000 in 2028. Dit voorstel komt voor in programma 1, 3, 4 en 5

Correcties op CAI-posten

Binnen de CAI-posten in de begroting 2025 zijn enkele correcties doorgevoerd. Deze zijn nodig omdat de uitvoering van de werkzaamheden rondom de CAI anders verloopt dan eerder voorzien. Zo is de overgang van inwoners naar glasvezel langzamer op gang gekomen dan verwacht. Uit de laatste gebruiksgegevens blijkt dat nog een aanzienlijk deel van de huishoudens actief gebruikmaakt van het coaxnetwerk. Hierdoor blijft het noodzakelijk om deze bestaande infrastructuur langer in stand te houden en te onderhouden, wat leidt tot aanhoudende kosten op onderdelen waarvan eerder werd aangenomen dat deze sneller konden worden afgebouwd. De financiële gevolgen van deze correcties bedragen in totaal € 88.000 negatief. Deze lasten kunnen worden gedekt uit de bestemmingsreserve die is gevormd uit de opbrengsten van de verkoop van het klantenbestand aan GEV in 2024. Dit heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Dekking kapitaallasten kredietaanvraag pekelininstallatie

Voor de aanschaf van de nieuwe pekelininstallatie wordt een krediet van € 50.000 aangevraagd. De kapitaallasten die hieruit voortkomen, worden structureel gedekt vanuit de bestaande exploitatiebudgetten voor gladheidsbestrijding. Binnen de huidige begroting is voldoende ruimte om deze lasten op te vangen. De jaarlijkse kapitaallasten bedragen € 5.000, uitgaande van een investering van € 50.000, en een afschrijvingstermijn van tien jaar. Deze dekking binnen de exploitatie zorgt ervoor dat de aanschaf van de installatie geen gevolgen heeft voor het saldo begroting vanaf 2026 en verder.

Handmatige correctie bijstelling krediet Riool en rioolduikers Julianaweg 2025

Voor het project Riolering en Rioolduiker Julianaweg 2025 wordt een handmatige correctie van de kapitaallasten doorgevoerd in de begroting. Deze correctie is nodig vanwege een klein technisch ongemak in het begrotingssysteem en betreft een aframing van het krediet met € 800.000. Deze aanpassing volgt uit een herschikking van de werkzaamheden binnen het rioolbeheerprogramma. Het betreft nadrukkelijk géén afstel van geplande activiteiten, maar een verschuiving in uitvoering en bekostiging. Een deel van de werkzaamheden aan de Julianaweg zal worden uitgevoerd via het krediet Vrij-verval 2025 of in een latere fase van het project. Door deze herschikking sluit de planning beter aan bij de uitvoeringscapaciteit en ontstaat ruimte voor een efficiëntere inzet van middelen binnen het totale programma. Het doel blijft ongewijzigd: de werkzaamheden worden alsnog gerealiseerd, maar via een andere dekking of op een ander moment. Door het krediet nu met € 800.000 af te ramen, wordt de begroting bovendien beter afgestemd op de actuele planning. Dit draagt bij aan transparant en realistisch financieel beleid en voorkomt onnodige begrotingsruimte in 2025. Belangrijk is dat deze aframing de flexibiliteit niet beperkt: de benodigde investeringen blijven beschikbaar via andere kredieten of worden in een latere fase geactiveerd. De kwaliteit en continuïteit van het rioleringsprogramma blijven daarmee volledig gewaarborgd. Deze handmatige correctie leidt vanaf 2026 tot een structurele verhoging van het saldo begroting doormiddel van de verlaagde kapitaallast van € 32.000. Dit voordeel wordt toegevoegd aan de voorziening Gemeentelijk Riool Plan en heeft daardoor geen gevolgen voor het saldo van de begroting vanaf 2026 en verder.

Omzetten formatieplekken van WSW naar Nieuw Beschut

Door het vertrek en pensionering van medewerkers met een WSW-indicatie ontstaat krapte in de uitvoering van de groenvoorziening. Voorgesteld wordt om deze “leeggekomen” posities op te vullen met nieuwe medewerkers uit de doelgroep van de Participatiewet met ingang van 1 juli 2025. Het realiseren van drie werkplekken voor beschut werk in 2025 en 1 werkplek in 2026 zorgt ervoor dat de gemeente invulling geeft aan de wettelijke eisen van de Participatiewet en haar verplichtingen ten aanzien van de integratie van mensen met een arbeidsbeperking. Dit leidt tot hogere kosten voor Nieuw Beschut en tot lagere kosten WSW. Vanwege het programma-overstijgende karakter van deze financieel-technische aanpassing vindt de verwerking in deze nota 2025 plaats. Dit voorstel komt voor in programma 1, 4 en 5. Deze wijziging heeft geen gevolgen voor het saldo begroting vanaf 2025 en verder.

Toevoeging restantbudget wegen buiten de bebouwde kom aan reserve budgetoverheveling

Bij de overname van de wegen van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) is voor de wegen buiten de bebouwde kom een structureel budget van circa € 1.100.000 beschikbaar gesteld. Voor dit gebied moet nog een apart beleidsplan worden opgesteld. Vooruitlopend daarop zijn binnen dit budget administratieve herverdelingen toegepast naar andere onderhoudsposten binnen het taakveld “wegen”, waar meer uitvoering heeft plaatsgevonden dan oorspronkelijk begroot. Deze herverdelingen bedragen € 683.000. Daarnaast is € 138.000 van dit budget ingezet om de bezuinigingsstelpost voor openbare werken in totaliteit af te ramen. Na deze mutaties resteert een bedrag van € 326.338. Dit resterende bedrag wordt niet ten gunste gebracht van het saldo van de begroting 2025, maar wordt toegevoegd aan de reserve budgetoverheveling. De reden hiervoor is dat dit budget gereserveerd moet blijven voor de uitvoering van het nieuwe wegenonderhoudsplan, dat naar verwachting in het eerste kwartaal van 2026 wordt vastgesteld. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting 2025. Dit voorstel komt voor in programma 4 en 6.

Verlichting beeld Veenus Etersheim

Voorgesteld wordt om een exploitatiebudget van € 6.000 beschikbaar te stellen voor de plaatsing van twee lichtmasten bij het beeld Veenus in Etersheim. In overleg met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) is afgesproken dat de lasten van € 12.000 gelijk worden verdeeld tussen HHNK en de gemeente. Dit voorstel leidt in 2025 eenmalig tot een verlaging van het saldo begroting van € 6.000.

Vrijval kapitaallastenreserve als gevolg van afvoeren meekoppelkansen Noordeinde

Het krediet voor het project Meekoppelkansen Afrit Noordeinde is bij de kadernota 2025 wegbezuinigd. Hiervoor was nog een bedrag gereserveerd in de reserve toekomstige kapitaallasten. Omdat het project wordt beëindigd, kan dit gereserveerde bedrag vrijvallen. De afschrijvingslasten van het project waren reeds geraamd in de kadernota 2025 en zouden normaal gedekt worden uit de reserve toekomstige kapitaallasten. Door de beëindiging vervallen deze afschrijvingslasten van € 14.307 per jaar. In 2025 leidt dit tot een eenmalige bate van € 286.145, terwijl de reeds gemaakte kosten van het project van € 40.281 worden afgeboekt, waardoor in 2025 een positieve boeking ontstaat. Het project wordt beëindigd omdat het geen noodzakelijke investering

betreft en de verwachte kosten aanzienlijk zouden zijn terwijl er tot op heden geen aantoonbare noodzaak is gebleken. Door de beëindiging vervalt tevens de inzet van ambtelijke uren. Deze bijstelling leidt in 2025 tot een verhoging van het saldo van de begroting van € 245.864 en structureel vanaf 2026 tot en met 2029 tot een verlaging van € 14.307 per jaar.

Nieuw beleid

Onderhoudskosten hoogwerker

In het voorstel inzake de aanschaf van een nieuwe hoogwerker inclusief trailer (2024) is opgenomen dat jaarlijks € 1.000 aan onderhoudskosten moet worden geraamd. Deze kosten betreffen een jaarlijkse keuring en twee onderhoudsbeurten per jaar, en worden structureel opgenomen in de exploitatie vanaf het jaar van ingebruikname. Vanaf 2025 leidt dit tot een structurele verlaging van het saldo begroting van € 1.000.

Mutaties MIP

De mutaties worden toegelicht in de bijlage Toelichting MIP

Programma 5 Sociaal Domein/Samenleving

Onderstaande tabel toont de ontwikkeling van de saldi (per speerpunt) vanaf de primitieve begroting 2025 tot en met de vaststelling van deze Najaarsnota.

De eerste cijferkolom toont het geraamde saldo per speerpunt en programma in de primitieve begroting.

De tweede cijferkolom toont de geraamde mutaties in de begrotingswijzigingen tot en met de raadsvergadering van 25 september 2025.

De derde cijferkolom toont de mutaties die voortkomen uit deze Najaarsnota.

De laatste cijferkolom toont het geraamde saldo per speerpunt en programma ná deze Najaarsnota.

Daaronder staan twee tabellen met de ontwikkeling van de lasten en baten per speerpunt en per product binnen dit programma. De reservemutaties zijn in elke tabel afzonderlijk weergegeven.

Bedragen * € 1.000				
Saldi speerpunten en programma	Primitieve begroting	Wijzigingen vóór Najaarsnota	Wijzigingen Najaarsnota	Tot en met Najaarsnota
Saldi per speerpunt				
Preventie voorliggend veld	-9.404	-346	831	-8.920
Toegankelijkheid	-22.714	-867	-1.094	-24.675
Bestaanszekerheid	-4.709	902	698	-3.109
Samenkracht	-973	51	-52	-974
Partnerschap	-1.127	0	-14	-1.141
Saldo vóór reservemutaties	-38.928	-260	369	-38.819
Saldo reservemutaties	3.180	-727	-2.790	-337
Saldo inclusief reservemutaties	-35.748	-987	-2.421	-39.156

Bedragen * € 1.000					
Totalen per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór Najaarsnota	Wijzigingen Najaarsnota	Tot en met Najaarsnota
Lasten per speerpunt					
Preventie voorliggend veld		-11.076	-228	774	-10.529
5.01	Preventie voorliggend veld	-4.893	-165	17	-5.041
5.02	Onderwijs inc. huisvesting	-4.316	51	571	-3.694
5.03	Talentontwikkeling	-685	-51	65	-671
5.04	Sportstimulering jeugd	-536	-75	-27	-638
5.05	Alcohol- en drugsontmoediging	-117	51	0	-66
5.20	Singelwijk	-527	-40	149	-419
Toegankelijkheid		-25.156	-867	-1.005	-27.028
5.06	Jeugdhulp en ondersteuning	-11.120	-397	-542	-12.059
5.07	WMO Maatwerkdienstverlening	-6.888	-384	-366	-7.638
5.08	Sportaccommodaties	-3.883	13	-108	-3.978
5.09	Zwembaden	-1.706	-41	8	-1.739
5.10	Kunst en Cultuur	-794	-34	2	-826
5.11	Bewegingsonderwijs	-312	-23	0	-335
5.12	Sportverenigingen	-138	0	0	-138
5.13	Nazorg Nieuwjaarsbrand	-316	0	1	-315
Bestaanszekerheid		-13.488	-722	739	-13.471
5.14	Werkplus	-2.399	-23	149	-2.273
5.15	Participatie en schuldhulpverlening	-7.694	-573	-16	-8.283

Bedragen * € 1.000					
Totalen per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór Najaarsnota	Wijzigingen Najaarsnota	Tot en met Najaarsnota
5.16	Inburgering	-3.395	-126	606	-2.915
Samenkracht		-1.138	179	-52	-1.011
5.17	Openbare Bibliotheken	-1.138	179	-52	-1.011
Partnerschap		-1.127	0	-14	-1.141
5.18	Gezondheidszorg algemeen	-1.069	0	-14	-1.083
5.19	Media	-58	0	0	-58
Totaal lasten vóór reservemutaties		-51.986	-1.638	443	-53.181
Toevoegingen aan reserves		-6	-3.700	-657	-4.363
Totaal lasten inclusief reservemutaties		-51.992	-5.338	-214	-57.544

Bedragen * € 1.000					
Totalen per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór Najaarsnota	Wijzigingen Najaarsnota	Tot en met Najaarsnota
Baten per speerpunt					
Preventie voorliggend veld		1.671	-118	56	1.610
5.01	Preventie voorliggend veld	701	-223	46	525
5.02	Onderwijs inc. huisvesting	714	97	10	821
5.03	Talentontwikkeling	0	0	0	0
5.04	Sportstimulering jeugd	221	8	0	229
5.05	Alcohol- en drugsontmoediging	0	0	0	0
5.20	Singelwijk	35	0	0	35
Toegankelijkheid		2.442	0	-89	2.353
5.06	Jeugdhulp en ondersteuning	289	0	-89	200
5.07	WMO Maatwerkdienstverlening	196	0	0	196
5.08	Sportaccommodaties	1.145	0	0	1.145
5.09	Zwembaden	548	0	0	548
5.10	Kunst en Cultuur	113	0	0	113
5.11	Bewegingsonderwijs	27	0	0	27
5.12	Sportverenigingen	0	0	0	0
5.13	Nazorg Nieuwjaarsbrand	124	0	0	124
Bestaanszekerheid		8.779	1.624	-41	10.362
5.14	Werkplus	380	0	0	380
5.15	Participatie en schuldhulpverlening	5.630	542	0	6.172
5.16	Inburgering	2.770	1.081	-41	3.810
Samenkracht		165	-128	0	37
5.17	Openbare Bibliotheken	165	-128	0	37
Partnerschap		0	0	0	0
5.18	Gezondheidszorg algemeen	0	0	0	0
5.19	Media	0	0	0	0
Totaal Baten vóór reservemutaties		13.057	1.378	-74	14.361
Onttrekkingen aan reserves		3.187	2.973	-2.134	4.026
Totaal baten inclusief reservemutaties		16.244	4.351	-2.208	18.387

Mutaties Najaarsnota

De onderstaande tabel geeft de verschillende mutaties weer die in deze Najaarsnota ter vaststelling worden aangeboden. Deze mutaties zijn onderverdeeld in Bestaand beleid, Nieuw beleid en mutaties voortkomende uit het Meerjarig investeringsplan.

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Bestaand beleid				
Aanvullend inhuurbudget sectie Sport	0	0	0	0
Aanvullende subsidie Bibliotheek Waterland	-52	0	0	0
Aanvulling budgetten Jeugdzorg	-610	0	0	0
Aanvulling budgetten WMO	-216	0	0	0
Actualisatie budget tijdelijke onderwijshuisvestingskosten	0	0	0	0
Actualisatie budgetten Inburgering	65	0	0	0
Actualisatie Integraal Huisvestingsplan Onderwijs	0	0	0	0
Actualisatie opvangbudgetten Oekraïners	0	0	0	0
Actualisatie personele kosten Werkplus	100	150	150	150
Actualisatie Wmo subsidie budgetten	12	0	0	0
Bijdrage zorginfrastructuur	0	0	0	0
Bijstelling afschrijvingslasten activa naar aanleiding van jaarrekening 2024	-10	-7	-7	-7
Bijstelling energielasten 2025	-4	0	0	0
Bijstelling verzekeringslasten	78	78	78	78
Correctie op jaarovergang begroting 2024 naar 2025	0	0	0	0
Correctie reservemutaties	0	0	8	0
DUVO-middelen	-21	-21	-21	-21
Eerste begrotingswijziging 2025 GGD Zaanstreek-Waterland	-14	0	0	0
Impulsbudget sociale infrastructuur	-50	-45	-45	-45
Indexatie Club- en Buurthuiswerk	-25	0	0	0
Inrichting binnensport accommodaties	0	0	0	0
Inzet reserves in begroting 2025 (voorstel uit Kadernota 2025)	-1.600	0	0	0
Middelen Doorstroompunt (voorheen RMC taak) 2025	10	0	0	0
Omzetten formatieplekken van WSW naar Nieuw Beschut	43	114	114	114
Overdracht aanpak Singelwijk naar Samenleving 2026-2029	0	0	0	0
Overdracht aanpak Singelwijk naar Veiligheid 2026-2029	0	25	25	25
Regionaal uitvoeringsbudget specialistische jeugdhulp	0	0	0	0
Specifieke uitkering Versterken Onafhankelijke Cliëntondersteuning	0	0	0	0
SPUK Integraal Zorg Akkoord 2025	0	0	0	0
Talentontwikkeling	0	0	0	0
Tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek	-16	0	0	0
Verplaatsen budget Aanpak Singelwijk naar team BSL Jeugd	0	0	0	0
Verplaatsen budget Participatie naar team BSL Werk & Inkomen	0	0	0	0
Wijksteunpunt Oosthuizen	39	0	0	0
Wijzigingsvoorstel sport en bewegen (van outsourcen naar insourcen)	0	0	0	0
WMO Woningaanpassing (Kadernota 2025)	-150	0	0	0

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Totaal Bestaand beleid	-2.421	294	303	294
Meerjarig investeringsplan				
Actualisatie investering RKAV Pomphuis / beregeningsinstallatie	0	-2	-2	-2
Actualisatie investering TV Dijkzicht Beregeningsinstallatie	0	1	1	1
Actualisatie krediet Krediet Vervanging sportvloer Opperdam	0	-4	-4	-4
Actualisatie krediet Krediet VV Oosthuizen Veld 2 vervangen totale veld natuurgas	0	0	-1	-1
Opvoering investering Aanschaf 7 camera's obs De Piramide	0	-7	-7	-7
Totaal Meerjarig investeringsplan	0	-12	-13	-13
Totaal Sociaal Domein/Samenleving	-2.421	282	290	281

Toelichting mutaties

Bestaand beleid

Aanvullend inhuurbudget sectie Sport

In 2025 is een start gemaakt met de realisatie van het wijzigingsvoorstel voor sport. Dit voorstel brengt een grote besparing met zich mee. De reeds ingehuurde expertise is nog nodig om tot volledige implementatie over te gaan. Binnen het budget voor het preventie voorliggend veld is nog een restant-budget aanwezig t.w.v. € 27.000. Voorgesteld wordt om dit budget hiervoor in te zetten. Vanwege het programma-overstijgende karakter van deze financieel-technische aanpassing vindt de verwerking in deze nota 2025 plaats. Dit voorstel komt voor in programma 1 en 5. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Aanvullende subsidie Bibliotheek Waterland

De bibliotheek in Volendam verkoopt hun huidige pand aan de Foksiastraat per 1 september 2025 en huurt dit dan per direct terug, waardoor de bibliotheekvoorziening in Volendam behouden blijft. Dit betekent dat er incidenteel € 52.000 aanvullend nodig is voor de extra huurlasten in 2025. Dit voorstel leidt in 2025 tot een verlaging van het saldo begroting van € 52.000. In de begroting voor 2026 en verder komen we terug met het budget dat structureel en incidenteel meerjarig nodig is. Hierover gaan we begin september nog met de bibliotheek in gesprek.

Aanvulling budgetten Jeugdzorg

In de Winternota 2024 is besloten om de ramingen voor jeugdhulp in 2024 eenmalig met € 675.000 te verhogen. In afwachting van het Cebeon onderzoek is besloten om de ramingen in het jaar 2025 slechts met € 335.000 (50%) en in 2026 geheel niet te verhogen. In dit voorstel worden de budgetten geactualiseerd voor 2025. Dit voorstel leidt tot een verlaging van het saldo begroting van € 610.000.

Aanvulling budgetten WMO

In de Winternota 2024 is besloten om de ramingen voor WMO in 2024 eenmalig met € 280.000 te verhogen. In afwachting van het Cebeon onderzoek is besloten om de ramingen in het jaar 2025 slechts met € 140.000 (50%) en in 2026 geheel niet te verhogen. In dit voorstel worden de budgetten 2025 geactualiseerd. Dit voorstel leidt tot een verlaging van het saldo begroting van € 216.000.

Actualisatie budget tijdelijke onderwijshuisvestingskosten

Het College van Bestuur Stichting Opspoor heeft besloten op 1 augustus 2025 de obs De Piramide te sluiten. Per 15 september 2025 wordt het gebouw juridisch overgenomen door de gemeente. Het gebouw zal op termijn gaan dienen als tijdelijke huisvesting voor De Nieuwe School (op het moment dat hun huidige pand wordt vernieuwbouwd). In de tussentijd wordt voorgesteld het pand tijdelijk in gebruik te geven aan Livable ten behoeve van leegstandsbeheer. Hierdoor maken wij het mogelijk dat tijdelijk andere clubs en verenigingen uit de buurt (tegen een kleine vergoeding) gebruik kunnen maken van de beschikbare ruimtes en wordt leegstand vermeden. Dit houdt de omgeving en het schoolgebouw levendig. Eventueel kan Livable weer

ingezet worden op het moment dat De Nieuwe School haar intrek weer neemt in haar eigen pand en we in afwachting zijn van de sloop van het pand. Voor 2025 is € 500.000 en voor 2026 is € 250.000 beschikbaar in de begroting voor tijdelijke huisvesting van de Edamse scholen, waaronder ook De Nieuwe School valt. Door deze oplossing vallen de kosten veel lager uit. Er is nu een budget benodigd in 2025 en 2026 van € 52.000 voor energielasten, beveiliging, onderhoud van het pand en overige kosten om te waarborgen dat De Nieuwe School hier tijdelijk zijn intrek in kan nemen. De gereserveerde bedragen en de dekking vanuit de Algemene reserve voor 2025 en 2026 worden verlaagd met respectievelijk € 448.000 en € 198.000. Deze bijstelling heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Actualisatie budgetten Inburgering

Ook dit jaar blijven de huisvestingen van statushouders achter bij de taakstelling. De budgetten zullen niet volledig ingezet worden. Daarom wordt voorgesteld de begroting naar beneden bij te stellen. Deze bijstelling leidt in 2025 tot een eenmalige verhoging van het saldo begroting met € 65.000.

Actualisatie Integraal Huisvestingsplan Onderwijs

Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) moet worden geactualiseerd. Deze actualisatie is uitgesteld omdat er nieuwe wetgeving kwam vanuit het Rijk onder andere op gebied van duurzaamheidseisen. Daarnaast waren we nog bezig met de uitvoering van het huidige IHP. Nu de locatiekeuzes zijn gemaakt kan gestart worden met het actualiseren van het IHP. Hiervoor start na de zomer een aanbesteding. Dit betekent ook dat de kosten voor actualisatie niet meer in 2025 worden gemaakt. Daarom het verzoek om het beschikbare budget van € 50.000 over te hevelen naar 2026 via de reserve budgetoverheveling. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Actualisatie opvangbudgetten Oekraïners

De kosten van de opvang ontheemden uit Oekraïne worden vergoed door het rijk. De uitgaven en inkomsten budgetten worden regelmatig geactualiseerd, zodat deze kosten geen gevolgen hebben voor het saldo van de begroting/rekening. De lagere kosten leiden tot een hogere dotatie aan de reserve Oekraïne.

Actualisatie personele kosten Werkplus

De personele begrotingen voor de WSW medewerkers voor 2025 en 2026 zijn geactualiseerd. Door vertrek en pensionering van medewerkers kan de raming naar beneden worden bijgesteld. Deze bijstelling leidt in 2025 tot een verhoging van het saldo begroting van € 100.000 en met ingang van 2026 tot een structurele verhoging van het saldo begroting van € 150.000.

Actualisatie Wmo subsidie budgetten

Er worden dit jaar geen subsidies meer verstrekt vanuit een tweetal Wmo budgetten (ouderenbeleid en wmo en wonen). Deze budgetten worden afgeraamd. Deze bijstelling leidt in 2025 tot een eenmalige verhoging van het saldo begroting van € 12.000.

Bijdrage zorginfrastructuur

De bijdrage uit de reserve Sociaal Domein in innovatieve zorginfrastructuur van € 27.000 vindt niet plaats. De onttrekking aan reserve vervalt. Deze wijziging heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Bijstelling afschrijvingslasten activa naar aanleiding van jaarrekening 2024

Bijstelling afschrijvingslasten van diverse activa door verandering van afschrijvingstermijn en door nagekomen facturen. De afschrijvingslasten stijgen hierdoor met ingang van 2025 structureel met € 42.000. Van één van de activa worden de afschrijvingslasten gedekt uit de reserve Dekking kapitaallasten afgesloten kredieten. Voorgesteld wordt om de onttrekking aan de reserve Dekking kapitaallasten afgesloten kredieten met ingang van 2025 structureel te verhogen met € 24.000. Per saldo leidt deze bijstelling tot een structurele verlaging van het saldo begroting 2025 en verder met € 18.000. Deze bijstelling zorgt voor mutaties op de programma's 3, 4 en 5.

Bijstelling energielasten 2025

De energieprijzen zijn dit jaar tot nog toe iets lager uitgevallen dan was begroot. Daarnaast is het verbruik in sommige panden gedaald. Voorgesteld wordt om de geraamde budgetten voor energielasten voor sommige panden te verlagen. Deze bijstelling leidt tot een verhoging van het saldo begroting 2025 met € 109.000.

Eventuele bijstellingen voor 2026 en verder zullen worden opgenomen in de begroting 2026. Dit voorstel komt voor in de programma's 1, 3, 4, 5 en 6.

Bijstelling verzekeringslasten

De nieuwe aanbesteding van het verzekeringspakket is gunstig uitgevallen. De budgetten voor de verzekeringslasten kunnen structureel worden verlaagd met € 119.000. Deze bijstelling komt ten gunste van het saldo begroting 2025 en verder. Dit voorstel komt voor in programma 1 tot en met 6.

Correctie op jaarovergang begroting 2024 naar 2025

Bij het over zetten van de begroting 2024 met de meerjarenramingen 2025-2028 naar de begroting 2025 met de meerjarenramingen 2026-2029 is abusievelijk een onttrekking van € 100.000 aan de reserve Opvang Oekraïne mee-gekopieerd. Deze foutieve regel wordt gecorrigeerd. Deze bijstelling leidt in 2029 tot een eenmalige verlaging van het saldo begroting van € 100.000.

Correctie reservemutaties

Met dit journaal worden een aantal administratieve aansluitverschillen opgelost. Daarnaast is de onttrekking op de kapitaallastenreserve bijgewerkt op basis van mutaties in de activa gedurende het jaar. Dit voorstel leidt per saldo tot een verlaging van het saldo begroting van € 1.000 in 2025, tot een verhoging van €19.000 in 2026, tot een verhoging van €28.000 in 2027 en tot een verhoging van €22.000 in 2028. Dit voorstel komt voor in programma 1, 3, 4 en 5

DUVO-middelen

Het budget moet worden opgehoogd met een bedrag van € 21.000 vanwege de indexering van de Decentralisatie Uitkering Vrouwenopvang (DUVO). De DUVO is een specifieke uitkering die door het Rijk via het gemeentefonds wordt verstrekt. Deze hoogte van deze uitkering is de afgelopen jaren constant gebleven maar de dienstverlening die ervan bekostigd diende vanwege de prijsstijgingen wel geïndexeerd te worden. Daarom is er regionaal voor gekozen een indexatie toe te passen op de DUVO-middelen zodat we de dienstverlening in stand kunnen houden op het huidige niveau. Er is geïndexeerd met een percentage van 4,91% welke als volgt tot stand is gekomen: 90% OVA (=loon) en 10% PPC (=prijzen). Dit voorstel leidt met ingang van 2025 tot een structurele verlaging van het saldo begroting van € 21.000.

Eerste begrotingswijziging 2025 GGD Zaanstreek-Waterland

Wij hebben de eerste begrotingswijziging 2025 van de GGD Z-W ontvangen (vastgesteld in het Algemeen Bestuur van 10 juli 2025). De GGD Z-W vraagt om een verhoging van de deelnemersbijdrage met €14.000. Dit voorstel leidt in 2025 tot een eenmalige verlaging van het saldo begroting.

Impulsbudget sociale infrastructuur

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de inrichting van de sociale infrastructuur en daarbij behorende doelen ten aanzien van het ondersteunen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Vanaf 2025 tot en met 2034 is er (impuls)budget beschikbaar om de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven te versterken en hierin ook de sociale basis als geheel mee te nemen. Het impulsbudget betreft tijdelijke middelen voor een periode van 10 jaar. In 2025 is € 50.000 beschikbaar. In de periode 2026 – 2030 is jaarlijks € 45.000 beschikbaar. Daarna bouwt dit budget af naar 2034. De rijksbijdragen 2026-2030 worden in de toegang ingezet. Dit voorstel leidt tot een verlaging van het saldo begroting in programma 5 en tot een verhoging van het saldo begroting in programma 6 (extra inkomsten algemene uitkering).

Indexatie Club- en Buurthuiswerk

Voorgesteld wordt om het budget 2025 voor het Club- Buurthuiswerk te indexeren met 5.1 % volgens OVA index, dit is nodig omdat er anders te weinig middelen zijn om het lopende contract te kunnen bekostigen. Deze indexatie is niet toegepast in de begroting 2025 waardoor een tekort dreigt op het Club- en buurthuiswerk van in totaal € 25.000. Dit voorstel leidt in 2025 tot een eenmalige verlaging van het saldo begroting.

Inrichting binnensport accommodaties

Voorgesteld wordt om € 110.000 uit reserve Inrichting binnensport over te hevelen naar de exploitatie voor een nieuwe installatie in de Opperdam, de akoestiek in de opperdam, ASM materialen voor diverse sporthallen en zalen, KVLO materialen voor diverse hallen en zalen. Na deze onttrekking heeft de reserve geen saldo meer

en kan de reserve Inrichting Binnensport worden opgeheven. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Inzet reserves in begroting 2025 (voorstel uit Kadernota 2025)

In de Kadernota 2025 (bijlage 5) zijn de reserves Sociaal Domein en Opvang Oekraïne ingezet in de exploitatie van de meerjarenbegroting 2025-2028. Dit was een tijdelijke oplossing in het streven naar een sluitende exploitatie in de meerjarenbegroting 2025-2028 om de ravijnjaren te overbruggen. Nu het begrotingssaldo 2025 het toe laat wordt voorgesteld de onttrekkingen voor 2025 terug te draaien, zodat het structurele evenwicht in 2025 verbeterd. De provincie in de rol als toezichthouder controleert ons hierop. Voorgesteld wordt de onttrekkingen van 2025 (€ 800.000 uit reserve Sociaal Domein en € 800.000 ten laste van de reserve Oekraïne opvang) terug te draaien. Dit voorstel leidt in 2025 tot een eenmalige verlaging van het saldo begroting van € 1.600.000.

Middelen Doorstroompunt (voorheen RMC taak) 2025

De gemeenten moet jongeren tussen de 18 en 23 jaar zonder startkwalificatie opsporen en ervoor zorgen dat ze een opleiding of een leer/werktraject gaan volgen. De gemeente Amsterdam ontvangt rijksmiddelen voor de uitvoering van deze Doorstroompunttaak voor de agglomeratie Amsterdam (Regio 21). De gemeente Amsterdam, in de functie van contactgemeente voor de Regio 21, verdeelt dit bedrag onder de gemeenten die de Doorstroomtaak uitvoeren in 2025. Onze gemeente ontvangt € 50.000. Dit is meer dan het geraamde bedrag van € 40.000 in onze begroting. De niet bestede middelen zullen worden teruggevorderd. Deze bijstelling leidt in 2025 tot een eenmalige verhoging van het saldo begroting van € 10.000. NB: Vanaf 2026 zullen er geen Doorstroompuntmiddelen (rechtstreeks) verleend worden aan Gemeente Edam-Volendam. Deze middelen zullen vanaf 2026 verleend worden aan Gemeente Purmerend. Hier is reeds rekening meegehouden in de begroting. Deze bijstelling heeft geen gevolgen voor het saldo begroting

Omzetten formatieplekken van WSW naar Nieuw Beschut

Door het vertrek en pensionering van medewerkers met een WSW-indicatie ontstaat krapte in de uitvoering van de groenvoorziening. Voorgesteld wordt om deze “leeggekomen” posities op te vullen met nieuwe medewerkers uit de doelgroep van de Participatiewet met ingang van 1 juli 2025. Het realiseren van drie werkplekken voor beschut werk in 2025 en 1 werkplek in 2026 zorgt ervoor dat de gemeente invulling geeft aan de wettelijke eisen van de Participatiewet en haar verplichtingen ten aanzien van de integratie van mensen met een arbeidsbeperking. Dit leidt tot hogere kosten voor Nieuw Beschut en tot lagere kosten WSW. Vanwege het programma-overstijgende karakter van deze financieel-technische aanpassing vindt de verwerking in deze nota 2025 plaats. Dit voorstel komt voor in programma 1, 4 en 5. Deze wijziging heeft geen gevolgen voor het saldo begroting vanaf 2025 en verder.

Overdracht aanpak Singelwijk naar Samenleving 2026-2029

In de evaluatienotitie is omschreven welke pilots in de Singelwijk succesvol zijn, wat het effect van de pilots is op de leefbaarheid in de wijk en welke pilots zullen worden voortgezet in de lijnorganisatie (binnen de afdeling Samenleving). Deze pilots kunnen worden voortgezet met een werkbudget van circa € 200.000. Hiervoor wordt geen extra budget gevraagd. Wel is nodig om een deel van het budget 2025 en 2026 over te hevelen naar 2027-2029. Wij geven in 2025 minder uit dan begroot. Dit komt o.a. doordat de inzet van de straatcoaches is stopgezet. En ook omdat er een onderbesteding in 2025 is ontstaan, doordat het zoekproces naar een geschikte gezinswerker langer heeft geduurd dan verwacht. De gezinswerker is op 23 juni 2025 gestart in een combi-functie gezinswerker-pedagoog (i.p.v. het hele jaar een aparte functie voor een pedagoog en een aparte functie voor een gezinsregisseur). Hierdoor blijft in 2025 een budget van circa €137.000 en in 2026 € 14.000 onbesteed. Deze budgetten worden naar de jaren 2027 t/m 2029 overgeheveld, waardoor in die jaren (met deze aanvulling) een werkbudget gerealiseerd kan worden van € 200.000 per jaar. De overheveling verloopt via de reserve Sociaal Domein. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Overdracht aanpak Singelwijk naar Veiligheid 2026-2029

Het budget voor veiligheid van € 25.000 binnen programma Singelwijk wordt overgezet naar product Integrale Veiligheid. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting. Dit voorstel komt voor in programma 2 en 5.

Regionaal uitvoeringsbudget specialistische jeugdhulp

De budgetten uitvoeringskosten en het budget inkomensoverdrachten gemeenten specialistische jeugdhulp worden structureel verlaagd met € 89.000, omdat onze gemeente niet langer de regionale kosten voorschiet en verreken met de andere regiogemeenten. Vanaf dit jaar neemt de gemeente Zaanstad deze taak over. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Specifieke uitkering Versterken Onafhankelijke Cliëntondersteuning

Onderzoek RIVM 2020 laat zien dat slechts 12% van de ondervraagde cliëntondersteuners aangeeft dat onafhankelijke cliënt ondersteuning in de WMO goed vindbaar is. Om de kennis over en de weg naar de onafhankelijke cliëntondersteuning te vergroten, is de SPUK Verbeteren van de vindbaarheid van onafhankelijke cliëntondersteuning door het rijk opengesteld. Uit ons meest recente cliëntervaringsonderzoek (2024) is gebleken dat 41% van de respondenten op de hoogte was van de beschikbaarheid en de dienstverlening van de onafhankelijk cliëntondersteuning. Omdat hier nog steeds ruimte zit voor verbetering hebben wij een aanvraag gedaan voor de Specifieke uitkering en deze toegekend gekregen. Dat betekent dat wij € 50.000 van het rijk ontvangen om in 2025 en 2026 in te zetten. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting in 2025 en 2026.

SPUK Integraal Zorg Akkoord 2025

Vanuit de rijksvergoeding specifieke uitkering Integraal Zorg Akkoord (IZA) middelen krijgen we de mogelijkheid om voor de 2025 de formatie met 6 uur uit te breiden voor inzet ambtelijke capaciteit voor IZA en deze kosten te declareren bij Purmerend. Deze bijstelling heeft geen gevolgen voor het saldo begroting in 2025. Dit voorstel komt voor in programma 1 en 5.

Talentontwikkeling

Georganiseerde vrijetijdsbesteding speelt een cruciale rol binnen zowel het programma van Jeugd Talentontwikkeling als Programma LEF. We sturen aan op een efficiëntere manier van het organiseren van de buitenschoolse activiteiten voor beide programma's. Dit komt voort uit de noodzakelijke bezuinigingen (Kadernota 2025), maar rekening houdend met de aangenomen motie Behoud financiering programma Your Talent van de raad van de gemeente Edam-Volendam (d.d. 7 november 2024). Dit jaar stellen we de helft minder budget beschikbaar (€ 65.000 in plaats van € 130.000). Hierdoor hebben wij kunnen realiseren dat er € 65.000 overgeheveld kan worden naar 2026, waardoor ook het eerste jaar van de bezuinigingen het activiteitenaanbod zo veel mogelijk op pijl kan worden behouden. Het budget wordt via de reserve Budgetoverheveling naar 2026 overgeheveld. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek

Gemeenten verstrekken voor de jaren 2025, 2026 en 2027 een tegemoetkoming aan huishoudens in de alleenverdienersproblematiek. De bekostiging vanuit het Rijk loopt via de decentralisatie-uitkering Tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek in het Gemeentefonds (inkomsten in programma 6). Gemeenten kunnen financiële ondersteuning bieden aan huishoudens die als gevolg van de alleenverdienersproblematiek onder het bestaansminimum uitkomen. Gemeenten kunnen de gemiste huur- en zorgtoeslag compenseren vanuit de individuele bijzondere bijstand. De Tweede Kamer heeft met de motie Warmerdam c.s. verzocht om de betrokken huishoudens actief te benaderen. Via een decentralisatie-uitkering ontvangen gemeenten budget om aan de betreffende huishoudens bijzondere bijstand te verstrekken. We ontvangen in 2025 een bedrag van € 16.000 waarvan circa € 12.000 implementatiekosten betreft. Dit voorstel leidt tot een verlaging van het saldo begroting met € 16.000 in 2025 in programma 5, maar per saldo heeft dit voorstel geen gevolgen voor het saldo begroting.

Verplaatsen budget Aanpak Singelwijk naar team BSL Jeugd

Voor het op pijl houden van de formatie van team BSL Jeugd wordt er vanuit het budget 'Aanpak Singelwijk' tussen de € 12.000 en € 16.000 beschikbaar gesteld. Vanwege het programma-overstijgende karakter van deze financieel-technische aanpassing vindt de verwerking in deze nota 2025 plaats. Dit voorstel komt voor in programma 1 en 5. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Verplaatsen budget Participatie naar team BSL Werk & Inkomen

Voor het op pijl houden van de formatie van team BSL Werk & Inkomen wordt er vanuit het budget Participatie € 56.000 beschikbaar gesteld. Vanwege het programma-overstijgende karakter van deze financieel-technische

aanpassing vindt de verwerking in deze nota 2025 plaats. Dit voorstel komt voor in programma 1 en 5. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Wijksteunpunt Oosthuizen

Er is dit jaar geen dependance van het Wijksteunpunt in Oosthuizen gerealiseerd. Het budget voor inrichting van € 5.000 wordt via de reserve Budgetoverheveling naar 2026 overgeheveld. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting. Het budget voor de huurkosten van € 39.000 wordt afgeraamd. Deze bijstelling leidt in 2025 tot een eenmalige verhoging van het saldo begroting.

Wijzigingsvoorstel sport en bewegen (van outsourcen naar insourcen)

De Raad heeft voor de zomer de Raadsinformatiebrief 'Wijzigingsvoorstel sport, bewegen, cultuur en gezondheid' ontvangen. In deze RIB is de Raad geïnformeerd over dit voorstel. Dit voorstel betreft een omzetting van kostensoort inkoop/inhuur naar kostensoort personeel. Vanwege het programma-overstijgende karakter van deze financieel-technische aanpassing vindt de verwerking in deze nota 2025 plaats. Dit voorstel komt voor in programma 1 en 5. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

WMO Woningaanpassing (Kadernota 2025)

Vanuit het sociaal domein wordt de verlaging van de stelpost Wmo Woningaanpassingen gezien als een risicovol voorstel. Het is namelijk lastig om de aanpassingen in de nadere regels op de verordening Wmo financieel te vertalen. Daarnaast hebben we, zoals eerder al genoemd in dit memo, te maken met vergrijzing en de daarmee gemoeide stijgende kosten, o.a. ook voor woningaanpassingen. Vandaar dat ons inziens deze besparing lastig te realiseren is en daarmee een belofte die we lastig kunnen waarmaken. Voorgesteld wordt om deze verlaging opgevoerd bij de kadernota 2025 terug te draaien. Dit voorstel leidt in 2025 tot een verlaging van het saldo begroting van € 150.000.

Mutaties MIP

De mutaties worden toegelicht in de bijlage Toelichting MIP

Programma 6 Financiën en Alg dekkingsmiddelen

Onderstaande tabel toont de ontwikkeling van de saldi (per speerpunt) vanaf de primitieve begroting 2025 tot en met de vaststelling van deze Najaarsnota.

De eerste cijferkolom toont het geraamde saldo per speerpunt en programma in de primitieve begroting.

De tweede cijferkolom toont de geraamde mutaties in de begrotingswijzigingen tot en met de raadsvergadering van 25 september 2025.

De derde cijferkolom toont de mutaties die voortkomen uit deze Najaarsnota.

De laatste cijferkolom toont het geraamde saldo per speerpunt en programma ná deze Najaarsnota.

Daaronder staan twee tabellen met de ontwikkeling van de lasten en baten per speerpunt en per product binnen dit programma. De reservemutaties zijn in elke tabel afzonderlijk weergegeven.

Bedragen * € 1.000				
Saldi speerpunten en programma	Primitieve begroting	Wijzigingen vóór Najaarsnota	Wijzigingen Najaarsnota	Tot en met Najaarsnota
Saldi per speerpunt				
Optimale inzet en behoud van financiële middelen	78.771	-66	2.268	80.973
Saldo vóór reservemutaties	78.771	-66	2.268	80.973
Saldo reservemutaties	131	20	0	151
Saldo inclusief reservemutaties	78.901	-46	2.268	81.123

Bedragen * € 1.000				
Totalen per speerpunt, product en programma	Primitieve begroting	Wijzigingen vóór Najaarsnota	Wijzigingen Najaarsnota	Tot en met Najaarsnota
Lasten per speerpunt				
Optimale inzet en behoud van financiële middelen	-1.918	-651	-7	-2.576
6.01 Beleggingen en treasury	-127	-116	-1	-244
6.02 Onroerende-zaakbelastingen	-684	-20	0	-704
6.03 Overige belastingen	-201	0	0	-201
6.04 Algemene uitkering	0	0	0	0
6.05 Beheer Overige Gebouwen	-1.203	-15	12	-1.207
6.06 Controle gemeentefinanciën	-114	0	0	-114
6.07 Overige baten en lasten	412	-500	-18	-106
Reserves programma 6	0	0	0	0
6.99 Reservemutaties programma 6	0	0	0	0
Totaal lasten vóór reservemutaties	-1.918	-651	-7	-2.576
Toevoegingen aan reserves	0	-4.409	-5.795	-10.204
Totaal lasten inclusief reservemutaties	-1.918	-5.061	-5.802	-12.780

Bedragen * € 1.000				
Totalen per speerpunt, product en programma	Primitieve begroting	Wijzigingen vóór Najaarsnota	Wijzigingen Najaarsnota	Tot en met Najaarsnota
Baten per speerpunt				
Optimale inzet en behoud van financiële middelen	80.689	585	2.275	83.549
6.01 Beleggingen en treasury	379	270	0	649
6.02 Onroerende-zaakbelastingen	9.109	0	0	9.109

Bedragen * € 1.000					
Totalen per speerpunt, product en programma		Primitieve begroting	Wijzigingen vóór Najaarsnota	Wijzigingen Najaarsnota	Tot en met Najaarsnota
6.03	Overige belastingen	1.759	166	0	1.925
6.04	Algemene uitkering	68.659	153	2.265	71.078
6.05	Beheer Overige Gebouwen	782	-4	10	788
6.06	Controle gemeentefinanciën	0	0	0	0
6.07	Overige baten en lasten	0	0	0	0
Reserves programma 6		0	0	0	0
6.99	Reservemutaties programma 6	0	0	0	0
Totaal Baten vóór reservemutaties		80.689	585	2.275	83.549
Onttrekkingen aan reserves		131	4.429	5.795	10.355
Totaal baten inclusief reservemutaties		80.819	5.014	8.070	93.903

Mutaties Najaarsnota

De onderstaande tabel geeft de verschillende mutaties weer die in deze Najaarsnota ter vaststelling worden aangeboden. Deze mutaties zijn onderverdeeld in Bestaand beleid, Nieuw beleid en mutaties voortkomende uit het Meerjarig investeringsplan.

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Bestaand beleid				
Bijstelling energielasten 2025	-9	0	0	0
Bijstelling verzekeringslasten	21	21	21	21
Huurovereenkomst wachthuisje Egbert Snijdersplein 1	10	5	5	5
Meicirculaire 2025	2.265	0	0	0
Opvoering krediet 3e ontsluitingsweg Kruising Abcoudestraat	0	2	3	3
Overheveling van reserve Toekomstige kapitaallasten naar reserve Dekking Kapitaallasten afgesloten kredieten	0	0	0	0
Te betalen Vennootschapsbelasting	120	121	0	0
Toevoeging restantbudget wegen buiten de bebouwde kom aan reserve budgetoverheveling	-138	0	0	0
Totaal Bestaand beleid	2.269	148	29	29
Meerjarig investeringsplan				
Actualisatie investering Riolering en rioolduikers Julianaweg 2025	0	-14	-13	-13
Actualisatie investering RKA V Pomphuis / beregeningsinstallatie	0	0	0	0
Actualisatie investering TV Dijkzicht Beregeningsinstallatie	0	0	0	0
Actualisatie investering VK Nieuw Stads Kantoor	0	-4	-4	-4
Actualisatie krediet Krediet Vervanging sportvloer Opperdam	0	1	1	1
Actualisatie krediet Krediet Vrij-verval riolering 2025 eerste afschr in 2026	0	16	15	15
Actualisatie krediet Krediet VV Oosthuizen Veld 2 vervangen totale veld natuurgas	0	0	0	0
Actualisatie krediet Mechanische riolering 2025 eerste afschr in 2026	0	1	1	1
Actualisatie krediet Riolering en rioolduikers Julianaweg 2025	0	14	13	13

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Actualisatie krediet Vervangen valbeveil. ondergr. afvalcont.	0	0	0	0
Actualisatie krediet VK 1e fase transf. bedrijventerr. Jul.wg	0	1	1	1
Actualisatie krediet vv Toyota Aygo 87-RDB-4	0	0	0	0
Koppelen activum Activum VK activiteiten ambtelijke huisvesting	-1	-3	-3	-3
Koppelen krediet VK Nieuw Stads kantoor	0	-1	4	4
Opvoering activum Activum Strategische aankoop Purmer	0	-11	-11	-10
Opvoering investering Aanschaf 7 camera's obs De Piramide	0	0	0	0
Opvoering investering Hoogwerker inclusief trailer	0	1	1	1
Opvoering krediet Krediet VK Raadhuisstraat 24 Oosthuizen	0	0	0	0
Opvoering krediet Pekelinstallatie	0	1	0	0
Totaal Meerjarig investeringsplan	-1	1	6	5
Totaal Financien & alg. dekkingsmiddelen	2.268	149	35	34

Toelichting

Bestaand beleid

Bijstelling energielasten 2025

De energieprijzen zijn dit jaar tot nog toe iets lager uitgevallen dan was begroot. Daarnaast is het verbruik in sommige panden gedaald. Voorgesteld wordt om de geraamde budgetten voor energielasten voor sommige panden te verlagen. Deze bijstelling leidt tot een verhoging van het saldo begroting 2025 met € 109.000. Eventuele bijstellingen voor 2026 en verder zullen worden opgenomen in de begroting 2026. Dit voorstel komt voor in de programma's 1, 3, 4, 5 en 6.

Bijstelling verzekeringslasten

De nieuwe aanbesteding van het verzekeringspakket is gunstig uitgevallen. De budgetten voor de verzekeringslasten kunnen structureel worden verlaagd met € 119.000. Deze bijstelling komt ten gunste van het saldo begroting 2025 en verder. Dit voorstel komt voor in programma 1 tot en met 6.

Huurovereenkomst wachthuisje Egbert Snijdersplein 1

Voor het pand gevestigd aan Egbert Snijdersplein 1 wordt een huurovereenkomst opgesteld en ook met terugwerkende kracht voor 2024. De huurprijs wordt € 5.000 per jaar. Deze bijstelling leidt tot een verhoging van het sald begroting 2025 met € 10.000 en voor de jaren 2026 en verder met € 5.000

Meicirculaire 2025

De circulaire informeren gemeenten over de gemeentefondsuitkering. Het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeenten. Wij stellen u voor de raming van de gemeentefondsuitkering in 2025, naar aanleiding van de uitgekomen meicirculaire, te verhogen met € 2.265.000. De verhoging van de uitkering wordt voornamelijk veroorzaakt door stijgende accressen ten gevolge van verhoogde overheidsuitgaven, een tegemoetkoming in de uitvoeringskosten Omgevingswet en een vergoeding voor jeugdzorg. De bijstellingen voor 2026 en verder, voortkomend uit de meicirculaire, zijn opgenomen in de begroting 2026. Dit voorstel leidt tot een eenmalige verhoging van het saldo begroting 2025 van € 2.265.000.

Overheveling van reserve Toekomstige kapitaallasten naar reserve Dekking Kapitaallasten afgesloten kredieten

Investerings, waarvan de afschrijvingslasten worden gedekt uit de reserve Toekomstige kapitaallasten, zijn in 2025 definitief afgerond. Zoals is bepaald bij het vaststellen van de Reservenota 2021 moet bij afronding van deze investeringen een bedrag gelijk aan de boekwaarde worden overgeboekt naar de reserve Dekking kapitaallasten afgesloten kredieten. De dekking van de afschrijvingslasten zal voortaan plaatsvinden uit de reserve Kapitaallasten. Wij stellen voor om een bedrag van € 5.795.000 te onttrekken uit de reserve

Toekomstige kapitaallasten en dit bedrag toe te voegen aan de reserve Dekking kapitaallasten afgesloten kredieten. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting 2025.

Te betalen Vennootschapsbelasting

Gemeenten zijn belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (VPB) voor activiteiten die in fiscale zin kwalificeren als ondernemingsactiviteit. Onze gemeente heeft hiervoor een structureel budget geraamd van € 120.000. Nog te verrekenen nadelige fiscale resultaten uit het verleden zorgen ervoor dat de aangiften VPB in 2025 en 2026 veel lager zullen uitvallen dan was geraamd. Voorgesteld wordt om het budget voor te betalen VPB in 2025 en 2026 af te ramen. Deze bijstelling leidt in 2025 en 2026 tot een verhoging van het saldo begroting met € 120.000.

Toevoeging restantbudget wegen buiten de bebouwde kom aan reserve budgetoverheveling

Bij de overname van de wegen van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) is voor de wegen buiten de bebouwde kom een structureel budget van circa € 1.100.000 beschikbaar gesteld. Voor dit gebied moet nog een apart beleidsplan worden opgesteld. Vooruitlopend daarop zijn binnen dit budget administratieve herverdelingen toegepast naar andere onderhoudsposten binnen het taakveld “wegen”, waar meer uitvoering heeft plaatsgevonden dan oorspronkelijk begroot. Deze herverdelingen bedragen € 683.000. Daarnaast is € 138.000 van dit budget ingezet om de bezuinigingsstelpost voor openbare werken in totaliteit af te ramen. Na deze mutaties resteert een bedrag van € 326.338. Dit resterende bedrag wordt niet ten gunste gebracht van het saldo van de begroting 2025, maar wordt toegevoegd aan de reserve budgetoverheveling. De reden hiervoor is dat dit budget gereserveerd moet blijven voor de uitvoering van het nieuwe wegenonderhoudsplan, dat naar verwachting in het eerste kwartaal van 2026 wordt vastgesteld. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting 2025. Dit voorstel komt voor in programma 4 en 6.

Mutaties MIP

De mutaties worden toegelicht in de bijlage Toelichting MIP

Bijlage 1 Status uitvoering speerpunten

Toelichting

In de primitieve begroting 2025, is op elke begrotingsprogramma een aantal speerpunten van beleid (thema's) opgenomen. De speerpunten zijn voor elk jaar door het college geformuleerd ter uitvoering van het oorspronkelijke collegeprogramma 2022-2026, en worden bij de aanbidding van de afzonderlijke jaarbegrotingen voor de daadwerkelijke realisatie aan de gemeenteraad voorgelegd. Voorafgaand aan deze Najaarsnota is gepeild hoe het staat met de actuele stand van uitvoering van deze speerpunten.

In de bijlage is de actuele stand van zaken van de speerpunten per programma weergegeven. In één oogopslag is middels een gekleurd vlaggetje weergegeven in welke fase van uitvoering het speerpunt zich bevindt:

 De activiteit is nog niet gestart

 De activiteit is gaande

 De activiteit is afgerond

Programma 1 Bestuur

Goed bestuur

Speerpunt: 1.1 Goed Bestuur	
Wat willen we bereiken?	De inrichting van de organisatie past bij de opgaven en ambities
De organisatie zorgt voor de uitvoering van de wettelijke taken, aangevuld met taken die voortkomen uit de wensen, opgaven en ambities van college en raad. De organisatie houdt overzicht op alle taken en de daarvoor benodigde capaciteit. Werkprocessen worden regelmatig getoetst op actualiteit, effectiviteit en efficiëntie. Waar mogelijk wordt capaciteit afgeschaald en waar nodig wordt capaciteit toegevoegd om de opgaven en ambities te realiseren.	
Wat gaan we doen?	Strak sturen op inhuur, vaste medewerkers aantrekken blijft het uitgangspunt
Portefeuillehouder	Rick Beukers en Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	In ontwikkeling, er wordt gestuurd op financiën niet op formatie. Uitgaven inhuur zijn aanzienlijk teruggelopen.
Wat gaan we doen?	Beschrijven en "lean" maken van werkprocessen
Portefeuillehouder	Rick Beukers en Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Continue proces
Wat gaan we doen?	Op elkaar afstemmen van opgaven en capaciteit
Portefeuillehouder	Rick Beukers en Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	In ontwikkeling. Prognosetool inmiddels in gebruik. Integraal werken opgestart.
Wat gaan we doen?	Strategische personeelsplanning
Portefeuillehouder	Rick Beukers en Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Doorlopend proces
Wat willen we bereiken?	Een adaptieve, voorspelbare, transparante en wendbare organisatie
Onze wereld is continu in beweging, dat hebben we de afgelopen jaren duidelijk gezien: corona, opvang vluchtelingen uit Oekraïne, stikstof- en klimaatmaatregelen, tekorten aan bouwmaterialen en personeel, een woningmarkt die is vastgelopen. De gemeente moet continu monitoren wat er speelt en wat dat lokaal van de gemeente vraagt. Dat vereist een organisatie die zich kan aanpassen aan nieuwe eisen, weet om te gaan met een tijdelijke crisis of snel kan handelen bij urgente opgaven. En die transparant is in de keuzes die gemaakt worden en de prioriteiten die gesteld worden.	
In 2023 en 2024 is een evaluatie gehouden van het huidige participatiebeleid. Aan de raad, inwoners en collega's is gevraagd wat goed gaat en beter kan. Tussentijds is de raad volledig meegenomen in het proces en conclusies en aanbevelingen worden voorgelegd.	
Wat gaan we doen?	Verbeteren van strategische communicatie
Portefeuillehouder	Rick Beukers en Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	In ontwikkeling

Wat gaan we doen?	Borging van inspraak middels participatie bij projecten en beleidsontwikkelingen
Portefeuillehouder	College van B&W
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	In 2025 heeft de beleidsevaluatie participatie aangeboden aan de raad en de daaruit vloeiende besluiten worden in 2025 en 2026 geïmplementeerd. Voor deze evaluatie zijn raad, inwoners en collega's gevraagd wat goed ging en wat beter kan.
Wat willen we bereiken?	Tevreden en kundige medewerkers
Het realiseren van alle taken, de ambities, het zijn van een 'goed bestuur' en een wendbare en transparante organisatie stelt hoge eisen aan de organisatie. Dat vereist medewerkers die kwaliteit kunnen leveren en die de opgaven kunnen oppakken en afronden, en niet te snel vertrekken naar andere functies of organisaties. Kwaliteit en continuïteit zijn met elkaar verbonden. Het is daarom van belang om de juiste medewerkers aan te trekken, te boeien en te binden.	
Wat gaan we doen?	Stimuleren van opleiding, ontwikkeling en interne doorgroei
Portefeuillehouder	Rick Beukers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Continu proces. Sinds vorig jaar opleidingsplan, extra budgetten opgesplitst in centraal en decentraal. Aandacht voor ontwikkeling medewerkers.

Programma 2 Publiek, Veiligheid en JZ

Een veilige leefomgeving

Speerpunt: 2.1 Een veilige leefomgeving	
Wat willen we bereiken?	Beperkte overlast en behoud van een veilige leefomgeving
De gemeente voert allerlei taken uit die bijdragen aan een veilige leefomgeving, zoals het verstrekken van vergunningen aan bouwwerken of evenementen, maatregelen m.b.t. verkeersveiligheid, preventieve maatregelen m.b.t. gebruik van alcohol en drug, overlast tegengaan, buurtbemiddeling, handhaving van de APV, bewaken van de openbare orde, cameratoezicht, opsporen van ondermijnende activiteiten (o.a. hennepcultuur en productie van chemische drugs) en i.s.m. ketenpartners de bestrijding van criminaliteit. De inzet van de gemeente m.b.t. veiligheid staat grotendeels opgenomen in De Veiligheidsagenda 2024-2027. Het is cruciaal om structureel te blijven sturen op een veilige omgeving waar mensen zich veilig voelen. Netwerkpartners en collega's worden op structurele wijze betrokken bij de ontwikkelingen met betrekking tot de Veiligheidsagenda 2024-2027. Tevens worden zij bewust gemaakt van hun mogelijke rol binnen dit kader. De gemeenteraad wordt tijdens themabijeenkomsten geïnformeerd over de voortgang van de Veiligheidsagenda 2024-2027. Via de 'roadshow' worden ouders meegenomen in de 'wereld van hun kind', waarbij zij inzicht krijgen in de diverse gevaren waarmee hun kind geconfronteerd kan worden. Dit betreft een breder spectrum dan alleen het veiligheidsdomein, waardoor er intensieve samenwerking gezocht wordt met andere domeinen. De gesprekken in het kader van de 'Damse Dialoog' worden onverminderd voortgezet, onder andere met sleutelfiguren en organisaties binnen de gemeente Edam-Volendam. Hierbij kan gedacht worden aan het voortgezet onderwijs, de horeca, sportverenigingen en bewonersgroepen. De dialoog wordt veelal gecombineerd met de Experience aan de Meidoornstraat.	
Wat gaan we doen?	Uitvoeren Integraal Veiligheidsplan (Veiligheidsagenda)
Portefeuillehouder	Rick Beukers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Dagelijkse activiteiten qua voorbereiding, uitvoering en evaluatie.
Wat gaan we doen?	Handhaven APV en verloedering openbare ruimte
Portefeuillehouder	Rick Beukers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Dagelijkse uitvoering.
Wat gaan we doen?	Ontwikkeling en uitvoering van het plan van aanpak van de Singelwijk met de wijk
Portefeuillehouder	Rick Beukers (onderdeel Veiligheid) en Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Dagelijkse uitvoering.
Wat willen we bereiken?	Effectief optreden bij branden, crisis en calamiteiten

Een andere component van veiligheid is het voorkomen en bestrijden van branden en ook crisis-beheersing. Onze brandweerzorg is regionaal georganiseerd bij de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (VrZW). De VrZW is een gemeenschappelijke regeling, de burgemeester is lid van het bestuur. De VrZW zorgt voor de inzet bij rampen en crisis. Daarvoor is een werkwijze ingericht waarbij politie, brandweer, GHOR, gemeente en andere partners integraal sturing geven aan het voorkomen en beheersen van grote incidenten of crisissituaties. Deze crisisstructuur wordt regelmatig geoefend met bestuurders, ambtenaren en operationele diensten.	
Wat gaan we doen?	Toezicht houden op de uitvoering van de taken die zijn belegd bij de VrZW
Portefeuillehouder	Rick Beukers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Dagelijkse activiteiten (going concern).
Wat gaan we doen?	Betrokken bij de doorontwikkeling en ondersteunen waar mogelijk van het Young Fire Rescue team
Portefeuillehouder	Rick Beukers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	On going.
Wat willen we bereiken?	Ondermijning tegengaan
De illegaliteit, criminaliteit, de teelt / productie van- en handel in drugs kunnen voor sommige jongeren / inwoners een grote verleiding zijn om makkelijk aan veel geld te komen. Geld dat daarna weer ingezet wordt om zaken aan te schaffen en invloed te hebben in de reguliere maatschappij. De gemeente spant zich in om deze aantrekkingskracht op met name jongeren te verkleinen en om de mogelijkheden tegen te gaan om op deze manier geld te verdienen in onze gemeente. Het in juli 2023 aan de gemeenteraad gepresenteerde Ondermijningsplan is de leidraad voor de aanpak Ondermijning. Sleutelbegrip in veiligheid is informatie. Prof. Dr. Cyrille Fijnaut zei het ooit treffend: "De overheid weet niet wat ze weet". Het ontsluiten van data en informatie is cruciaal en bepalend voor succesvol interveniëren. Het is van groot belang om informatie gestuurd te gaan werken, uiteraard AVG-proof. Het zicht krijgen op zogenoemde verwonderpunten die bijvoorbeeld onderliggende criminele activiteiten veronderstellen is van groot belang. Het creëren van een Informatie Knooppunt Ondermijning (IKO) is een must om de komende jaren de operationele activiteiten inzake Ondermijning en later Openbare Orde, Veiligheid en Handhaving te sturen.	
Wat gaan we doen?	Gerichte acties i.s.m. ketenpartners bij signalen van criminaliteit
Portefeuillehouder	Rick Beukers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Onderdeel van het Uitvoeringsprogramma 2025, on going.
Wat gaan we doen?	Bewustwordingscampagne onder jongeren over de gevolgen van deelnemen aan illegale activiteiten
Portefeuillehouder	Rick Beukers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Onderdeel Uitvoeringsprogramma 2025, onderdeel van de Damse Dialoog.

Dienstverlening burgerzaken op niveau

Speerpunt:	2.2 Dienstverlening burgerzaken op niveau
Wat willen we bereiken?	Sturing op klanttevredenheid
De afgelopen jaren zijn een aantal initiatieven geïmplementeerd om de klanttevredenheid te vergroten. Veranderende behoeften kunnen aanleiding geven tot het aanpassen van huidige processen of het implementeren van nieuwe initiatieven. De komende periode willen wij daarom bereiken dat we de tools en instrumenten in huis hebben om actief te kunnen sturen op klanttevredenheid.	
Wat gaan we doen?	Ontwikkelen sturingsinstrumenten
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Er is sprake van een doorontwikkeling op de sturing van de dienstverlening via de diverse kanalen. Het volgende gemeente brede klanttevredenheidsonderzoek staat gepland voor 2026.
Wat gaan we doen?	Dienstverleningsprocessen beschrijven en monitoren
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De beschrijving en monitoring van alle processen is een doorlopend traject. Het traject verloopt volgens de planning.

Programma 3 Ruimtelijke Ontwikkeling

Kwalitatief hoogwaardige en duurzame leefomgeving

Speerpunt:	3.1 Kwalitatief hoogwaardige en duurzame leefomgeving
Wat willen we bereiken?	Benutting van bestaande bebouwing en locaties
Locaties die hun functie verloren hebben kunnen worden benut om een bijdrage te leveren aan het woningvraagstuk. Inpassing in de bestaande stedelijke structuur is echter niet altijd eenvoudig en kost veel tijd. Om die reden wordt een selectie gemaakt van die locaties die het meest kansrijk zijn om binnen de raadsperiode te ontwikkelen. Die locaties zullen actief ontwikkeld en/of ondersteund worden.	
Wat gaan we doen?	Uitwerking Omgevingsvisie in Programma's Waterfront en Warmte, Energie en Klimaat
Portefeuillehouder	Angelique Bootsman / Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De voortgang van de totstandkoming van de programma's Waterfront / Energie en Klimaat verloopt volgens planning. In beide gevallen loopt het opstellen van het programma parallel met de activiteiten uit de uitvoeringsagenda's die voor de programma's zijn opgesteld. De gemeenteraad is nauw betrokken bij de beide programma's.
Wat gaan we doen?	Ondersteunen en ontwikkelen kansrijke inbreilocaties (zie paragraaf grondzaken)
Portefeuillehouder	Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De gemeenteraad wordt periodiek op de hoogte gesteld van de voortgang van de diverse gebiedsontwikkelingsprojecten. Er heerst tevredenheid over de voortgang van de realisatie van projecten.
Wat willen we bereiken?	Implementatie Omgevingswet
De Omgevingswet is sinds 1 januari 2024 van kracht. Een van de speerpunten voor de komende periode zal zijn de Omgevingsvisie uit te werken in thematische en gebiedsgerichte programma's en ook juridisch vorm te geven in het Omgevingsplan (uiterlijk gereed in 2032). Niet alle programma's kunnen tegelijk worden opgepakt. De programma's Waterfront (gebiedsgericht) en Duurzaamheid (thematisch) zijn de eerste programma's die worden opgebouwd. De raad zal bij dit gehele traject worden betrokken.	
Wat gaan we doen?	Opstellen Omgevingsprogramma's Waterfront en Duurzaamheid
Portefeuillehouder	Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De voortgang van de totstandkoming van de programma's Waterfront / Energie en Klimaat verloopt volgens planning. In beide gevallen loopt het opstellen van het programma parallel met de activiteiten uit de uitvoeringsagenda's die voor de programma's zijn opgesteld. De gemeenteraad is nauw betrokken bij de beide programma's.
Wat willen we bereiken?	Realisatie woonruimte voor lokale woningvraag
Tegemoet komen aan de lokale woningvraag is een van de speerpunten voor deze periode. De behoefte is momenteel groot en de situatie is nijpend. Het is daarom essentieel dat op de kortst mogelijke termijn woningbouw wordt gerealiseerd voor alle doelgroepen. Ook tijdelijke woningbouw behoort tot de onderzoeksopgaven.	
Wat gaan we doen?	Uitwerking Omgevingsvisie op het onderdeel "Volkshuisvesting"
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp / Marisa Kes

Status van uitvoering nu: 	
Toelichting status:	De concept-verordening is in de vergadering van september ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad.
Wat gaan we doen?	In de Omgevingsvisie is voorzien in een programma op het thema "Wonen". Vanuit het Rijk is aangekondigd dat m.i.v. 2026 voor het onderwerp "Volkshuisvesting" een programma verplicht wordt. Deze onderwerpen kunnen worden gecombineerd in één programma.
Portefeuillehouder	Marisa Kes
Status van uitvoering nu: 	
Toelichting status:	Op het onderdeel "Wonen" is een verkenning opgesteld naar de actuele woningbehoefte. Deze zal als basis dienen voor een deelprogramma "Volkshuisvesting".
Wat gaan we doen?	Sturing, begeleiding en ondersteuning verschillende woningbouwinitiatieven (zie paragraaf grondzaken)
Portefeuillehouder	Marisa Kes
Status van uitvoering nu: 	
Toelichting status:	De structuur voor behandeling van de initiatieven van ontwikkel-locaties is ingericht. Er wordt gekeken naar de mogelijkheden om eventuele belemmeringen voor het ontwikkelen weg te nemen.
Wat gaan we doen?	Onderhouden en uitvoeren uitvoeringsagenda wonen
Portefeuillehouder	Marisa Kes
Status van uitvoering nu: 	
Toelichting status:	Gelet op de verplichting om een deelprogramma Volkshuisvesting vast te stellen wordt gekeken naar de mogelijkheid om dit te combineren met een uitvoeringsagenda.
Wat gaan we doen?	Opstellen Omgevingsprogramma's Waterfront en Warmte, Energie en Klimaat
Portefeuillehouder	Angelique Bootsman / Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu: 	
Toelichting status:	De voortgang van de totstandkoming van de programma's Waterfront / Energie en Klimaat verloopt volgens planning. In beide gevallen loopt het opstellen van het programma parallel met de activiteiten uit de uitvoeringsagenda's die voor de programma's zijn opgesteld. De gemeenteraad is nauw betrokken bij de beide programma's.
Wat willen we bereiken?	Realistisch duurzaamheidsbeleid
De woningvoorraad en de wijze van gebruik zullen toekomstbestendig moeten zijn. De recente internationale ontwikkelingen hebben de noodzaak tot verduurzaming extra scherp neergezet. Dat zal wel op een manier moeten gebeuren die realistisch en haalbaar is voor de inwoners.	
Wat gaan we doen?	Activiteiten Energieneutraal en aardgasvrij 2050
Portefeuillehouder	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu: 	
Toelichting status:	De uitvoering van de maatregelen ter verduurzaming van de bestaande woningvoorraad zal worden geïntensiveerd middels ondersteuning van een externe partij.
Wat gaan we doen?	Circulariteit, biodiversiteit en klimaatadaptatie
Portefeuillehouder	Dirk Dijkshoorn

Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Over de uitvoeringsmaatregelen op het gebied van circulariteit, biodiversiteit en klimaatadaptatie wordt overleg gevoerd met zowel interne als externe partners om de doorwerking van die maatregelen te borgen.

Ruimte voor economie en bedrijvigheid

Speerpunt:	3.2 Ruimte voor economie en bedrijvigheid
Wat willen we bereiken?	Innovatieve en toekomstbestendige ondernemingen
In 2020 zijn de speerpunten benoemd door en voor de ondernemers in het document Economische Toekomst 2040. Een nieuwe impuls voor de uitvoering van de ambities is gewenst om de bedrijvigheid binnen de gemeente aan te laten sluiten en zo mogelijk voor te laten lopen op de maatschappelijke ontwikkelingen.	
Wat gaan we doen?	Uitwerking Omgevingsvisie in programma Waterfront
Portefeuillehouder	Angelique Bootsman
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Momenteel wordt er intensief overleg gevoerd met ondernemers en ontwikkelaars om een impuls te geven aan de invulling van het Waterfront.
Wat gaan we doen?	Ondersteunen en stimuleren Toeristisch en Economisch (ondernemers-) platforms
Portefeuillehouder	Angelique Bootsman
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Met het TOP wordt intensief samengewerkt om het activiteitenplan tot uitvoering te brengen.
Wat gaan we doen?	Ontwikkelen en toekomstbestendig maken bestaande bedrijvigheid
Portefeuillehouder	Angelique Bootsman
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Toekomstbestendig maken van onze bedrijvigheid is een essentieel onderdeel van de ontwikkeling rond de Purmer en de transformatie van het industrieterrein Julianaweg. Dit zijn beiden zaken van langere adem die wel volop in ontwikkeling zijn.
Wat gaan we doen?	Ondersteuning en uitvoering Economische toekomst 2040
Portefeuillehouder	Angelique Bootsman
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De activiteiten die opgenomen waren in de toekomstvisie 2040 zijn gerealiseerd door de bedrijven.
Wat willen we bereiken?	Ruimte creëren voor groei en transformatie voor bedrijven
De bedrijvigheid binnen de gemeente is dynamisch. De maatschappelijke vraag verandert en de bedrijvigheid volgt. Voor bedrijven die een fysieke locatie nodig hebben is het nodig zich aan te kunnen passen aan veranderingen binnen het bedrijf. De gemeente wil de veranderingen voor de huidige bedrijfslocaties faciliteren en richting de toekomst groei mogelijk maken. Daarvoor is wel ruimte nodig.	
Wat gaan we doen?	Opstarten planologische procedure en verwervingen locatie De Purmer (zie paragraaf grondzaken)
Portefeuillehouder	Angelique Bootsman / Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	

Toelichting status:	De verwerving en ontwikkeling van de Purmer verloopt volgens planning.
Wat gaan we doen?	Opstellen ontwikkelkader en uitvoeringsstrategie transformatie Industrierrein Julianaweg (zie paragraaf grondzaken)
Portefeuillehouder	Angelique Bootsman / Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Periodiek worden met de ondernemers van de Julianaweg gesprekken gevoerd over de voortgang van de transformatie. Daarnaast wordt volop gewerkt aan het opstellen van het ontwikkelkader.
Wat gaan we doen?	Plan van aanpak agrarische sector in samenhang met het landschap in relatie tot het provinciaal programma landelijk gebied (PPLG)
Portefeuillehouder	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De verkenning vanuit de agrarische sector over het toekomstbestendig maken van de bedrijfstak is gereed.
Wat gaan we doen?	Onderzoek naar mogelijkheid transformatie industrieterrein Julianaweg (zie Paragraaf Grondzaken)
Portefeuillehouder	Angelique Bootsman / Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Periodiek worden met de ondernemers van de Julianaweg gesprekken gevoerd over de voortgang van de transformatie. Daarnaast wordt volop gewerkt aan het opstellen van het ontwikkelkader.
Wat gaan we doen?	Uitwerken van het toekomstbeeld voor de locatie Purmer als vervolgstap van het WVG-besluit (zie paragraaf grondzaken)
Portefeuillehouder	Angelique Bootsman / Marisa Kes
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Er is een gezamenlijke visie opgesteld met de gemeenten Waterland, Edam-Volendam en Purmerend over de toekomst van de Purmer als geheel. Voor de ontwikkel-locatie Purmer wordt gewerkt aan een omgevingsplan. Dit bevindt zich momenteel in een gevorderd stadium.

Ontspanning binnen handbereik

Speerpunt:	3.3 Ontspanning binnen handbereik
Wat willen we bereiken?	Ontwikkeling toeristische planologie en behoud culturele identiteit
Wat gaan we doen?	Aansluiting zoeken tussen toerisme en kunst & cultuur
Portefeuillehouder	Angelique Bootsman / Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Er wordt gewerkt aan de uitvoering van het onderdeel "Verborgene verhalen", waarin de cultuurhistorie van Volendam meer in het openbaar gebied ten uitvoering wordt gebracht.
Wat gaan we doen?	Doorontwikkelen toeristisch aanbod en bijdragen aan een plan van aanpak actualisatie evenementenbeleid
Portefeuillehouder	Angelique Bootsman

Status van uitvoering nu: 	
Toelichting status:	Over het doorontwikkelen van het toeristisch aanbod worden gesprekken gevoerd met ondernemersorganisaties en individuele ondernemers.
Wat gaan we doen?	Aanbod toeristisch product verbeteren en of vernieuwen op lokaal en regionaal niveau.
Portefeuillehouder	Angelique Bootsman
Status van uitvoering nu: 	
Toelichting status:	In de kernen zijn we inmiddels volop aan de slag, mede met behulp van Bureau Toerisme Laag Holland (BTLH) en verschillende samenwerkingen zoals met het Toeristisch Ondernemers Platform (TOP), het Volendams museum, Stichting Joods Historisch Verleden in Edam en onze coördinator Toerisme om de verborgen verhalen binnen onze gemeente uit te dragen. Een belangrijke stap in het vernieuwen van het toeristisch product.

Programma 4 Ruimtelijk Beheer

Schoon en verzorgd

Speerpunt: 4.1 Schoon & verzorgd	
Wat willen we bereiken?	De gemeente geeft het goede voorbeeld op milieugebied
De gemeentelijke organisatie bezit een groot aantal voertuigen en bij de afdeling Openbare Werken wordt veel gereedschap en materiaal gebruikt. Wanneer iets is afgeschreven, wordt nu nog beperkt gekeken naar de nut en noodzaak of duurzame alternatieven. Als gemeente willen we een wagenpark hebben dat is afgestemd op het gebruik. Bij de aanschaf van materieel moet worden bekeken of vervanging wel echt noodzakelijk is, of dat andere opties wellicht efficiënter en/of duurzamer zijn.	
Wat gaan we doen?	Verduurzaming en efficiënter gebruik van het wagenpark
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De huidige bedrijfsauto's en personenauto's worden via de gunning uit de aanbesteding vervangen in 2025 door 100% elektrische voertuigen. Daarbij is ook gekeken naar het gebruik van de auto's om te beoordelen of we mogelijk minder auto's nodig hebben.
Wat gaan we doen?	Verduurzaming en efficiënter gebruik materiaal bij Openbare Werken
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	• Voertuigen worden frequent ingezet. • Efficiënter omgaan met veroudering van het huidige wagenpark. Zo zijn de huidige Caddy uit 2011. Gezien de garantie op voertuigen en batterijen van de nieuw aan te schaffen elektrische voertuigen is de vervangingstermijn teruggezet naar 7 jaar • Aanschafkosten zijn hoger dan fossiele brandstof. Maarde onderhoudskosten zijn nihil en geen brandstofkosten bij elektrisch voertuigen. • Bepaalde voertuigen komen niet in aanmerking voor elektrisch. Denk hierbij aan voertuigen welke ook bestemd zijn voor de gladheidsbestrijding. • Aanschaf van elektrisch gereedschap wordt steeds meer gedaan. Wij hebben 2 merken in ons assortiment (Stihl en Husqvarna) Hier is bewust voor gekozen zodat we niet voor elk gereedschap direct een nieuwe accu nodig hebben. Deze zijn onderling uitwisselbaar. • Maaimachines: In 2024 zijn er 4 nieuwe maaimachines aangeschaft. Hier is nog gekozen voor fossiele brandstof daar men (leveranciers) nog geen garantie kon geven op het efficiënt gebruik maken van de elektrische uitvoering. Hierdoor zouden de maaiers met regelmaat terug moeten naar een laadstation, wat averechts werkt op de productiviteit van personeel en efficiënt inzetten van de machines.
Wat gaan we doen?	Analyse nut en noodzaak voertuigen en materieel
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	

Toelichting status:	Inzake de bedrijfsauto's, personenauto's en materieel is een analyse gemaakt van het huidige gebruik en het toekomstig gebruik. • Voertuigen worden frequent ingezet. • Aanschaffkosten van nieuwe elektrische auto's zijn weliswaar hoger dan auto's met fossiele brandstof, maar de onderhoudskosten zijn lager omdat ze nieuw zijn en er zijn geen brandstofkosten bij elektrisch auto's. • Bepaalde voertuigen komen niet in aanmerking voor elektrisch. Denk hierbij aan voertuigen welke ook bestemd zijn voor de gladheidsbestrijding. • Aanschaf van elektrisch gereedschap wordt steeds meer gedaan. Wij hebben 2 merken in ons assortiment. Hier is bewust voor gekozen zodat we niet voor elk gereedschap direct een nieuwe accu nodig hebben. Deze zijn onderling uitwisselbaar. • Maaimachines: In 2024 zijn er 4 nieuwe maaimachines aangeschaft. Hier is nog gekozen voor fossiele brandstof daar men (leveranciers) nog geen garantie kon geven op het efficiënt gebruik maken van de elektrische uitvoering. Hierdoor zouden de maaiers met regelmaat terug moeten naar een laadstation, wat averechts werkt op de productiviteit van personeel en efficiënt inzetten van de machines.
Wat willen we bereiken?	Openbare ruimte (groen) voldoet aan gewenst beeldkwaliteit
Binnen de gemeente is een onderhoudsniveau op beeldkwaliteit B vastgesteld. De manier van werken is over het algemeen echter nog traditioneel. Hierdoor wordt in sommige gevallen onderhoud uitgevoerd terwijl dat nog niet noodzakelijk is. Op andere plekken wordt, door bijvoorbeeld overmatig onkruid of zwerfafval, te laat onderhoud uitgevoerd. *Door benodigde bezuinigingen zal dit onderhoudsniveau onder druk komen te staan.	
Wat gaan we doen?	Streven naar continuering van het huidige niveau uitvoering in de openbare ruimte
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Het kwaliteitsniveau B voor de openbare ruimte kan over het algemeen nagestreefd en uitgevoerd worden. Alleen voor het openbaar groen is het vaak een uitdaging. Door extra focus te geven op bepaalde locaties en het optimaliseren van beheersplannen lukt het om kwaliteitsniveau B te halen.
Wat gaan we doen?	Het verbeteren van sturing op het werken conform een vastgestelde beeldkwaliteit
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Door meer sturing te geven aan de meerjarige uitvoeringsplannen en beheersplannen te optimaliseren krijgen we meer grip op de uitvoering conform vastgestelde beeldkwaliteit.
Wat gaan we doen?	Nieuwe beleids- en beheersplannen baggeren en riolering opstellen
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Het gemeentelijk Riolerings- en Waterplan is gereed. Het huidige Baggerplan wordt geactualiseerd nu de overdracht van het stedelijk water aan het Hoogheemraadschap is afgerond.
Wat gaan we doen?	Periodiek extra focus om op bepaalde locaties op het vastgestelde niveau B te houden (waar nodig)
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	

Toelichting status:	Dit is een continu proces. Voor alle beheerplannen worden elke paar jaar inspecties uitgevoerd naar de kwaliteit van de asset. Aan de hand van deze inspecties kan er extra focus worden gelegd op bepaalde locaties indien dat noodzakelijk is.
Wat gaan we doen?	Optimaliseren van sturing op meerjarige uitvoeringsplannen en (financiële) planning
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Op basis van de diverse inspecties wordt een meerjarenplan opgesteld. Doordat de Assetmanagers hierbij betrokken zijn, kan een redelijke concrete planning worden opgesteld en kan er in de toekomst hier en daar bijgestuurd worden. De discipline groen wordt bij de verschillende projecten uit de meerjarenplanning aangehaakt om de vergroening van de openbare ruimte vorm te geven. Het onderhoud van het groen vindt zo veel mogelijk plaats conform het geldende stamien.
Wat willen we bereiken?	Terugdringen hoeveelheid afval & duurzaam inzamelen
Binnen de gemeente kan en moet het scheiden van afval nog een stuk beter (conform het landelijk beleid Van Afval Naar Grondstoffen). Daarnaast is het recyclen van afval veel goedkoper wanneer het afval vooraf goed wordt gescheiden. Er verdwijnt op dit moment nog heel veel gft afval in het restafval. Als gemeente willen we de bewustwording om afval te scheiden vergroten en het aantal plekken waar afval kan worden aangeboden verder vergroten.	
Wat gaan we doen?	In afwachting van het nieuwe afvalbeleidsplan kijken naar mogelijkheden uitbreiding ondergrondse containers
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	In Edam, Volendam en Oosthuizen zijn de ondergrondse containers geplaatst. In Oosthuizen kunnen nog 9 ondergrondse containers geplaatst worden. De locaties zijn bekend en kunnen geplaatst worden.
Wat gaan we doen?	Campagne om de inwoners te stimuleren het afval beter te scheiden
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Via de afvalkalender wordt er aan de inwoners van de gemeente gecommuniceerd om afval beter te scheiden. In het nieuwe grondstoffenplan zal de communicatie over beter scheiden van afval actiever opgepakt worden.
Wat gaan we doen?	Nieuwe mogelijkheden afvalscheiding onderzoeken
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Voor de periode 2026-2030 wordt een nieuw grondstoffenplan opgesteld. Voor dit plan wordt er gekeken naar nieuwe mogelijkheden van afvalscheiding.

Bereikbaar en veilig

Speerpunt:	4.2 Bereikbaar & Veilig
Wat willen we bereiken?	Bereikbaar en veilig houden van de oude kommen

In de oude kernen van Edam en Volendam is de druk op parkeerplaatsen en de wegen groot. Als gemeente willen we een goede balans vinden tussen de veiligheid en de bereikbaarheid. Toeristen moeten zich welkom voelen in deze kernen en voor bewoners is het van belang hun woningen en wijken op een goede manier bereikbaar te houden. De beschikbare ruimte voor auto's zal hierdoor afnemen en de ruimte voor de fietser en voetganger zal worden vergroot.	
Wat gaan we doen?	Bijstellen van de parkeernorm in de oude kernen
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Er wordt op dit moment gewerkt aan een nota parkeernormen voor ruimtelijke ontwikkelingen. Er wordt op dit moment gewerkt aan een nota parkeernormen voor ruimtelijke ontwikkelingen.
Wat gaan we doen?	Stimuleren van parkeren buiten de kernen
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De parkeerregulering op dit moment zorgt er op dit moment al voor dat meer mensen buiten de kernen kunnen parkeren in plaats van daar binnen. Optimale sturing middels betaald parkeren is voorlopig uitgesteld.
Wat gaan we doen?	Onderzoek mogelijkheden betaald parkeren, of parkeren voor vergunninghouders
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De gemeenteraad heeft in juni 2025 aangegeven dat beleid opgesteld moet worden bij welke parkeerdruk het noodzakelijk wordt geacht betaald parkeren in te voeren. Tevens wil men voor het eind van het jaar een procesvoorstel ontvangen waarbij de juridische consequenties onderzocht worden en geparticipeerd wordt met inwoners en bedrijven.
Wat gaan we doen?	Optimaliseren van de openbare ruimte ten behoeve van fietsers en voetgangers bij reconstructie.
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	In het vastgestelde Mobiliteitsplan zijn maatregelen opgenomen waarbij fietsers en voetgangers meer ruimte krijgen in de openbare ruimte, zonder dat het ten koste gaat van de doorstroming van auto's.
Wat willen we bereiken?	Betere bereikbaarheid en doorstroom van verkeer
Zowel binnen de kernen als direct daarbuiten (provinciale) wegen neemt de verkeersdruk toe. Er is een groot netwerk voor het openbaar vervoer, maar ook het aantal voertuigen neemt toe. Om toekomstige projectontwikkeling te kunnen blijven faciliteren, is het noodzakelijk continu oog te hebben voor een optimale bereikbaarheid en doorstroom.	
Wat gaan we doen?	Deelnemen regionale ontwikkelingen
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	In regionale verkeersoverleggen zoals Bereikbaar Waterland met buurgemeenten en de provincie werken we samen aan de regionale bereikbaarheid van zowel openbaar vervoer als voertuigen. En het effect van woningbouw daarop.
Wat gaan we doen?	Aanleg 3e ontsluitingsweg
Portefeuillehouder	Kees Schilder

Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De Zuiderzeeweg is in gebruik genomen.
Wat gaan we doen?	Reconstructie Julianaweg
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De tweede en derde fase van de reconstructie worden achter elkaar uitgevoerd en starten oktober 2025. Vooruitlopend worden werkzaamheden door nutsbedrijven uitgevoerd.
Wat willen we bereiken?	Openbare ruimte aangepast op klimaatverandering
Door klimaatverandering krijgen we steeds meer te maken met extreme regenval, of juist extreme droogte. Ook is de warmtelast in de bebouwde kom een steeds groter wordend probleem. De traditionele manier van denken en werken in de openbare ruimte past hier niet meer bij.	
Wat gaan we doen?	Gebruik van materiaal dat waterafvoer bevordert
Portefeuillehouder	Kees Schilder / Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	In het beleidsplan riolering & water zijn maatregelen opgenomen om extreme regenval aan te kunnen. Projecten worden hier ook van uitgevoerd, zoals omgeving Molenweg, waarbij waterbergende fundering wordt aangelegd. Daarnaast wordt in het nieuwe beleidsplan Flora & Fauna aandacht besteed aan klimaatadaptatie en hittestress.
Wat gaan we doen?	Verder onderzoeken naar inrichting die beter in staat is water vast te houden
Portefeuillehouder	Kees Schilder / Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	In het beleidsplan riolering & water zijn maatregelen opgenomen om extreme regenval aan te kunnen. Projecten worden hier ook van uitgevoerd, zoals omgeving Molenweg, waarbij waterbergende fundering wordt aangelegd.
Wat gaan we doen?	Waar mogelijk vergroenen van de omgeving
Portefeuillehouder	Kees Schilder / Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Bij projecten waarbij de openbare ruimte wordt heringericht, wordt er tekens gekeken hoe en waar er meer groen gerealiseerd kan worden. Daarnaast wordt er een nieuw beleidsplan Flora & Fauna opgesteld waarin klimaatadaptatie en hittestress belangrijke onderwerpen zijn.
Wat gaan we doen?	Stimuleren meer groen in tuinen
Portefeuillehouder	Kees Schilder / Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Sinds 2024 worden bewoners benaderd/gestimuleerd/geactiveerd om hun tuinen te gaan ontharden. Bewoners worden hierbij ondersteund door de gemeente.
Wat willen we bereiken?	Veilig gebruik van de openbare ruimte
De afgelopen jaren zijn de rotondes in Edam en Volendam aangepast, de fietsers hebben nu voorrang op de automobilisten. Bij met name kunstwerken komen er gebreken aan het licht door gewijzigd gebruik, maar ook doordat de technische levensduur in sommige gevallen is verstreken.	
Wat gaan we doen?	Realistische uitvoeringsplannen

Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Voor elke asset worden beheerplannen opgesteld. Op dit moment wordt het Flora & Fauna plan en baggerplan opgesteld.
Wat gaan we doen?	Verder reduceren achterstallig onderhoud
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Voor elke asset worden beheerplannen opgesteld. Op dit moment wordt het Flora & Fauna plan en baggerplan opgesteld.
Wat gaan we doen?	Prioriteren op basis van gebruik en risico
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Door een goed meerjarenplan op te stellen wordt achterstallig onderhoud wegwerkt en het risico van het gebruik van de openbare ruimte tot een minimum beperkt.
Wat gaan we doen?	Veiligheid fietsers en voetgangers verder vergroten (de automobilist is op bezoek)
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Bij onderhoudsprojecten en weginrichting gaat veel aandacht uit naar veilig gebruik van de ruimte door fietsers en voetgangers. Ook buiten de bebouwde kom zijn projecten in voorbereiding om de fietsroutes meer autoluw in te richten.
Wat gaan we doen?	Periodieke inspecties areaal verbeteren
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Elke Assetmanager laat zijn eigen inspecties uitvoeren, door een specialistisch ingenieursbureau. Omdat dit allemaal separaat gebeurt is de verwachting dat de inspecties kwalitatief beter zijn, dan in het verleden. Daarnaast is meer controle op hoe de inspecties worden uitgevoerd, doordat de medewerkers ook buiten kijken hoe deze worden uitgevoerd.
Wat willen we bereiken?	Vergroten van de veiligheid in kernen met lintbebouwing
Binnen onze gemeente hebben we een aantal kernen met lintbebouwing. De wegen zijn er smal en de mogelijkheden om snelheid beperkende maatregelen te realiseren zijn daardoor beperkt. De wegen worden met name gebruikt door de eigen bewoners en bedrijven en in het seizoen zijn er veel dagjesmensen op de fiets of toertochten voor de fiets, auto of motor. De belangen van burgers en bedrijven lopen zeer sterk uiteen, waardoor maatregelen moeilijker te realiseren zijn.	
Wat gaan we doen?	Aanbrengen (optische) snelheid beperkende maatregelen
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Dit is een continu proces. Daar waar mogelijk worden verschillende maatregelen getroffen. Dit gebeurt zoveel mogelijk in overleg met de inwoners.
Wat gaan we doen?	Continueren overleg inwoners
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	

Toelichting status:	De gemeente is en blijft benaderbaar voor inwoners en groepen inwoners bij vragen en opmerkingen die betrekking hebben op het verkeer.
Wat gaan we doen?	Publiekscampagnes voeren om bewustwording te vergroten
Portefeuillehouder	Kees Schilder
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De Vervoerregio begeleidt op dit moment de uitrol van landelijke (verkeers-)campagnes in onze regio.

Toekomstbest.data-infrastructuur

Speerpunt:	4.3 Toekomstbestendige data-infrastructuur
Wat willen we bereiken?	Behoud of verhoging van de CAI-inkomsten
Vanuit het huidige Cai-netwerk heeft de gemeente substantiële inkomsten. Het aanleggen van glasvezel biedt mogelijkheden om deze inkomsten te borgen en mogelijk te verhogen. Door het aanleggen van een netwerk met meerdere vezels bieden we ook andere marktpartijen de mogelijkheid om hun service aan te bieden binnen onze gemeente.	
Wat gaan we doen?	De gemeente heeft zitting in de directie van de GEV B.V. en kan zodoende de inkomsten waarborgen.
Portefeuillehouder	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De gemeente is vertegenwoordigd in de directie van GEV B.V. door Pieter van der Veen, waardoor de inkomsten kunnen worden gewaarborgd.
Wat gaan we doen?	Aanleggen van een netwerk met meerdere vezels
Portefeuillehouder	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Momenteel wordt de aanleg van glasvezelkabel in de oude kommen van Edam en Volendam grotendeels afgerond. In de projectgebieden waar de gemeente recent herinrichtingsplannen heeft uitgevoerd, is de glasvezelkabel inmiddels volledig aangebracht. Glasvezel vormt hierdoor geen knelpunt meer voor gemeentelijke projecten. De vergunningsaanvragen voor de resterende werkzaamheden in het havengebied van Volendam, het Noordeinde en het Zuideinde zijn door HHNK/Alliantie goedgekeurd. Met de Alliantie is afgesproken dat de glasvezelkabel eind november 2025 volledig op het Noordeinde is aangelegd. Daarna wordt direct gestart met de afronding van de werkzaamheden in het havengebied en het Zuideinde. Deze planning is afgestemd om geen overlast te veroorzaken voor de dijkversterkingswerkzaamheden. Op dit moment is ongeveer 85% van alle huisaansluitingen gerealiseerd en maken al veel bewoners gebruik van het netwerk. Na de zomervakantie gaat GlasVezel Edam-Volendam kijken naar een aanpak om de aansluitingen per gebied zo efficiënt mogelijk af te ronden. Daarnaast moeten in het havengebied en de aangrenzende straten nog veel huisaansluitingen worden gemaakt. Na de zomervakantie organiseert GlasVezel Edam-Volendam een bouwavond om deze werkzaamheden met bewoners en ondernemers goed af te stemmen.
Wat gaan we doen?	Samen met een partner een glasvezelnetwerk aanleggen en vervolgens te exploiteren

Portefeuillehouder	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Het glasvezelnetwerk wordt samen met partner Glasdraad via een joint venture aangelegd en vervolgens gezamenlijk geëxploiteerd.
Wat gaan we doen?	Tijdens de aanleg van het netwerk in gesprek blijven met de andere marktpartijen om de overlast voor de inwoners zoveel mogelijk te beperken
Portefeuillehouder	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De huidige aanleg vindt in goed overleg met alle betrokken partijen plaats, met als doel de overlast voor inwoners zoveel mogelijk te beperken.
Wat willen we bereiken?	Behoud van een betrouwbare en financieel aantrekkelijke service
Ziggo heeft (met uitzonderingen van gebiedsontwikkelingen) een dekking van 95%. Een zeer groot deel van de inwoners is zeer tevreden. Wij bieden een kwalitatief hoogwaardig en een betrouwbare service aan de bewoners die we willen continueren.	
Wat gaan we doen?	Inwoners stimuleren om over te gaan op het glasvezel netwerk van de joint venture
Portefeuillehouder	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	GEV stimuleert inwoners om over te stappen op het glasvezelnetwerk door middel van campagnes. Dankzij eerdere campagnes is inmiddels al zo'n 90% van de huishoudens overgestapt, en met aanvullende promotie wordt gewerkt naar een overstappercentage van 95%.

Programma 5 Sociaal Domein/Samenleving

Toegankelijkheid

Speerpunt:	5.1 Toegankelijkheid
Wat willen we bereiken?	Laagdrempelige toegang bij Wijksteunpunt en CJG
We zetten stappen van 'zorgen voor', naar 'zorgen dat'. Het vraagt om een nieuwe opzet van wijksteunpunten en mogelijk andere locaties van het Centrum Jeugd en Gezin (CJG). Wijksteunpunten worden samen met buurtkamers de informele toegang tot in de wijk georganiseerde voorzieningen van het sociaal domein. Het zijn steunpunten voor en door de samenleving, die bemenst worden door vrijwilligers. Het CJG blijft een belangrijke plek waar ouders met opvoedingsvragen laagdrempelig terecht kunnen op de vindplaatsen die in de gemeente georganiseerd zijn.	
Wat gaan we doen?	Realiseren van een gecombineerd CJG/WSP in de Singel in Edam en het gezondheidscentrum in Oosthuizen
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Voor het gezondheidscentrum in Oosthuizen zijn de voorlopige plattegronden ingetekend. Op basis hiervan is een bouwkostencalculatie uitgevoerd en aan de hand van de businesscase wordt bepaald hoeveel middelen er nodig zijn om het gezondheidscentrum te realiseren. Deze businesscase en het verzoek voor een investeringskrediet zal in Q3 aan de raad worden voorgelegd ter besluitvorming. Voor de Singel in Edam zijn twee bouwkostencalculaties uitgevoerd om de haalbaarheid van een uitbreiding van het pand te bepalen. Ook is er nog een lopend flora- en faunaonderzoek gaande waarvan er nog een aantal metingen moeten worden uitgevoerd. Zodra dat bekend is en de scenario's op basis van de bouwkostencalculatie zijn bepaald kan het reeds geraamde investeringskrediet worden geactiveerd. Hiervoor zal in Q4 een raadsvoorstel worden aangeboden aan de raad ter besluitvorming.
Wat gaan we doen?	Implementatie van nieuw gecontracteerde dienstverlening Wijksteunpunt
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Per 1 januari 2025 is de nieuw gecontracteerde partij voor de uitvoering van het Wijksteunpunt van start gegaan. Op basis van een met ons afgestemde jaarplanning zijn zij aan de slag gegaan met de uitvoering van de opdracht. Hierop wordt actief gemonitord door zowel contractmanagement als beleid.
Wat gaan we doen?	Herinrichting van de toegang op basis van het bezuinigingsvoorstel uit de kadernota
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Inmiddels zijn alle huidige contractpartijen gesproken en is er een aangepaste verlengingsoptie gehanteerd met een looptijd tot 1 juli 2026. Vanaf dat moment zullen er nieuwe contracten ingaan met een contractwaarde waarmee het bezuinigingsvoorstel gerealiseerd wordt. Er loopt op dit moment een marktconsultatie om te onderzoeken hoe de markt zelf tegen onze visie aankijkt en wordt tevens de haalbaarheid van deze visie getoetst bij de markt. De resultaten hiervan zullen in Q3 van 2025 bekend zijn waarna de visie en het daaraan gekoppelde aanbestedingsdocument definitief worden opgesteld. Deze zal medio Q4 worden gepubliceerd waarna de aanbestedingsprocedure gaat lopen.

Wat willen we bereiken?	Tijdige inzet van adequate ondersteuning en hulp
Wij zetten in op een uitgebreid aanbod van ondersteuning en hulp die voor iedereen toegankelijk is. Wij organiseren dit dichtbij de leefwereld van onze inwoners en zetten in op het vergroten van de bekendheid van deze voorzieningen. Het doel is inwoners zo snel mogelijk de juiste kennis en vaardigheden aan te bieden, zodat inzet van een maatwerkvoorziening voorkomen wordt. Indien er wachttijden ontstaan kijken we, samen met onze inwoners, naar tijdige en passende overbruggingshulp.	
Wat gaan we doen?	We zetten regionaal in op het versnellen van afschalen en uitstromen in de specialistische jeugdhulp.
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Dit is een proces dat nog steeds doorloopt en continu aandacht vraagt. Vanuit de ontwikkelagenda welke is opgenomen in de regionale aanbesteding zijn een aantal acties doorgevoerd (waaronder het opzetten van een intensief ambulant team (versnellingsteam) en wordt hierover door het regionaal contractmanagement met alle aanbieders gesproken. Dit punt heeft ook aandacht in de nieuwe aanbesteding waarvan de contracten gaan lopen vanaf 2027 en binnen de herinrichting van de lokale toegang zal dit een prominent punt worden.
Wat gaan we doen?	Bekendheid van algemene voorzieningen en het voorliggend veld vergroten (communicatie).
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Door middel van communicatiecampagnes en aansprekende maandthema's is er in 2025 extra aandacht geweest voor de bekendheid van de algemene voorzieningen en het voorliggend veld.
Wat gaan we doen?	Doorontwikkelen van de basis jeugd-GGZ en POH-functie ter voorkoming van toenemende kosten jeugdhulp
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	In samenspraak met de huidige uitvoerder van de basis jeugd-GGZ en de andere partners in het lokale veld wordt middels een marktconsultatie opgehaald hoe o.a. deze functie een onderdeel kan zijn in de nieuwe toegang per 2026. In het licht van de bezuinigingen wordt nu gekeken op welke manier we het belangrijke preventieve aanbod van jeugd-GGZ zo goed mogelijk kunnen vorm geven. Hierover zal ook het gesprek met de huisartsen nog worden aangegaan vanwege hun verwijfsrecht.
Wat gaan we doen?	Optimalisering procesregie binnen het Breed Sociaal Loket (BSL)
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Ondanks afronding van het project van de doorontwikkeling van het BSL zullen we aandacht houden voor de uitvoering van de procesregie bij complexe casuïstiek. De uitvoering van procesregie en de plek die dit heeft binnen het lokale en regionale werkveld blijft onderwerp van gesprek t.b.v. de herinrichting van de lokale toegang en de regionale aanbesteding.
Wat gaan we doen?	Implementatie van de nieuw gecontracteerde aanbieders aanvullend openbaar vervoer (AOV)
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	

Toelichting status:	De nieuwe vervoerder is inmiddels werkzaam binnen onze gemeente en implementatie is afgerond. Hierop wordt toegezien door beleid en contractmanagement.
Wat gaan we doen?	Aanbesteden Wmo maatwerkvoorzieningen en trapliften regionaal
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De aanbesteding Wmo-maatwerkvoorzieningen loopt. Gunning vindt in december 2025 plaats. De aanbesteding trapliften is in voorbereiding. Deze wordt na de zomer uitgezet en gunning vindt in december plaats.
Wat gaan we doen?	Implementatie handhavingsbeleid Wmo toezicht
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Het opstellen van het handhavingsbeleid betreft een regionaal traject. Er is voorrang gegeven aan de aanbestedingen AOV, Hulpmiddelen, Wmo-maatwerkvoorzieningen en trapliften. Dit zal daarom in een later stadium (in 2026) worden opgepakt.

Bestaanszekerheid

Speerpunt:	5.2 Bestaanszekerheid
Wat willen we bereiken?	Inburgeraars doen actief mee in de samenleving
Er komen meer mensen uit andere landen naar onze gemeente toe. Het is belangrijk dat zij zo snel mogelijk onderdeel zijn van onze samenleving. Om de juiste ondersteuning te bieden zitten we samen met onze partners bij de start van het traject inburgering aan tafel. Met de nieuwe inwoner kijken we wat er nodig is en bieden we ondersteuning om ervoor te zorgen dat zij het leven in onze gemeente zo snel mogelijk zelf en op niveau aan kunnen. Bij voorkeur doen we dit via betaald werk. Taal, participatie en werk gaan hand in hand. Zo zorgen we ervoor dat ook deze groep in onze gemeente bouwt aan bestaanszekerheid. De belangrijkste indicatoren voor dit doel zijn het percentage inburgeraars dat een actieve bijdrage levert en het percentage inburgeraars dat betaald werk uitvoert. Het streven is dat alle inburgeraars een actieve bijdrage leveren en tenminste de helft van de inburgeraars die betaald werken kunnen uitvoeren, dit ook daadwerkelijk doen.	
Wat gaan we doen?	We zetten met inburgeraars samen in op het snel en volwaardig meedoen in de samenleving, zoveel als mogelijk via betaald werk.
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De nieuwe wet inburgering is in 2021 geïntroduceerd. Inmiddels is bovenstaande onderdeel geworden van het lopende beleid en wordt hier uitvoering aan gegeven door onze consultants al dan niet in samenspraak met Vluchtelingenwerk of andere betrokken partners.
Wat willen we bereiken?	Inwoners beschikken over de benodigde basisvaardigheden om volwaardig onderdeel uit te kunnen maken van de maatschappij
Om volwaardig onderdeel uit te kunnen maken van de samenleving is het belangrijk dat iedereen over de benodigde basisvaardigheden beschikt. Vaak gaat dit vanzelf of is het inrichten van voorlichtingsaanbod voldoende. Als inwoners meer ondersteuning nodig hebben, dan organiseren wij dit, samen met partners als de bibliotheek, kinderopvang en het onderwijs.	

Wat gaan we doen?	We zetten in op basisvaardigheden en voorlichting rondom overgangsmomenten en/of life-changing events
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Gemeente Edam-Volendam heeft input geleverd voor het regionale meerjarenplan basisvaardigheden, dat later dit jaar wordt gepresenteerd. De voorlichting rond life-events wordt verder uitgebreid, zoals onlangs bij het thema '18 worden' en 'scheiden'. De life-events zal ook opgenomen worden in de herinrichting van de toegang.
Wat willen we bereiken?	Tijdige signalering van schuldenproblematiek en vergroten van bekendheid van ondersteuning.
Niemand spreekt graag over financiële problemen en schulden. Het is een thema waarbij schaamte snel om de hoek komt kijken. Veel financiële problematiek is daardoor niet of pas in een laat stadium in beeld. Bij mensen met schulden spelen problemen op andere leefgebieden vaak ook een rol, denk bijvoorbeeld aan eenzaamheid of zorgmijndend gedrag. Met onze samenwerkingspartners willen we de schuldenproblematiek graag verder in kaart brengen en bouwen aan een integraal uitvoeringsprogramma om schulden eerder te signaleren en waar mogelijk zelfs te voorkomen. De belangrijkste indicatoren zijn het aantal inwoners met schulden, omvang schuldenlast in onze gemeente en het aantal voorlichtingsbijeenkomsten over financiën.	
Wat gaan we doen?	Vanuit professionals zetten we in op stress-sensitief werken met mensen die leven in armoede
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Onze dienst- en hulpverlening is stress-sensitief ingericht en wordt voortdurend doorontwikkeld. Regelmatig wordt in kaart gebracht waar binnen de organisatie behoefte aan is op het gebied van training en ondersteuning van onze medewerkers.
Wat gaan we doen?	We zetten intermediairs in voor gezinnen met schulden om drempels bij signalering en doorverwijzing te verlagen
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Inmiddels hebben we een goed netwerk van lokale signaleerders (zoals Stichting Geven en Nemen, de Fixbrigade, de Buurtkamer in de Singelwijk en sociaal raadslieden). Daarnaast blijft de inzet van intermediairs belangrijk om drempels bij signalering en doorverwijzing van gezinnen met schulden te verlagen. Het Wijksteunpunt speelt hierin een centrale rol. Door middel van een kwartaaloverleg met alle betrokkenen worden casussen, trends en signalen gedeeld en is dit een vast onderdeel geworden van het werkproces.
Wat gaan we doen?	We starten met het actualiseren van het huidige bijstands- en minimabeleid met het oog op maatschappelijke ontwikkelingen. Hierbij spelen aangekondigde wetten, wetswijzigingen en aanverwante regelgeving een rol.
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Voor de actualisatie van het huidige bijstands- en minimabeleid laat gemeente Edam-Volendam een minima-effectrapportage (MER) uitvoeren door het Nibud. Tevens wordt het rekenkamer onderzoek wat in het najaar wordt opgeleverd. Deze rapportages geven inzicht in de invloed van landelijke en gemeentelijke regelingen op de financiële positie van inwoners met lage inkomens. De aanbevelingen zullen worden meegenomen bij de doorontwikkeling van het beleid.

Samenkracht

Speerpunt:	5.3 Samenkracht
Wat willen we bereiken?	Als gemeente laten wij onze inwoners participeren in de opstelling, uitvoering en evaluatie van beleid.
Alles wat wij als gemeente organiseren en (laten) uitvoeren doen wij voor onze inwoners. Daarom is het van belang om onze inwoners te betrekken bij de opstelling, uitvoering en evaluatie van het beleid dat hen aangaat.	
Wat gaan we doen?	We evalueren het huidige participatiebeleid en stellen dat waar nodig bij.
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Het evaluatie rapport en beleidsvoorstel inwonersparticipatie is op 27 februari 2025 door de raad vastgesteld. De uitwerking ervan in verordening en subsidieregelingen loopt op schema.
Wat gaan we doen?	Middels participatiebijeenkomsten, (digitale) platformen en eventuele andere instrumenten laten wij onze inwoners, partners en overige actoren participeren in de opstelling, evaluatie en /of uitvoering van beleid.
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	We zijn bezig met het opzetten van cliëntpanels voor de Jeugdwet, Participatiewet en Wmo. In Q4 zoeken we gesprekspartners voor het voorbereiden van een lokale Inclusieagenda. Tijdens de Fit en Vitaaldag in november gaan we met inwoners in gesprek over wat zij Zelf en Samen kunnen en willen doen op het gebied van Wonen en Zorg.
Wat willen we bereiken?	Een sterkere samenwerking in het onderwijs
Voorlichting en samenwerking in het onderwijs zijn belangrijk om kinderen een goede start te geven. Sinds 2018 zijn we samen met onze onderwijspartners in Edam-Volendam bezig met programma 'Samen Beter'. De bedoeling van het programma is om als onderwijs en gemeente gezamenlijk prioriteiten te stellen om mee aan de slag te gaan en meer lijn te brengen in een gevarieerd voorlichtings- en activiteiten aanbod. Het geeft een gezamenlijke agenda die we met elkaar dragen en waarin de jeugdige centraal staat. Het achterliggende doel van het programma blijft ook de komende jaren relevant, met het besef dat we naast de jeugdigen ook ouders en het netwerk om een jeugdige heen willen bereiken. Belangrijke indicatoren zijn de gemiddelde eindexamenscores en het aantal vroegtijdig schoolverlaters. We onderzoeken nog of en op welke manier wij kunnen meten in hoeverre de jeugd de gelegenheid krijgt om hun talenten ten volle te ontdekken en ontwikkelen.	
Wat gaan we doen?	In samenwerking met de vakleerkrachten een kwaliteitskader bewegingsonderwijs opstellen en bijpassend MJOP voor inventaris uitvoeren met als doel gelijke kansen op motorische ontwikkeling te bieden voor alle kinderen in onze gemeente.
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Samen met de vakleerkrachten zal er gekeken worden naar de huidige materialen en of deze allen het doel van ons bewegingsonderwijs dienen en/of hier nog ontbrekende materialen zijn. Aan de hand van deze analyse en de landelijke beweeglijsten naast elkaar leggen, zullen we de eerste stappen richting een vast kwaliteitskader zetten.

Wat gaan we doen?	In samenwerking met de schoolbesturen de basisscholen in Edam vernieuwen.
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Het bouwproject van De Nieuwe School start mogelijk in 2026. Bezwaarprocedure op de vergunningaanvraag moet nog worden afgewacht. De Piramide zal per schooljaar 2025-26 sluiten. Noodunits voor tijdelijke huisvesting zijn niet nodig. De Nieuwe School zal tijdens de verbouwing tijdelijk gehuisvest worden in de Piramide. Tijdens de Raadsvergadering 27/02/2025 is vastgesteld dat locatie Trimaran op huidige locatie Piramide komt. Er wordt hiervoor een projectopdracht opgesteld.
Wat gaan we doen?	Samen met de schoolbesturen een analyse opstellen welke verduurzaamheidsacties kunnen worden gerealiseerd voor schoolgebouwen die nog minimaal 10 jaar in gebruik blijven met als doel toe te werken naar energieneutrale schoolgebouwen met een gezond kl
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	In Q3 2025 wordt gestart met de voorbereidingen voor herijking/ actualisatie van het Integraal huisvestingsplan (IHP) waarin ook duurzaamheid zal worden meegenomen. Verwachting is het nieuwe IHP medio 2026 ter vaststelling voor te leggen, zodat deze per 2027 in werking kan treden.
Wat gaan we doen?	Analyseren van de kostenstructuur van de MFA in Oosthuizen met als doel de juiste afweging te kunnen maken over welke investering nodig is voor de benodigde uitbreiding om toekomstbestendig onderwijs te kunnen blijven bieden in deze kern.
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Het schetsplan voor uitbreiding is gemaakt. Verwachting is het voorlopig ontwerp en kostenraming in Q4 2025 gereed te hebben. Volgens de voorlopige tijdlijn zal oplevering in Q3 2027 plaatsvinden, de extra lokalen zijn nodig vanaf januari 2028.
Wat gaan we doen?	We continueren het programma Samen Beter
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	We continueren het programma Samen Beter. Er vinden twee brede bijeenkomsten plaats per jaar, waarbij alle directeuren en IB-ers van scholen binnen de gemeente zijn uitgenodigd. De eerste bijeenkomst was in april 2025 en de tweede bijeenkomst is in oktober 2025. Daarnaast is er een stuurgroep en een werkgroep, waaruit Samen Beter wordt vormgegeven en uitgewerkt.
Wat gaan we doen?	Het herijken van de ambities in het IHP inclusief duurzaamheid (toewerken naar een DIHP)
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	In Q3 2025 wordt gestart met de voorbereidingen voor herijking/ actualisatie van het Integraal huisvestingsplan (IHP). Verwachting is het nieuwe IHP medio 2026 ter vaststelling voor te leggen, zodat deze per 2027 in werking kan treden.
Wat gaan we doen?	Herinrichten van het totaalaanbod aan activiteiten voor talentontwikkeling en programma LEF – opgenomen als bezuinigingsvoorstel in de kadernota
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp

Status van uitvoering nu: 	
Toelichting status:	Middels de Pilot Georganiseerde Vrijtijdsbesteding hebben we zowel de buitenschoolse activiteiten vanuit het Programma Jeugd Talentontwikkeling als de activiteiten van Weekend Fun nights (programma LEF) belegd bij uitvoerend partner Your Talent. We kunnen spreken van een geslaagde pilot en nemen de kennis en ervaring mee in de herinrichting van de toegang en het welzijnswerk.
Wat willen we bereiken?	Iedere mantelzorger krijgt de nodige ondersteuning
Wie denkt dat mantelzorg alleen iets vraagt van de verzorger en verzorgde ziet niet het hele plaatje. Het is een thema dat om bekendheid vraagt bij werkgevers. Als gemeente constateren we daarbij dat de mogelijkheden die geboden worden om mantelzorgers te ondersteunen nog lang niet goed genoeg benut worden. Belangrijke eerste stappen zijn daarom om meer erkenning voor de mantelzorger te krijgen, ervoor te zorgen dat meer mantelzorgers zich formeel laten registreren en ervoor te zorgen dat de informatievoorziening verbeterd wordt. Daarbij onderzoeken we de mogelijkheden om ondersteuning verder uit te breiden of verstevigen via werkgevers. Als gemeente en samenwerkingspartners willen we dichterbij de mantelzorger komen te staan, om zo signalen van mogelijke overbelasting tijdig op te kunnen vangen en uitval met elkaar te voorkomen. De belangrijkste indicator hier is het aantal ondernemers met meer dan 5 werknemers die wij spreken over dit thema. Het ambitieniveau ligt hier op 100%.	
Wat gaan we doen?	We brengen onze (jonge) mantelzorgers in beeld en bieden hen de benodigde ondersteuning
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu: 	
Toelichting status:	Mantelzorgers zijn opnieuw in beeld gebracht vanaf begin 2025 door de nieuwe uitvoerder van het WSP. Er is een luistersessie georganiseerd voor behoeftepeiling, daarnaast komt er een mantelzorgbijeenkomst in het najaar. Door aan te sluiten bij de scholen worden de jonge mantelzorgers benaderd. Jongerenorganisaties spelen hierbij ook een rol. Overige samenwerkingspartners zijn goed op de hoogte en weten elkaar te vinden op dit thema. Mantelzorgers kunnen een beroep doen op de vrijwillige maatjes van Civic of via vrijwilligerswebsite Edam- Volendam voor Elkaar. Daarnaast kunnen inwoners een beroep doen op de mantelzorgondersteuner.
Wat gaan we doen?	We gaan de respijtzorg geboden door het Buitenhuis uitbreiden
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu: 	
Toelichting status:	De pilot voor het Buitenhuis en Coffee and Care traject loopt nog steeds. Uit evaluatie is gebleken dat er regionaal zeer goed gebruik wordt gemaakt van deze voorziening. De functie van het Buitenhuis (respijtzorg) is daarom meegenomen in de aanbesteding voor het Wmo-maatwerk 2026. We willen hiermee de voorziening borgen en toekomstbestendig maken. Vanuit Edam-Volendam wordt er relatief weinig gebruik gemaakt van deze voorziening. Op dit moment delen we regionaal op basis van aantal inwoners de kosten. Indien de opdracht wordt gegund worden de kosten op basis van gebruikers per gemeente doorgevoerd.
Wat gaan we doen?	We gaan in gesprek met onze ondernemers over wat het betekent om een mantelzorger in dienst te hebben en welke ondersteuning en activiteiten hiervoor geboden worden
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu: 	

Toelichting status:	De inventarisatie van mantelzorgers bij de gemeente en overige ondernemers loopt vertraging op. Dit speerpunt wordt daarom doorgeschoven naar volgend jaar.
Wat gaan we doen?	Versterken en doorontwikkelen van het respijtaanbod
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Naast de respijtzorg van het Buitenhuis (welke geborgd wordt in de nieuwe aanbesteding Wmo maatwerk) worden vrijwillige maatjes ingezet, aangevuld met activiteiten aanbod vanuit het buurthuiswerk. Door de intensievere samenwerking tussen huisartsen en het Wijksteunpunt vinden mantelzorgers eerder de juiste ondersteuning.
Wat gaan we doen?	We ontwikkelen regionaal domein-overstijgend aanbod in afstemming met zorgverzekeraars
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Regionaal is het Buitenhuis ingezet om samen met zorgverzekeraars het respijtaanbod aan te bieden. Vanuit G'oud wordt er gekeken of er een digitaal kennisplatform kan worden ingericht voor mantelzorgers. Ook wordt regionaal gekeken hoe we vrijwilligersinitiatieven zoals Huis aan het Water en hospices kunnen ondersteunen.
Wat willen we bereiken?	Iedereen voelt zich thuis in onze gemeenschap
Waar de gemeenschapszin in onze gemeente sterk is, blijft de inclusiviteit soms achter. Hoewel we de goede voorbeelden in de gemeente kennen, zien we op onderdelen dat mensen die anders zijn worden buitengesloten en geen ingang krijgen in de samenleving. Voor minderheidsgroepen, zoals de LHBTIQ+, mensen met een beperking of mensen met een afwijkende mening is het soms moeilijk om geaccepteerd te worden en een plekje te vinden in onze gemeenschap. Dit kan en moet anders. Om dit vorm te geven nemen we het thema burgerschap mee in de programma's op scholen, in buurtkamers, bij sport en cultuur en in de uitvoering met onze samenwerkingspartners. De belangrijkste indicatoren voor dit doel zijn het aantal voorlichtingsbijeenkomsten met het thema burgerschap en het aantal partners dat zich verbindt aan een programma burgerschap. Het ambitieniveau ligt op 100% deelname.	
Wat gaan we doen?	We onderzoeken de mogelijkheden om met partners tot een programma inclusiviteit te komen. We bouwen een lokaal netwerk op van gesprekspartners (sleutelfiguren)
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De start staat gepland voor Q4
Wat gaan we doen?	We voegen het thema inclusiviteit en anti-discriminatie toe aan het huidige voorlichtingsaanbod voor alle doelgroepen
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Soroptimistclub Waterland organiseert op 25 november, de Internationale Dag tegen Geweld tegen Vrouwen, een filmavond in Pius X met aansluitend discussie over geweld tegen vrouwen en meisjes. Dat sluit aan bij het jaarthema van de GGDZW: Femicide. Discriminatie.nl biedt voorlichting op scholen aan over anti-discriminatie.
Wat willen we bereiken?	Inwoners voelen zich vrij om hun zorgen en/of problemen bespreekbaar te maken en voor hun eigen mening uit te komen

Samenkracht draait om het samen aan de slag gaan voor dingen die je maar moeilijk alleen voor elkaar kunt krijgen. Om samen sterk te kunnen zijn, is je kwetsbaar kunnen opstellen belangrijk. Dat wat er zich achter de voordeur afspeelt of daar waar we het moeilijk mee hebben, daar praten we niet graag over. We zwijgen er liever over en doen 'normaal' mee. Tegelijkertijd zien we een andere stroming ontstaan. Steeds meer inwoners zoeken naar openheid en willen de schaamte voorbij. Als gemeente zien we de noodzaak om hier in de komende periode vaker met elkaar over in gesprek te gaan. De belangrijkste indicatoren zijn het aantal consulenten en vrijwilligers van het WSP die een passende training doorlopen hebben, het streven is dat iedereen dit doet. We onderzoeken nog andere indicatoren om te meten of problemen in een eerder stadium bekend worden bij de gemeente en om te meten of onze partners schaamte signaleren en hier adequaat op inzetten. Contractmanagementgesprekken zouden hierin kunnen bijdragen.	
Wat gaan we doen?	Versterken van de ouderbetrokkenheid
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	We hebben het actiepunt gerealiseerd. Hoewel in dat opzicht dit punt als "Gereed" gemarkeerd kan worden, betekent het niet dat het daarmee afgedaan is. Wij continueren de huidige manier van ouders betrekken en blijven bijsturen waar nodig. Wij zien er op toe dat dit ook verankerd zal worden in de herinrichting van de toegang en het welzijnswerk.
Wat gaan we doen?	Inzet op vrijwilligersondersteuning
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Vrijwilligers van onder andere het WSP hebben deelgenomen aan de workshop; 'In gesprek over eenzaamheid'. In Q3 staat een volgende training op dit thema gepland waar alle vrijwilligers bij kunnen aansluiten. Daarnaast heeft er een vrijwilligersontbijt en een vrijwilligersavond plaatsgevonden. Wat betreft de laatste zullen er nog specifieke vervoltrainingen aangeboden worden.

Preventie voorliggend veld

Speerpunt:	5.4 Preventie
Wat willen we bereiken?	Cultuur voor iedereen bereikbaar
In de gemeente Edam-Volendam is cultuur overal aanwezig. In de vorm van erfgoed, musea, muziek, theater, verenigingen en ga zo maar door. Cultuur is toch niet voor iedereen toegankelijk, denk bijvoorbeeld aan mensen met weinig financiële middelen. We blijven daarom met elkaar bouwen aan de toegankelijkheid van cultuur. De cultuurcoördinator speelt hier een belangrijke rol in. In samenwerking met de cultuurcoördinator willen we ervoor zorgen dat het aantal initiatieven, activiteiten en evenementen die vanuit het veld georganiseerd worden stijgen. Uitgangspunt is een toename van het aantal georganiseerde activiteiten op jaarbasis ten opzichte van voorgaande jaren.	
Wat gaan we doen?	We vergroten de aandacht voor culturele initiatieven, activiteiten en evenementen georganiseerd vanuit het veld
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	

Toelichting status:	Door de inzet en de in 2024 gerealiseerde urenuitbreiding van de cultuurcoördinator worden veel culturele initiatieven ondersteund en activiteiten en evenementen georganiseerd in samenwerking met het culturele veld. In het uitvoeringsprogramma is er budget beschikbaar voor de verschillende activiteiten.
Wat gaan we doen?	We maken een analyse over hoe het programma voor kunst & cultuur structureel ingebed kan worden in de gemeente, inclusief de toekomstbestendigheid en professionalisering van de musea
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	We hebben een onderzoek laten uitvoeren door Atlas, als gevolg daarvan is er een kwartiermaker musea aangesteld die eind dit jaar met een advies komt hoe de musea toekomstbesteding kunnen worden en professioneler kunnen werken. In het ombuigingsvoorstel sport, gezondheid en cultuur is budget gevonden voor het continueren van de cultuurcoördinator. Er is nog geen budget gevonden om de uitvoeringskosten op een andere manier te dekken. In de begroting 2026 wordt voorgesteld om dit budget alsnog beschikbaar te stellen.
Wat willen we bereiken?	Inwoners zijn fysiek en mentaal gezond
Preventief werken vraagt om een andere kijk op gezondheid. De benadering van positieve gezondheid draait om de vraag wat mensen in brede zin nodig hebben om met alle uitdagingen in het leven om te kunnen gaan. Het gaat hierbij om fysieke, mentale en sociale uitdagingen. Het gedachtegoed van positieve gezondheid zetten we centraal in onze uitvoeringsprogramma's. Gezondheid en leefstijl krijgen aandacht in onze gemeente. Als gemeente zetten we in op het verkleinen van gezondheidsverschillen binnen onze gemeente middels het GALA (Gezond en actief leven-akkoord) en geven we samen met onze sport-, beweeg- en cultuuraanbieders, uitvoering aan het vitaliteitsakkoord.	
Wat gaan we doen?	We zetten een ketenaanpak Kansrijke start op
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Dit wordt in Q3/Q4 van 2025 verder opgepakt en vormgegeven.
Wat gaan we doen?	We gaan aan de slag met de interventie Welzijn op recept
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Welzijn op recept wordt verder vormgegeven. We starten de ketenaanpak op. Regionale ondersteuning en doorontwikkeling start vanaf Q3 en Q4 zodat er regionaal meer uniforme werkwijze ontstaat die lokaal wordt aangepast. Plan van aanpak daarvoor is onlangs geschreven.
Wat gaan we doen?	Uitvoeren van het vitaliteitsakkoord, waarin sport, kunst & cultuur en gezondheid integraal onderdeel zijn
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Het uitvoeringsplan Vitaliteitsakkoord is in 2024 van start gegaan. Sindsdien zijn er verschillende projecten opgezet, waaronder de opening van de kunstmaand, een thema avond over vrijwilligersbeleid, sportiviteit in het amateurvoetbal en sporten voor kwetsbare doelgroepen. In 2025 en 2026 worden deze budgetten verder uitgegeven aan de projecten van het uitvoeringsplan.
Wat gaan we doen?	Opstellen van een integraal plan van aanpak rondom het Gezond en actief leven akkoord (GALA)
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp

Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Het PvA is in 2023 vastgesteld en op dit moment in uitvoering.
Wat gaan we doen?	Uitvoeren van het integrale plan van aanpak rondom het Gezond en actief leven akkoord (GALA)
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Binnen GALA zijn 4 hoofdthema's gekozen. Binnen deze thema's lopen in 2025 o.a. de volgende producten/acties: Sport, bewegen en cultuur: Uitvoeren Vitaliteitsakkoord en de BRC regeling. Gezondheid: Valpreventie ketenaanpak en groepsinterventies, PvA Mentale gezondheid en suicidepreventie, uitwerken basisvaardigheden, uitvoeren GLI, Jogg en Kansrijke start. Sociale basis: Inhuur uitvoerder Wsp, Vrijwilligersplatform, Mantelzorg, Welzijn op Recept en eenzaamheid. Regionaal: Coördinatie ketenaanpakken. In 2025/2026 wordt de uitvoering van dit plan voortgezet en waar nodig uitgebreid.
Wat gaan we doen?	Uitvoeren regionaal plan van aanpak rondom het Integraal Zorgakkoord (IZA)
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Naar aanleiding van het Regiobeeld en Regioplan dat in 2024 is vastgesteld, zijn dit jaar diverse IZA aanvragen gehonoreerd. Deze plannen voldoen allen aan één van van de opgave lijnen; Ouder worden, informele zorg en mantelzorg, arbeidsmarkt, mentale gezondheid, gezonde leefstijl en gezond en gelukkig opgroeien. Voor Edam- Volendam is dit onder andere; De ondersteuningsroute naar meer bewegen op scholen. Ook zijn er projecten opgestart op het gebied van mentale gezondheid die op een later moment ook lokaal worden uitgerold, zoals laagdrempelige steunpunten voor inwoners met mentale klachten.
Wat gaan we doen?	We implementeren het uitvoeringsplan van het Vitaliteitsakkoord, waar sport en bewegen, kunst & cultuur en gezondheid integraal onderdeel van zijn
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Het uitvoeringsplan Vitaliteitsakkoord is in 2024 van start gegaan. Sindsdien zijn er verschillende projecten opgezet, waaronder de opening van de kunstmaand, een thema avond over vrijwilligersbeleid, sportiviteit in het amateurvoetbal en sporten voor kwetsbare doelgroepen. In 2025 en 2026 worden deze budgetten verder uitgegeven aan de projecten van het uitvoeringsplan.
Wat gaan we doen?	We sluiten met lokale activiteiten aan op de landelijke bewustwordingscampagne 'Praat vandaag over morgen' over ouder worden en het tijdig regelen van zorg en een passende woning
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Tijdens de Fit en Vitaaldag in november werken we aan de bewustwording van ouderen over de vraag wat zij zelf kunnen doen om zo gezond mogelijk oud te worden en het tijdig regelen van zorg en een passende woning. Regionaal bereidt G'Oud een bewustwordingscampagne voor.
Wat gaan we doen?	Samen met de corporaties, welzijn- en zorgorganisaties organiseren we wonen, welzijn en zorg zo dat iedereen zo lang mogelijk gezond en in eigen regie zelfstandig kan (blijven) wonen

Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Als onderdeel van het programma Wonen bereiden we een visie op Wonen-Welzijn-Zorg voor, samen met de partners. Die is eind 2025 gereed en zal de basis vormen voor het maken van nieuwe Prestatieteafspraken.
Wat willen we bereiken?	Middelen- en alcoholgebruik terugdringen en de startleeftijd verhogen
In onze gemeenten staat het middelengebruik hoog op de agenda. Onderdeel hiervan is bijvoorbeeld het programma LEF. Het hoofddoel van het programma LEF is het terugdringen van middelengebruik van jongeren tot 18 jaar in alle kernen van gemeente Edam-Volendam. De basis van LEF is het zoeken naar het antwoord op de vraag hoe we er met z'n allen voor kunnen zorgen dat het gezonde verstand gaat zegevieren als het gaat om het maken van keuzes. Dat we met elkaar laten zien dat we dat beeld kunnen ombuigen en dat we bereid zijn die verandering met elkaar vanaf de grond op te bouwen. Belangrijke indicatoren van deze doelstelling zijn het aantal Weekend Fun Nights en de bezoekersaantallen van deze avonden, gemiddelde startleeftijd alcohol, aantal drugsgebruikers onder jongeren, aantal ziekenhuisopnames door drank- of drugsgebruik en het aantal gokkende jongeren.	
Wat gaan we doen?	We zorgen middels programma LEF voor een verhoging van de startleeftijd van alcoholgebruik
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	We hebben conform het opgestelde uitvoeringsplan 2025 gewerkt aan alle speerpunten, bijbehorende doelen en actiepunten binnen de verschillende domeinen van het OKO model + Handhaving en Veiligheid. In Q4 zullen wij aan de hand van het uitvoeringsplan een evaluatieverslag opmaken.
Wat gaan we doen?	We intensiveren de handhaving in de niet-thuissituatie
Portefeuillehouder	Rick Beukers
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Vanuit de sectie Veiligheid wordt er gehandhaafd binnen de horeca en worden mysteryshoppers ingezet.
Wat willen we bereiken?	Niemand voelt zich eenzaam
Het gevoel van eenzaamheid is ongezond en draagt niet bij aan de zelfredzaamheid en samenkracht van de samenleving. Onze partners zien eenzaamheid onder ouderen, die hun sociale netwerken zien verdwijnen en in de drukte van het leven maar beperkt contact met familie hebben. Jezelf goed kunnen verplaatsen vormt hierbij vaak nog een extra obstakel. Ook bij jongeren zien wij en onze partners regelmatig eenzaamheid. De corona-pandemie heeft hier een negatieve bijdrage aan geleverd. De initiatieven die bijdragen aan het omkeren van dit proces van eenzaamheid zijn belangrijk voor onze samenleving. Initiatieven vanuit de samenleving mogen er meer en steviger komen in de komende periode om gevoelens van eenzaamheid onder alle groepen verder terug te dringen. Belangrijke indicatoren zijn het aantal activiteiten in het voorliggend veld en het percentage eenzaamheid onder ouderen en volwassenen.	
Wat gaan we doen?	We ontwikkelen een signaalfunctie in het voorliggend veld voor eenzaamheid
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Sinds januari 2025 heeft de uitvoerder van het wijksteunpunt de taak om de signaalfunctie voor eenzaamheid op te pakken. Inmiddels is communicatie en bewustwording opgestart.
Wat gaan we doen?	Samen met lokale coalitie aan de slag tegen eenzaamheid

Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Sinds eind 2024 is de lokale coalitie eenzaamheid opgericht, vanuit de coalitie worden initiatieven opgepakt die bijdragen aan het verminderen van eenzaamheid. Daarnaast vervullen zij een belangrijke rol in de bewustwording en het doorbreken van het taboe op eenzaamheid. De coalitie is verdeeld in drie kernen, Edam, Volendam en Zeevang daar de behoefte bij elke kern anders is en op deze wijze op maat opgepakt kan worden.
Wat willen we bereiken?	Sport en bewegen is voor iedereen mogelijk
In de gemeente Edam-Volendam kennen we een topsportklimaat en sporters en verenigingen van niveau. In verschillende takken van sport bouwt talent aan een route naar de Olympische Spelen. Vanaf het seizoen 2024 speelt voetbalclub FC Volendam (weer) op eerste-divisieniveau. Daarnaast speelt het 1e zaterdag-amateur elftal van de RKAV Volendam in de hoogste amateur divisie ("Tweede divisie"). De belangrijke rol die sportverenigingen spelen in onze samenleving, maakt dat wij ze vaker en actiever willen betrekken bij het brede sociaal domein. Het is onze ambitie om, samen met onze partners, sport en bewegen voor iedereen mogelijk te maken. Het uitgangspunt is een daling van het percentage niet-sporters ten opzichte van vorige jaren.	
Wat gaan we doen?	We onderzoeken de uitvoeringsvarianten om onze werkzaamheden/taken op gebied van een gezonde omgeving (sport, kunst & cultuur en gezondheid aan elkaar te verbinden.
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Om een gezonde leefomgeving te creëren wordt vanaf 1 augustus de implementatie van het wijzigingsvoorstel in gang gezet. Daarnaast worden er jaarlijks een tweetal gebruikersoverleggen gehouden met sport- en beweegaanbieders, om samen te kijken welke verbeteringsslagen we in samenwerking kunnen maken, zodat we de juiste faciliteiten hebben om sport en bewegen mogelijk te maken
Wat gaan we doen?	We realiseren een passend vraaggericht sport- en beweegaanbod, inclusief infrastructuur, voor specifieke (kwetsbare) doelgroepen van jong tot oud, dichtbij de woon-, leef- en werkomgeving van de inwoners
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De sport- en beweeginfrastructuur wordt constant verder ontwikkeld. In Sporthal de Opperdam zijn nieuwe sportvloeren gelegd en voor alle buitensportaccommodaties zijn MJOP's en MJIP's opgesteld. Daarnaast zijn de natuurgrasvelden bij RKAV Volendam gerenoveerd, inclusief een nieuwe pompinstallatie. Verder zijn de lichteninstallaties van de AV Edam en de EVC veranderd naar LED. Andere sportparken volgen.
Wat gaan we doen?	We bevorderen het thema sociale veiligheid en integriteit bij sport- en beweegaanbieders en -interventies
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	

Toelichting status:	Er is een initiatief gestart door onder andere RKAV Volendam, om hufterigheid in het amateurvoetbal tegen te gaan in de regio. Als gemeente hebben wij dit initiatief ondersteund. Daarnaast wordt van sport- en beweegaanbieders verwacht dat de 4V's geïmplementeerd zijn aan het einde van 2026. Vanuit het Vitaliteitsakkoord ondersteunen we de verenigingen in deze exercitie en monitoren we de vooruitgang om te zorgen dat alle verenigingen hieraan zullen voldoen.
Wat gaan we doen?	We onderzoeken de mogelijkheden om (sport- en beweeg)verenigingen professioneel te ondersteunen bij de transitie naar een vitale vereniging in veranderende maatschappelijke omstandigheden
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Om aanspraak te maken op de GALA gelden is het een vereiste om de clubondersteuning te herijken voor het einde van 2026. (Dit is in 2025 gerealiseerd – staat in wijzigingsvoorstel SBCG). In september gaat de nieuwe clubondersteuner deze exercitie in gang zetten.. Daarnaast wordt er vanuit het ondersteuning en informatie geboden door middel van informatieavonden/ontwikkeltrajecten voor de verenigingen.
Wat gaan we doen?	In samenwerking met vakleerkrachten en sport- en beweegaanbieders bevorderen we de Breed Motorische Ontwikkeling (BMO) in het onderwijs door toepassing van het Athletic Skills Model (ASM)-gedachtegoed, met als doel gelijke kansen op motorische ont
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Om de motorische ontwikkeling van kinderen te verbeteren en verbreden is er een IZA-aanvraag gedaan om budget te ontvangen voor een ondersteuningsroute richting een leven lang bewegen in samenwerking met het onderwijs. Deze aanvraag is goedgekeurd en het extra budget is toegekend. Er wordt extra geld bijgelegd vanuit het Vitaliteitsakkoord om dit traject op te starten. De voorbereiding is in gang gezet en de implmentatie start aankomend schooljaar. De beweegcoach zal de coördinatie van deze route op zich nemen.

Partnerschap

Speerpunt:	5.5 Partnerschap
Wat willen we bereiken?	Als gemeente betrekken wij onze inwoners bij de opstelling en uitvoering van beleid
Alles wat wij als gemeente organiseren en (laten) uitvoeren doen wij voor onze inwoners. Daarom is het van belang om onze inwoners te betrekken bij de opstelling en uitvoering van het beleid dat hen aangaat.	
Wat gaan we doen?	Middels participatiebijeenkomsten, (digitale) platformen en eventuele andere opties betrekken wij onze inwoners, partners en overige actoren bij de opstelling en/of uitvoering van beleid dat hen aangaat
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	We zijn bezig met het opzetten van cliëntpanels voor de Jeugdwet, Participatiewet en Wmo. In Q4 zoeken we gesprekspartners voor het voorbereiden van een lokale Inclusieagenda. Tijdens de Fit en Vitaaldag in november gaan we met inwoners in gesprek over wat zij Zelf en Samen kunnen en willen doen op het gebied van Wonen en Zorg.

Wat willen we bereiken?	Als gemeente staan wij voor goed opdrachtgeverschap
Als gemeente hebben we veel contracten/overeenkomsten afgesloten met organisaties die werkzaam zijn binnen het Sociaal Domein. Deze partners voeren gemaakte afspraken voor ons uit. Goed opdrachtgeverschap, afspraken samen nakomen, verbinding opzoeken en toewerken naar vastgestelde kaders en richtlijnen met elkaar. Dit zijn speerpunten om de samenwerkingsrelatie met onze partners te versterken.	
Wat gaan we doen?	We stellen kaders en richtlijnen op over wat wij als gemeente onder goed opdrachtgeverschap verstaan en delen deze met onze partners
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Dit is een continu verbeterproces waarin op dit moment voornamelijk wordt gefocust op het versterken van de verbinding tussen alle opdrachtnemers en opdrachtgever. Hierin pakken wij de faciliterende rol en ondersteunen opdrachtnemers hierin waar nodig. Nadere kaders en richtlijnen zijn nog niet opgesteld. Er wordt verwacht dat hierin in Q4 een verdere stap is gezet.
Wat willen we bereiken?	Onderzoek naar de ondersteuning van een poppodium
Het poppodium van het CBW is op dit moment volledig zelfvoorzienend. Dit in tegenstelling tot andere poppodia in het land. Dat is in essentie hartstikke knap, maar toch willen we als gemeente onderzoeken of we het poppodium kunnen ondersteunen. Op deze manier kan het poppodium wellicht haar mogelijkheden vergroten en een breder publiek aanspreken. Komend jaar willen we deze mogelijkheden onderzoeken.	
Wat gaan we doen?	Onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om het poppodium te ondersteunen.
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	We zijn op dit moment in afwachting van de uitkomsten van de 3-taxatie. Aan de hand van deze uitkomsten zal verder naar het vervolg en de mogelijkheden gekeken worden.
Wat willen we bereiken?	Professionals weten elkaar te vinden via een sociale kaart
Door het inrichten van een portaal voor professionals met daarop een sociale kaart/ondersteuningsstructuur weten professionals elkaar te vinden. Zij zijn op de hoogte van elkaars kennis en expertise, hebben korte lijnen met als doel inwoners zo snel mogelijk van de juiste ondersteuning of hulp te voorzien. Het ontwikkelen en bijhouden van een sociale kaart vraagt iets van het hele zorglandschap, waarbij de gemeente als regisseur en onderdeel van het netwerk optreedt. Het is belangrijk dat informatie in dit portaal altijd actueel is. De gemeente organiseert bijeenkomsten voor samenwerkingspartners en houdt regie op de actualiteit van het portaal.	
Belangrijke indicatoren voor deze doelstelling zijn het aantal partners dat is aangesloten op het portaal voor professionals, het gebruik van de faciliteiten en de mate waarin deze partners de kaart up-to-date houden.	
Wat gaan we doen?	We ontwikkelen een ondersteuningsstructuur en delen deze middels een portaal voor professionals
Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Na evaluatie in Q2 blijkt dat de sociale kaart door professionals regelmatig wordt geraadpleegd als naslagwerk echter gebruiken zij veelal de eigen korte lijnen. De professionals geven voorkeur aan de fysieke bijeenkomsten en rechtstreekse contacten die ze daar op doen. Allen hebben goed zicht op de ondersteuningsstructuur. Ontwikkeling van digitaal portaal is tot nu niet haalbaar gebleken vanwege onvoldoende draagvlak.
Wat gaan we doen?	We brengen onze samenwerkingspartners (digitaal) samen voor kennismaking, kennisdeling, bespreken van signalen en het realiseren van korte lijnen.

Portefeuillehouder	Vincent Tuijp
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	De twee maandelijks fysieke bijeenkomsten multidisciplinair overleg worden gecontinueerd. Kennisdeling, uitwisseling van signalen en casuïstiekbespreking zijn een vast onderdeel en worden als belangrijk ervaren. Daarnaast wordt regelmatig een specifiek maatschappelijk thema uitgelicht waarbij ook een spreker wordt uitgenodigd. Men weet elkaar goed te vinden. Op regelmatige basis sluit Jeugd aan en vice versa.

Programma 6 Financiën en Alg dekkingsmiddelen

optimale inzet en beheer van financiële middelen

Speerpunt:	6.1 Optimale inzet en beheer van financiële middelen om de programmadoelen te bereiken
Wat willen we bereiken?	Evenredige lokale lastdruk voor de inwoners en ondernemers
In de uitvoering van haar wettelijke taken houdt de gemeente rekening met de belastingdruk voor haar inwoners en ondernemers. De gemeentelijke belastingtarieven worden jaarlijks vastgesteld door de Raad.	
Wat gaan we doen?	Lokale lastendruk niet onnodig verhogen
Portefeuillehouder	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Bij de afwegingen voor bezuinigingen in de Kadernota speelt de lokale lastendruk een belangrijk rol. Er wordt zoveel mogelijk naar andere mogelijkheden gekeken. De Kadernota is onderdeel van de Begroting 2026.
Wat gaan we doen?	Onderzoek doen naar aanvullende dekkings- en financieringsmiddelen
Portefeuillehouder	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Er zijn nog geen concrete dekkingsmiddelen gevonden. Bij het opstellen van de Kadernota 2026 zijn wel verkenningen gedaan naar extra inkomsten die wij als gemeente kunnen bepalen zoals betaald parkeren en bedrijfsafval. De raad acht deze voorstellen nog niet rijp voor besluitvorming.
Wat willen we bereiken?	Structureel sluitende begroting
Om te kunnen sturen op een meerjarig sluitende begroting is het noodzakelijk het bestuur goed te informeren over de financiële situatie en ontwikkelingen binnen de gemeente zodat tijdig besluiten genomen kunnen worden. Meerjarig is van belang om goed inzicht te krijgen in structurele en incidentele baten en lasten. Hiernaast is stabilisering van de inkomsten uit het gemeentefonds van groot belang	
Wat gaan we doen?	Financiële Sturingsinstrumenten gebruiken en doorontwikkelen
Portefeuillehouder	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Er is ook dit jaar veel aandacht geweest aan (financiële) sturingsinstrumenten. Zo is er dit jaar begonnen met het gebruik van een prognosetool voor de salariskosten en de kosten voor inhuur. De teamleiders en afdelingshoofden hebben nu een duidelijker overzicht van hun beschikbare budgetten op het gebied van personeel en de uitputting hiervan.
Wat gaan we doen?	Actualiseren van beleidsdocumenten
Portefeuillehouder	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Dit betreft een doorlopend proces. Alle beleidsdocumenten zijn de afgelopen jaren geactualiseerd en dit zal ook in de toekomst blijven gebeuren.
Wat gaan we doen?	Nieuwe initiatieven toetsen op financiële haalbaarheid
Portefeuillehouder	Dirk Dijkshoorn
Status van uitvoering nu:	
Toelichting status:	Nieuwe initiatieven zijn altijd welkom en zullen beoordeeld worden.

Bijlage 2 Toelichting MIP

In deze bijlage worden de wijzigingen op het onderdeel Investeringsplan, indien nodig, nader toegelicht. Het merendeel van de mutaties vloeit voort uit:

- **Actualisaties:**
Vaak gaat het hier over het later gereed komen van een investering of krediet, waardoor ook later mag worden begonnen met afschrijven. Dit geeft een verschuiving in de kapitaallasten over de afzonderlijke jaren.
- **Opvoering Activa:**
Het bij het door de raad beschikbaar gestelde krediet behorende werk is afgerond. Op dit krediet kunnen geen boekingen meer plaatsvinden, en het (afgesloten) werk wordt voortaan geadministreerd onder de categorie "Activa";
- **Realisatie kredieten:**
Omdat het werk is afgerond zijn de exacte totale kosten bekend. Deze wijken meestal af van het oorspronkelijke krediet dat door de raad beschikbaar is gesteld. Hierdoor moeten ook de geraamde kapitaallasten in de komende jaren worden bijgesteld.

Totaal Financiële gevolgen Meerjarig Investeringsplan

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Meerjarig investeringsplan	0	-43	-44	-44
Totaal	0	-43	-44	-44

Mutaties MIP Activa

Programma 1 Bestuur

Actualisatie investering VK Nieuw Stads Kantoor

Deze investering kan worden afgesloten. Er is reeds een krediet beschikbaar gesteld. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.

Actualisatie krediet vv Toyota Aygo 87-RDB-4

Wij stellen u voor het investeringskrediet van de vv Toyota Aygo 87 op te hogen van € 25.755 naar € 35.000. Vanwege duurzaamheidsoverwegingen dient de vv Toyota Aygo 87 in elektrische uitvoering te worden aangeschaft, in plaats van de benzine- of dieselvariant zoals vermeld in de oorspronkelijke kredietaanvraag. De extra kapitaallasten bedragen € 1.300 per jaar vanaf 2026. Dit voorstel leidt vanaf 2026 structureel tot een verlaging van het saldo begroting van € 1.300 per jaar.

Koppelen activum VK activiteiten ambtelijke huisvesting

Afvoeren krediet VK Ambtelijke huisvesting. Werkelijke lasten € 95.000 worden overgeboekt naar VK nieuw Stads Kantoor.

Koppelen krediet VK Nieuw Stads Kantoor

In 2018 is er een voorbereidingskrediet van € 500.000 beschikbaar gesteld voor Ambtelijke huisvesting. Op dit krediet is voor € 95.000 aan werkelijke uitgaven geboekt. Voorgesteld wordt om dit oude voorbereidingskrediet af te sluiten en het VK Nieuw Stads Kantoor op te hogen met € 100.000 zodat de werkelijke uitgave van het oude krediet kunnen worden overgeboekt naar het nieuwe voorbereidingskrediet. Het totale voorbereidingskrediet wordt nu € 1.100.000. Deze bijstelling heeft geen gevolgen voor het saldo begroting. Dit voorstel komt voor in programma's 1 en 6.

Programma 3 Ruimtelijke ontwikkeling

Actualisatie krediet VK 1e fase transformatie bedrijventerrein Julianaweg

Voor het project Transformatie bedrijventerrein Julianaweg is een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld van € 590.000. Gebleken is dat dit krediet niet toereikend is om alle reeds gemaakte kosten hierop te kunnen verantwoorden. Voorgesteld wordt om dit krediet te verhogen met € 110.000 tot € 700.000. Voor dit krediet is geen dekking beschikbaar (Er kan niet op worden afgeschreven omdat de voorbereidingen niet leiden tot een gemeentelijke investeringskrediet, en het voorbereidingskrediet wordt ook niet gedekt middels een anterieure overeenkomst o.i.d.) In de Najaarsnota 2025 is de boekwaarde van dit krediet in de jaren 2025 (€ 660.000) en 2026 (€ 40.000) geheel afgeschreven ten laste van het saldo begroting 2025 en 2026

Opvoering activum Strategische aankoop Purmer

De kredieten voor strategische aankoop Purmer kunnen worden afgesloten. Deze zijn opgenomen in de gevormde grondexploitatie. Dit betreffende krediet was opgevoerd voor de aankoop van een boerderij in de Purmer. Het afsluiten van dit krediet zorgt dat de geraamde afschrijvingslasten wegvallen. Deze bijstelling leidt tot een structurele verhoging van het saldo begroting 2026 en verder met € 56.000. Dit voorstel komt voor in programma's 3 en 6.

Programma 4 Ruimtelijk beheer

Actualisatie investering Riolering en rioolduikers Julianaweg 2025

Activeren krediet Riolering en rioolduikers Julianaweg 2025.

Actualisatie krediet Vrij-verval riolering 2025 eerste afschr in 2026

Wij stellen voor om voor vrij-verval riolering 2025 een aanvullend krediet van € 1.600.000 beschikbaar te stellen. Dit extra krediet is noodzakelijk om een aantal urgente projecten nog dit jaar uit te voeren. Het betreft met name werkzaamheden die technisch niet verder uitgesteld kunnen worden zonder risico's voor de leefomgeving, volksgezondheid of extra kosten op korte termijn. In de afgelopen periode is gebleken dat het beschikbare budget onvoldoende ruimte biedt om alle noodzakelijke werkzaamheden binnen het vrij-verval

stelsel uit te voeren. Verschillende projecten kennen een hoge mate van urgentie door de staat van het riool, verhoogde kans op storingen en wateroverlast, en het belang van tijdige uitvoering in samenhang met andere infrastructurele werkzaamheden. Uitstel zou leiden tot desintegratie van projectplanningen, inefficiëntie en uiteindelijk hogere kosten. Daarnaast spelen externe factoren een rol. De kosten voor grondstoffen, materieel en uitvoering zijn in de afgelopen jaren aanzienlijk gestegen. Door projecten nu uit te voeren wordt voorkomen dat we in komende jaren geconfronteerd worden met verder oplopende kosten en een toenemende onderhoudsachterstand. Met deze investering blijven we op koers met de doelstellingen uit het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) en voldoen we aan de wettelijke zorgplicht op het gebied van afvalwaterbeheer. Tegelijkertijd leveren de projecten een bijdrage aan de ambities rond klimaatadaptatie, doordat het rioolstelsel beter wordt toegerust op extremere weersomstandigheden. Dit leidt tot een verlaging van het saldo begroting voor een bedrag van € 64.000 structureel vanaf 2026 en verder. Dit voorstel komt voor in programma's 4 en 6.

Actualisatie krediet Mechanische riolering 2025 eerste afschr in 2026

Voor 2025 wordt voorgesteld het krediet voor de mechanische riolering met € 100.000 te verhogen. Deze ophoging is noodzakelijk om het geplande onderhouds- en vervangingsprogramma op een verantwoorde wijze te kunnen blijven uitvoeren. Een belangrijk deel van de bestaande mechanische rioleringsinstallaties nadert het einde van de technische levensduur. Dit leidt tot een toename in de onderhoudsbehoefte en een groter risico op storingen en uitval. Tijdige vervanging is essentieel om de continuïteit van het systeem te waarborgen en om wateroverlast en overlast voor omwonenden te voorkomen. Daarnaast zien we dat de kosten voor materiaal, uitvoering en arbeid de afgelopen periode fors zijn gestegen. De oorspronkelijke kredietraming blijft daardoor ontoereikend om de geplande werkzaamheden op een kwalitatief goede en doelmatige manier te realiseren. Met deze kredietverhoging wordt voorkomen dat op korte termijn duurdere noodmaatregelen noodzakelijk worden. Bovendien draagt het bij aan een stabiele, betrouwbare rioleringsinfrastructuur die bestand is tegen intensief gebruik en extreme weersomstandigheden. De verhoging van het krediet leidt tot een extra structurele kapitaallast vanaf 2026 van € 6.667 per jaar, waarmee de totale structurele kapitaallast op € 10.000 per jaar uitkomt. Dit voorstel komt voor in de programma's 4 en 6.

Actualisatie krediet Riolering en rioolduikers Julianaweg 2025

Voor het project Riolering en rioolduikers Julianaweg 2025 wordt voorgesteld het krediet met € 800.000 af te ramen. Deze aanpassing is het gevolg van een herschikking van werkzaamheden binnen het rioolbeheerprogramma. Het betreft nadrukkelijk géén afstel van geplande activiteiten, maar een verschuiving in uitvoering en bekostiging. Een deel van de werkzaamheden aan de Julianaweg zal worden uitgevoerd via het krediet Vrij-verval 2025 of in een latere fase van het project. Door deze herschikking wordt beter aangesloten bij de uitvoeringscapaciteit en ontstaat ruimte voor een efficiëntere inzet van middelen binnen het totale programma. De doelstellingen blijven ongewijzigd: de werkzaamheden worden alsnog gerealiseerd, maar vanuit een andere dekking of op een ander moment. Door het krediet nu met €800.000 af te ramen, wordt de begroting bovendien beter afgestemd op de actuele planning. Dit draagt bij aan transparant en realistisch financieel beleid en voorkomt onnodige begrotingsruimte in het jaar 2025. Belangrijk is dat deze aframing de flexibiliteit niet beperkt: de benodigde investeringen blijven beschikbaar via andere kredieten of worden in een latere fase geactiveerd. De kwaliteit en continuïteit van het rioleringsprogramma blijven daarmee volledig gewaarborgd. Dit voorstel leidt vanaf 2026 tot een structurele verhoging van het saldo begroting van € 32.000.

Actualisatie krediet Vervangen valbeveiliging ondergrondse afvalcontainers

Voor het vervangen van de valbeveiliging bij ondergrondse afvalcontainers wordt een aanvullend krediet van €35.000 gevraagd. In de jaarrekening 2024 is het krediet voor het vervangen van ondergrondse afvalcontainers afgesloten. Kort na afsluiting zijn echter nog facturen binnengekomen die betrekking hadden op werkzaamheden binnen dat krediet. Omdat dit krediet administratief al was afgesloten, zijn de kosten geboekt op het budget voor de vervanging van valbeveiliging. Hierdoor is sprake van een budgetoverschrijding, terwijl er voor 2025 nog vervangingswerkzaamheden op de planning staan. De vervanging van valbeveiliging is noodzakelijk om te blijven voldoen aan geldende veiligheidsnormen. De huidige voorzieningen zijn deels verouderd en voldoen niet meer aan de laatste eisen, wat risico's oplevert voor zowel gebruikers als onderhoudspersoneel. Dit aanvullende krediet is daarmee essentieel om geplande werkzaamheden uit te voeren en de veiligheid te borgen. Dit voorstel leidt tot een structurele verlaging van het saldo begroting vanaf 2026 van € 3.500.

Opvoering investering Hoogwerker inclusief trailer

In het collegevoorstel inzake de aanschaf van een nieuwe hoogwerker inclusief trailer (2024) is een investering van € 80.000 opgenomen. Dit bedrag heeft betrekking op de vervanging van de huidige huurconstructie,

waarvoor jaarlijks € 25.000 aan exploitatiekosten werd geboekt. Door deze investering vervallen die kosten structureel. De investering wordt geactiveerd en over een periode van 10 jaar afgeschreven, wat leidt tot jaarlijkse kapitaallasten van € 8.000. De technische levensduur van de hoogwerker wordt geschat op 20 jaar. Vanaf 2026 leidt dit tot een structurele verlaging van het saldo begroting van € 8.000. Dit voorstel komt voor in programma's 4 en 6.

Opvoering krediet Pekelinstallatie

Het areaal van HHNK waarvoor wij verantwoordelijk zijn voor gladheidsbestrijding is uitgebreid met ongeveer 70 kilometer. Om dit extra areaal op een adequate en efficiënte wijze te kunnen behandelen, is het noodzakelijk om onze capaciteit uit te breiden. De huidige pekinstallaties zijn onvoldoende om de toegenomen vraag op te vangen. Daarom stellen wij voor om een krediet van € 50.000 beschikbaar te stellen voor de aanschaf en plaatsing van een nieuwe pekinstallatie. Met deze investering kunnen wij het nieuwe areaal tijdig en effectief behandelen bij winterse gladheid, de verkeersveiligheid waarborgen en efficiënter werken door een betere verdeling en dosering van pek. De jaarlijkse kapitaallasten ter hoogte van € 5.000 die voortvloeien uit dit krediet worden gedekt binnen de bestaande exploitatiebudgetten van gladheidsbestrijding, waardoor er geen gevolgen zijn voor het saldo begroting vanaf 2026 en verder.

Programma 5 Sociaal Domein/Samenleving

Actualisatie investering RKAV Pomphuis / beregeningsinstallatie

Dit jaar worden de velden 3 en 4 van RKAV gerenoveerd. Dit is een logisch moment om ook de pompinstallatie te vervangen, echter staat deze in het MJOP op de planning voor 2028. Voorgesteld wordt om deze vervanging naar dit jaar te verplaatsen. De netto investering bedraagt € 26.300. Hierdoor beginnen de kapitaallasten 3 jaar eerder. Dit leidt tot een verlaging van het saldo begroting in 2026 tot en met 2028 van € 1.800.

Actualisatie investering TV Dijkzicht Beregeningsinstallatie

De verwachte vervanging van de beregeningsinstallatie bij TV Dijkzicht kan later plaatsvinden. De vervanging wordt doorgeschoven van 2025 naar 2033. Voor de jaren 2026 tot en met 2028 leidt dit tot een verhoging van het saldo begroting met € 1.200.

Actualisatie Krediet Vervanging sportvloer Opperdam

In de begroting 2025 is een investeringskrediet van € 287.000 beschikbaar gesteld voor de vervanging van de houten sportvloer in sporthal Opperdam. Uit de geplande voorinspectie is naar voren gekomen dat de ondervloer van de sportvloer niet meer voldoet en ook vervangen dient te worden. Voorgesteld wordt om het investeringskrediet te verhogen met € 73.000 tot een totaal van € 360.000 exclusief btw. Deze bijstelling leidt tot een structurele verlaging van het saldo begroting 2026 en verder van € 4.000. Dit voorstel komt voor in de programma's 5 en 6.

Actualisatie krediet VV Oosthuizen Veld 2 vervangen totale veld natuurgras

Voor de vervanging van het kunstgrasveld veld 2 van VV Oosthuizen staat nu een krediet geraamd van € 60.000. De geraamde lasten vallen echter € 20.000 hoger uit dan was begroot. Voorgesteld wordt om het krediet met € 20.000 te verhogen. De jaarlijkse afschrijvingslasten stijgen hierdoor met € 1.000. Deze bijstelling leidt tot een structurele verlaging van het saldo begroting 2027 en verder van € 1.000.

Opvoering investering Aanschaf 7 camera's obs De Piramide

Wij stellen voor om in de Najaarsnota een bedrag van € 32.000 beschikbaar te stellen voor de overname van zeven beveiligingscamera's. Deze investering vloeit voort uit de juridische overdracht van basisschool De Piramide te Edam, die plaatsvindt op 15 september 2025. Op dit moment is het schoolgebouw beveiligd met zeven camera's, geplaatst op speciaal daarvoor geïnstalleerde masten. De camera's dienen ter voorkoming van vernieling en overlast, ook in de periode van leegstand na de overdracht. De kapitaallasten die uit dit voorstel voortvloeien, leiden vanaf 2026 tot een structurele verlaging van het saldo begroting met € 6.400.

Programma 6 Financiën en algemene dekkingsmiddelen

In deze nota hebben de mutaties op programma 6 alleen betrekking op rentecorrecties. De inhoudelijke toelichting op alle MIP Mutaties zijn al verantwoord op de andere 5 programma's van de begroting.

Bijlage 3 Mutaties Algemene reserve

Bedragen * € 1.000		Begroting			
Geraamde mutaties Algemene reserve in Najaarsnota 2025		2025	2026	2027	2028
Raad 30 oktober Najaarsnota	Actualisatie budget duurzaamheid gemeente	-414	273	68	73
Raad 30 oktober Najaarsnota	Actualisatie budget tijdelijke onderwijshuisvestingskosten	-448	-198	0	0
Raad 30 oktober Najaarsnota	Correctie reserve budgetoverheveling	5	5	0	0
Raad 30 oktober Najaarsnota	Huisvestingsverordening 2025	100	0	0	0
Raad 30 oktober Najaarsnota	Onderzoek Joods verleden WO2	15	0	0	0
Raad 30 oktober Najaarsnota	Ontwikkeling Communicatie tool	-25	0	0	0
Raad 30 oktober Najaarsnota	Opstellen visiedocument	50	0	0	0
Raad 30 oktober Najaarsnota	Vorbereidingskosten Regiodeal	35	0	0	0
Totaal mutaties Algemene reserve in de Najaarsnota 2025		-682	80	68	73